

José Luis Estrada
142

JOSE LUIS ESTRADA
MALAGA

Número 1.494

De lo libro de D. Juan Bernas
Paraguayan. Dia 7 Mayo año de

1750-18

1407 OFFICIA PROPRIA
FESTIVITATUM
 POMPELONENSIS
 ECCLESIAE, ET DIOECESIS;
 A SUMMIS
PONTIFICIBUS
APPROBATA.

JUXTA RUBRICAS BREVIARII ROMA:
 ni Urbani VIII. & decreta Sacrae Rituum Congre:
 gationis, jussu Illustrissimi Domini D. Gasparis
 de Miranda & Argaiz novissime auc:
 ta, & emmendata.

V. Arna

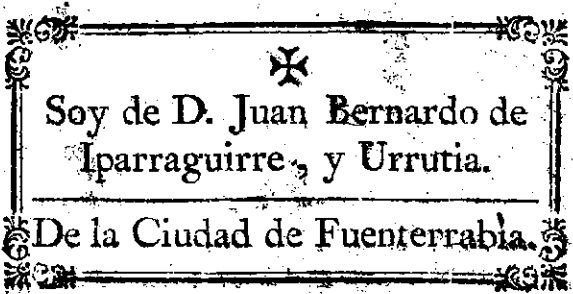
~~XX~~

Delos libros de D. Juan Ben. Sparraguine, tornada año 1772

Pampilone: Apud Martinum Josephum de Radà
 Typographum. Anno 1753.

*Vendese en el Sto. Hospital, con Privilegio que
 tiene para que otra persona alguna no lo
 pueda hacer sin su licencia.*

Soy de D. Juan Bernardo de
Iparraguirre, y Urrutia.

De la Ciudad de Fuenterrabia.

INDEX FESTIVITATUM.

IANVARIVS.

22 **V**incentii Martyris.
Dup. Pag. 1.

22 Anastasii Martyris. *Semid.*
Pag. 3.

FEBRVARIVS.

3 Blasii Episcopi, & Martyris.
Dup. Pag. 3.

MARTIVS.

1 Angelorum Custodum.
Dup. viii. Pag. 4.

8 Veremundi Abbat. *Dup.*
Pag. 20. San. Raymundi
Abbat. Dup. etiam Pag. 20.

APRILIS.

Fer. 3. post octav. Paschæ.
Dedicationis Ecclesiæ Pom-
pelonensis. *Dup. 1. class. in*
Civitate cum oct. extra eam
sine octav. Pag. 20.

MAIVS.

10 Martini Loynaz Mart. *Dup.*
Pag. 20.

Fer. 3. post Festum SS. Trini-
tatis. Reliquiarum Ecclesiæ
Cathedral. Pompelonensis.
Dup. Pag. 21.

IVNIVS.

14 Exuperii Episc. & Confes.
Dup. Pag. 21.

JVLIVS.

7 Firmini Episc. & Mart. Pa-
troni Diocesis, & Regni.
Dup. 1. class. cum oct. Pag. 22.

9 De octav. S. Firmini *Semid.*
Pag. 26.

11 De oct. S. Firmini. *Semid.*
Pag. 29.

14 De octav. S. Firmini *Dup.*
Pag. 32.

Dominica post octav. Aposto-
lorum Petri, & Pauli. Co-

ronæ Domini. *Dup. mai.*
Pag. 35.

- 31 Ignatij Confess. Patron. to-
tius Provinciae, & in ea *Dup.*
1. class. cum octav. Pag. 54.
Lect. diei Octav. Pag. 111.

AVGVSTVS.

- 28 In Civitate Pompel. Au-
gustini Episc. & Confess. &
Ecclesie Doctoris. *Dup. 1.*
class. cum octav. Pag. 55.

SEPTEMBER:

- 1 De octav. Sanct. Augustini.
Semid. Pag. 67.
3 De octav. Sanct. Augustini.
Semid. pag. 71.
4 De octav. Sanct. Augustini.
Dup. Pag. 75.
25 Commemorat. Martyrii S.
Firmini *Dup. Pag. 79.*

OCTOBER:

- 21 In Ecclesia Cathedrali SS.
Vrsulae, & Sociar. ejus, Virg.
& Mart. *Dup. pag. 79.*
22 Nunilonis, & Alodiae, Virg.
& Mart. *Dup. Pag. 80.*

NOVEMBER:

- 29 Saturnini Episc. & Mart.
Patroni Civitatis Pompelo-
nenfis. *Dup. 1. class. in Civi-*
tate cum octav. Extra eam
Dup. 2. class. sine oct. pag. 82.

DECEMBER.

- 1 De octav. Sanct. Saturni-
ni. *Semid. Pag. 85.*
3 Francisci Xaverij Confess.
Patroni Regni. *Dup. 1. class.*
cum octav. Extra Regnum
Duplex maius, cum octav.
pag. 89.
5 De octav. Sanct. Saturni-
ni. *Semid. Pag. 89.*
5 De octav. S. Francisci Xa-
verii. *Semid. Pag. 89.*
6 De octav. Sanct. Saturnini.
Dup. Pag. 96.
10 De octav. S. Francisci Xa-
verii. *Dup. Pag. 100.*
30 Translatio S. Iacobi Apost.
& Hisp. Apostoli, & Patro-
ni. *Dup. mai. Pag. 102.*
In Eccles. Cathed. quando potest
recitari de Sanctissimo Sacra-
mento semid. Vide in rubrica
huius libri, num. 5.

RUBRICÆ SPECIALES.

1 **F**esta in hoc libro contenta sunt generalia pro tota Dioecesi ex Sixto V. ut constat ex libro originali ab ipso approbato, & aliis privilegiis Pontificum, præter festa S. Augustini, ut 1. clas. & cum oct. Et Sanctarum Ursulae, & Sociarum eius, quæ sunt tantum pro Ecclesia Cathedrali. Festum Sancti Firmini est generale pro Dioecesi, & Regno, ut ipsorum Patrono, ex Decreto S.R.C. anni 1604. 11. Decemb.

2 Adverte tamen, quod quamvis prædicta festa sint generalia pro tota Dioecesi, non semper eodem modo, & solemnitate recitantur in tota Dioecesi. Tum quia aliqua festa majori cum solemnitate, & privilegio recitantur in propria Ecclesia Sancti, & ubi habet præcipuum locum, quam in aliis Ecclesiis, non solum respectu maioris solemnitatis in concursu cum aliis eiusdem classis, & solemnitatis, sed etiam respectu occurrentiæ, ut videre est in festo Sancti Saturnini, & Dedicacionis Ecclesiæ, & aliis. Tum etiam quia festa in propria Ecclesia præferuntur aliis de Breviario in eadem solemnitate, & classe, si sint paria in solemnitate, & dignitate: In aliis verò Ecclesiis non propriis, nec ut propria habentia præferuntur festa Breviarii aliis de Dioecesi in eadem classe, & solemnitate, & dignitate in occurrentia (non in concurrentia) ut videre est in festo Sancti Exuperii, & Sancti Basilii Magni, quia iuxta Rubricas Breviarii de concurrentia, num. 2. Festa in propria Ecclesia præferuntur aliis de Breviario in eadem solemnitate, & dignitate.

3 Nullus potest, nec potuit post Bullam Pii V. positam in Breviario instituere de novo Officia, vel addere Kalendariis etiam propriis Ecclesiarum festa, vel Officia Sanctorum, sine facultate expressa, & approbatione Pontificis, vel S.R.C. ut constat ex Decreto Urbani VIII. posito in suo Breviario.

Possunt tamen Ecclesiæ recitare de suis Sanctis Titularibus, & Patronis in suis festis principalibus, & octavis, & etiam de aliis festis principalibus, & quæ sub ritu Duplici consueverunt Ecclesiæ solemniter celebrare ante Bullam Pii V. quia hoc conceditur in rubricis Breviarii de Dup. nu. n. 1. & de octav. num. 1.

4 De Sanctis Canonizatis, vel Beatificatis præcisè ex hoc titulo non potest recitari, extra propriam Ecclesiam Sancti, sine licentia S. R. C. ut decrevit, & prohibuit eadem S. R. C. 9. Decembris 1628. Per propriam Ecclesiam intelligitur, ubi est Sanctus Titularis, vel Patronus: Patronus verò principalis, si est post Decretum Urbani VIII. 23. Martii 1630. debet esse concessus, & approbatus à S. R. C. & cum aliis conditionibus ibi assignatis, nec potest recitari de translatione Sanctorum, vel Reliquiarum, vel de Sanctis à Populo, vel Episcopo ex devotione celebrantis sine dicta licentia S. R. C.

5 Canonici Regulares Sancti Augustini, & Moniales eiusdem Ordinis possunt recitare de Sanctissimo Sacramento semidup. singulis feriis quintis præter Adventum, & Quadragesimam non impeditis festo, vel Officio semidup. nec non Vigiliis, sive ieiunetur, vel non ex Decreto S. R. C. 1707.

6 Religiosi possunt recitare de festis, & octavis Diocesis, & locorum ibi commorantium, sed non ad id teneantur, nisi ad primum diem principalis Patroni. Clerici verò non possunt ex titulo aliquo recitare de festis, vel Officiis Religionum sine licentia ad id expressa Pontificis iuxta dicta num. 3.

7 Quando Sabbato actuum fuerit de aliqua infraoctava, & occurrat dies octava in Dominica 1. vel 2. class. Adventus, Septuagesimæ, Sexagesimæ, vel Quinquagesimæ, recitabitur hoc modo: Primæ Vesp. erunt de Dominica cum Psalmis Sabbati, & totum Officium fit de Dominica cum commemor. diei. Octavæ in Vesp. Laudibus, & Missa sine precibus, & suffragiis. Si verò in Sabbato fuit factum Officium de festo, vel Officio

cio dup. Vesp. in Sabbato erunt de dup. cum commem. Dominicæ, & diei octav. Si occurrat semidup. Vesp. à Cap. erunt de Dominica, & commem. semidup. & diei octav. Si feria 2. occurrat dup. Vesp. in Dominica erunt de dup. commem. Dominicæ, & diei octav. Si verò semidup. occurrat; Vesp. erunt de Dominica cum commem. diei octav. & semidup.

8 In qualibet Ecclesia in qua asservatur, ut propria aliqua reliqua insignis alicuius sancti, puta Corpus, Brachium, Caput, Crux, aut illa pars Sancti, in qua passus est Martyr, sit de eo dup. in sua propria die, & in ea Ecclesia, in qua asservatur, & non alibi ex Decreto Urbani VIII. & S. R. C. nisi in aliqua Ecclesia, vel Diœcesi aliter disponatur ex speciali privilegio Pontificis, vel S. R. C. ut in hac Diœcesi pro Sancto Blasio, & Sancto Exuperio, & pro festo Reliquiarum fer. 3. post Trinitatem, quæ festa ex Sixto V. celebrantur in tota Diœcesi rit. dup. Si verò Reliquia Sancti est parva, vel etsi sit insignis non est legitimè ab Ordinario approbata, tunc in nulla Ecclesia poterit de tali Reliquia Sancti recitari sine novo privilegio. Quando verò Reliquiæ sunt Sanctorum naturalium Hispaniæ, vel quamvis non sit Reliquia, est Sanctus naturalis Hispaniæ poterit recitari de tali Sancto dup. in tota Diœcesi, ubi est talis Reliquia insignis, vel Diœcesis cuius est Sanctus naturalis.

9 Adverrendum est, quod festum Sancti Firmini, quod celebratur die 7. Julij, iterum celebratur sub ritu duplici die 25. Septembris tamquam in die propria, in qua Martyrium passus est. Ex concessione Benedicti XIV. 3. Septembris anni 1726.

10 Commemorationes communes diebus assignatis in rubr. Breviarj fiant hoc ordine: de Cruce, de S. Maria, de Apostolis de S. Jacobo Apostolo, Patrono Hispaniæ ex Gregorio XV. & ultima de Pace, quibus præponitur commemoratio de Patrono, vel Titulari, quæ etiam aliis aliquando anteponitur pro dignitate illius; nam si Patronus, vel Titularis sit

Sanctissima Trinitas, aut aliqua ex tribus Personis ipsius, debet fieri commemoratio ante quam de Cruce; si S. Michael, Angeli, aut S. Joannes Baptista, ante Apostolos, & post horum commemorationem fiat de quolibet alio S. Patrono, aut Titulari. Scire oportet, non posse fieri commemorationem simul de Patrono, & Titulari talis Ecclesie, nec de duobus Patronis, vel Titularibus sine speciali licentia Summi Pontificis, vel S. R. C. sed tantum de Patrono, vel Titulari iuxta rub. Breviarii, nisi eo casu, quo titularis sit Sanctissima Trinitas, B. Maria Virg. aut Petrus, vel Paulus; tunc enim licet de Patrono facere commemorationem, quamvis non ad id teneamur.

11 In Nostro Navarrae Regno sunt Patroni æquè Principales SS. Firminus Episcopus, & Mart. & Franciscus Xaverius cum Officio duplici 1. clas. & octava, ex Bulla Apostolica SS. Dñi. N. Alexandri PP. VII. data 13. Aprilis anni 1657. Pontificatus sui anno secundo. Et ex Decreto S. R. C. 17. Novembris anni 1657. inter consuetas debet fieri commemoratio propria de dictis duobus Patronis ut in isto libelo animadvertitur. In ea verò parte nostri Episcopatus Pampilonensis, quæ sita est extra Regnum Navarrae, dumtaxat de S. Firmino, uti Dioecesis unico Patrono fiat commemoratio, eam de communi unius Mart. assumendo, & ante, vel postea fiat de Patrono speciali, aut Titulari Ecclesie, secundum istius dignitatem.

COMMEMORATIONES COMMUNES FIUNT HOC ordine.

DE Cruce, in officio feriali.
De Sancta Maria.
De Ss. Petro, & Paulo.
De S. Jacobo Hisp. Patrono.
De Ss. Firmino, & Xaverio Patronis Regni, extra Regnum in Dioecesi de S. Firmi-
no dumtaxat, ut unico ip-
sius Patrono. De Titulari
proprie Ecclesie, vel loci
Patrono.

Ultimo. De Pace.

Pro S. Jacobo.

Ad Vesperas. Antiphona.

O! Beatum Apostolum, qui
inter primos electus,
primus omnium Apostolorum
Domini Calicem bibere me-
ruit. O! gloriosum Hispanie
Regnum tali pignore, ac Patro-
no munitum, per quem fecit
illi magna, qui potens est. Al-
leluia.

V. Annuntiaverunt opera Dei.
R. Et facta eius intellexerunt.

Ad Laudes Antiphona.

Visitavit nos per Sanctum
suum Apostolum, & fe-

cit salutem de inimicis nostris
Dominus Deus noster.
V. Annuntiaverunt opera Dei.
R. Et facta eius intellexerunt.

Oratio.

Esto, Domine, plebi tue
sanctificator, & custos: ut
Beati Jacobi Apostoli tui mu-
nita praesidiis, & conversatio-
ne tibi placeat, & secunda mente
deserviat. Per Dominum.

*Pro Ss. Firmino, & Francisco
Xaverio.*

Ad Vesp. Antiphona.

HI sunt duo Protectores
Regni, firmamentum
Populi, & oblatio nostra co-
ram Domino in manibus ipso-
rum.

*V. Gloria, & honore coronasti
eos Domine.*

*R. Et constituisti eos super
opera manuum tuarum.*

Ad Laudes Antiphona.

HI sunt duo viri misericor-
diae, quorum pietates
nobis

nobis non defuerunt, & gloria eorum non derelinquetur.
V. Gloria, & honore coronasti eos Domine.
R. Et constituisti eos super opera manuum tuarum.

Oratio.

Deus, qui nos geminata Sanctorum tuorum Firmini Martyris tui, atque Pontificis; & Francisci Xaverij Confessoris protectione circundas, illorum intercessione, fac nos constanti pace gaudere, & ab insidiis inimicorum omnium perpetua defensione conserva. Per Dominum nostrum.

Pro S. Firmino Episc. & Mart.

extra Regnum in Diocesi.
Ad Vesp. Qui vult, &c.
Ad Laudes. Qui odit, &c.
V. de com. Oratio. Infirmitatem, &c.

In Cathedrali ante commemorationem de Pace fit de Sancto Augustino Episc. & Conf.

Ad Vesp. O! Doctor, &c.

Ad Laudes. Euge serve, &c.

V. Iustum, &c.

Oratio.

Adesto supplicationibus nostris Omnipotens Deus & quibus fiduciam speranda pietatis indulges, intercedente Beato Augustino Confessore tuo, atque Pontifice, consuetaque misericordiae tribue benignus effectum. Per Dominum, &c.

*****

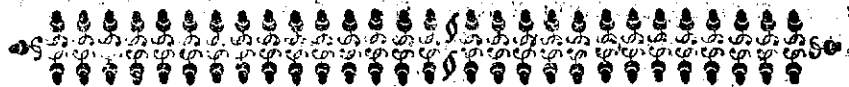
*****

*****

*****

*****

*****

OFFICIA PROPRIA

FESTIVITATUM

POMPELONENSIS ECCLESIAE,
ET DIOECESIS.

JANUARIUS.

Die XXI. Januarij. *Fit de S. Agnete. Dup. ut in Breviario.**In secundis Vesp. à Cap. fit de S. Vincentio Mart. commemorat. S. Agnetis.**In Cathedrali Vesp. S. Vincentij, commem. S. Agnetis.*

DIE XXII. JAN.

*S. Vincentii Mart. Duplex in Diœcesi (in Cathed. dup. mai.) omnia de communi unius Mart,**Oratio.*

Adesto Domine, supplicationibus nostris, ut qui ex iniquitate nostra reos nos esse cognoscimus, Beati Vincentii Martyris tui intercessio-

ne liberemur. Per Dominum.

*In primo Noct. Lect. Fratres debitores sumus, de communi plurimor. Martyrum.**In secundo Noct. Lectio iv.*

Vincentius Osee in Hispania citeriore natus, à prima ætate studiis deditus, sacras litteras à Valerio Cæsar augustano Episcopo didicit: cuius etiam partes suscepit prædicandi Evangelium, quod Episcopus, propter linguæ impedimentum, prædicationis officio, fungi non poterat. Eare ad Dacianum, Provinciæ à Diocletiano, & Maximiano præpositum, delata, Vincen-

rius

tius Cæsaraugustæ comprehen-
ditur, & una cum Valerio
Episcopus gravibus catenis vin-
ctus ad Dacianum Valentiam
adducitur. Ubi eos in tetro,
ac færido carcere inclusos, ine-
dia, squalore, vinculis ferreis,
ponderibus à collo ad manus
pendentibus diu affligi fecit. *X*
R. Honestum fecit illum Do-
minus, & custodivit eum ab
inimicis, & à seductoribus tu-
ravit illum: * Et dedit illi cla-
ritatem æternam. *V.* Descen-
ditque cum illo in foveam, &
in vinculis non dereliquit eum.
Et dedit.

Lesio v.

Illis inde postea ad se per-
ductis Dacianus, existi-
mans; diuturna carceris mace-
ratione afflictos, facile in suam
sententiam descenduros, Epif-
copum interpellat: cur Reli-
gionis specie iussis Imperato-
rum adversetur? Cui, cum Va-
lerius miti, & composito ser-
mone respondere videretur;
Vincentius ad Episcopum con-
versus: cur, inquit, tyrannum
hunc, Pater, humilliter allo-

queris? Clama voce magna,
& Dei potentiam implora, ut
superbia hominis istius com-
primatur. Quibus verbis ex-
candescens Dacianus, Episco-
pum inde abduci iubet, &
mox afferri ad se omnia tor-
mentorum genera, & illis san-
ctum Diaconum crudeliter
torqueri. Quare verberibus,
& equuleo tortus, in craticula
impositus, prunis ardentibus
suppositis, & ferreis unguis
excarnificatus, candentibusque
laminis exustus, ac resinæ gut-
tis, & crepitanti sale respersus,
cum nulla, aut tormentorum
vi, aut acerbitate, aut lenita-
te verborum à proposito deter-
reri posset; iterum ducitur in
carcerem stratum testaceis
fragmentis, ut eius nudum
corpus, somno oppressam, à
subiectis etiam testarum acu-
leis torqueretur. *X* *R.* Deside-
rium animæ eius tribuisti ei,
Domine: * Et voluntate labio-
rum eius non fraudasti eum:
V. Quoniam prævenisti eum
in benedictionibus dulcedinis:
posuisti in capite eius coro-
nam de lapide pretioso. Et vo-
luntate.

Lectio vi.

Verum, illo in tenebricosa
 incluso custodia, clarif-
 simus splendor obortus totum
 carcerem illustravit: quæ lux
 cum summa admiratione om-
 nes, qui aderant, affecisset, res
 à custode carceris ad Dacia-
 num defertur: Qui eductum
 in molli culcitra collocat: ut
 aliquantulum recreatus, acius
 denuo torqueretur; aut si amo-
 to paululum carnifice, animam
 quietus exhalaret, non occisus,
 sed mortuus diceretur. Interea
 eum cœlestis aula suscepit, at-
 que ita ignis, ferri, tortorum
 immanitate superata, victor ad
 cœlestem martyrii coronam ad-
 volavit, undecimo Kalendas
 Februarij. Cuius corpus, cum
 proiectum esset inhumatum,
 corvus, & à volucris, & à lu-
 po unguibus, rostro, alijs mi-
 rabiliter defendit. Qua re cog-
 nita, Dacianus illud in altum
 mare demergi iubet: sed inde
 etiam divinitus eiectum ad lit-
 tus, Christiani sepeliunt. ✕

» R. Stola iucunditatis in-
 duit eum Dominus. ✕ Et coro-
 nan pulchritudinis posuit super

caput eius. V. Cibavit illum
 Dominus pane vitæ, & intel-
 lectus, & aqua sapientiæ salu-
 taris potavit illum. Et. Gloria.
 Et.

*In tertio Noct. Homil. San-
 cti Augustini Episcopi. In Evan-
 gelium. Nisi granum frumenti,
 ut in die Sancti. Firmini Martyr.
 7. Julii. fol. 24.*

*In secund. Vesp. (in Diœcesi) à
 Cap. de S. Ildephonso Episc. &
 Conf. ut in Hispan. commem. S.
 Vincentij, & Emerentiana Virg.
 & Mart. ut in Brev.*

*In Cathedrali, Vesp. S. Vincen-
 tij, comm. S. Ildephonsi, & Eme-
 rent.*

*Festum S. Anastasij Mart.
 transfertur ad primam diem non
 impeditam. In qua fit de eo semi-
 dup, de communi unius Martyr.
 Oratio propria in singulari. Lect.
 primi Noct. de scriptura occurren-
 te Lect. iv. prop. v. & vi. Triam-
 phalis de eodem communi primo lo-
 co. In tertio Noct. Evangel. Si
 quis venit ad me de eodem com-
 muni primo loco.*

FEBRUARIUS.

Die III. Februarii. In festo S.

B

Bla.

Februarius
Blaſij Episcopi, & *Mart.* dup. *drageſima*, vel in feria quarta
 in Diaceſi; omnia de communi Cinerum transfertur in aliam
 unias Martyr. In primo Noct. diem non impeditam.
 Lect. de ſcriptura. In ſecundo
 Noct. Lect. iv. propria, ut in
 Brev. v. & vi. Triumphalis.
 de eodem communi primo loco.
 In tertio Noctur. Evangelium.
 Si quis vult venire de eodem
 communi, de ſecundo loco, com-
 mem. S. Iuliani Episcopi, &
 Confess. In ſecundis Vesper. à
 Cap. fit de die octav. S. Iulia-
 ni; ut in primis Vesper. festi,
 commem. S. Blaſij. Si festum S.
 Blaſij venerit in Dominica ſep-
 tuageſ. ſexag. vel quinquag. trans-
 fertur in primam diem non im-
 peditam: Et in officio Domini-
 ca in Laudib. fit de comm. octav.
 S. Iuliani. Et Vesp. erunt de die
 octav. S. Iuliani cum commemo-
 rat. Dominica.

MARTIUS.

Die prima Martii. In feſto
 SS. Angelorum Custodum Diac.
 Dup. maius. Si hoc feſtum ve-
 nerit in Quadrageſima. fit com-
 fer. ad Vesp. & Laud. Et nona
 Lect. Evangel. fer.
 Si venerit in Dominica Qua'

drageſima, vel in feria quarta
 Cinerum transfertur in aliam
 diem non impeditam.

Al Vesp. Aſia.

Angelis ſuis, cum reliquis
 de Laudibus Pſalmi de Do-
 minica, loco ultimi Pſalm. Lau-
 date Dominum omnes gentes.

Capitulum. Exod. 23.

Ecce ego mittam Angelum
 meum, qui præcedat te,
 & custodiat in via, & introducat
 in locum, quem paravi. Ob-
 ſerva eum, & audi vocem eius.

Hymnus.

Custodes hominum pſalli-
 mus Angelos
 Nature fragili, quos Pater ad-
 didit
 Cœlestis comites, inſidiantibus
 Ne succumberet hostibus.

2. Nam, quod corruerit proditor
 Angelus,
 Concelsis merito pulſus hono-
 ribus,
 Ardens invidia pellere nititur
 Quos cœlo Deus advocat.
 3. Huc custos igitur pervigil ad-
 vola,

Aver-

Avertent patria de tibi credita
 Tam morbos animi, quam re-
 quiescere

Quidquid non finit incolas.

Sanctæ sit Triadi laus pia jugi-
 ter,

Cuius perpetuo numine ma-
 china

Triplex hæc regitur: cuius in
 omnia

Regnat gloria sæcula. Amen.

V. In conspectu Angelo-
 rum psallam tibi, Deus meus.

B. Adorabo ad Templum
 Sanctum tuum, & confitebor
 nomini tuo.

Ad Magnif. Antiph.

OMnes sunt administratorii
 spiritus in ministerium
 Misisti propter eos, qui hæredi-
 tatem capiunt salutis.

Oratio.

DEus, qui ineffabili provi-
 dentia Sanctos Angelos
 tuos ad nostram custodiam
 mittere dignaris: largire sup-
 plicibus tuis, & eorum semper
 protectione defendi, & æterna
 societate gaudere. Per Domi-
 num.

Ad Matut. Invitat.

Regem Angelorum Domi-
 num: * Venite, adoremus.

Psalms, Venite, exultemus.

Hymnus, Custodes hominum.
ut supra in 1. Vesp.

In 1. Noct. Antip.

Dominus Deus Coeli, & ter-
 ræ, ipse mittet Angelum suum
 coram te.

Psalms 8.

Dominè Dominus noster,
 * quam admirabile est
 nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est magni-
 ficentia tua * super cœlos.

Ex ore infantium, & lacten-
 tium perfecisti laudem propter
 inimicos tuos * ut destruas ini-
 micum, & ultorem.

Quoniam videbo cœlos tuos,
 opera digitorum tuorum: *
 lunam, & stellas, quæ tu fun-
 dasti.

Quid est homo, quod me-
 mor es eius? * aut filius homi-
 nis, quoniam visitas eum?

Minuisti eum paulò minus
 ab Angelis, gloria, & honore

coronasti eum : * & constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subiecisti sub pedibus eius : * oves , & boves uniuersas : insuper , & pecora campi.

Volucres coeli , & pisces maris : * qui perambulant semitas maris.

Domine Dominus noster : * quam admirabile est nomen tuum in uniuersa terra !

Añã. Dominus Deus coeli , & terræ , ipse mittet Angelum suum coram te.

Añã. Deus meus misit Angelum suum , & conclusit orationem leonum , & non nocuerunt mihi.

Psalms 10.

IN Domino confido : quomodo dicitis animæ meæ : * Transmigra in montem sicut passer ?

Quoniam ecce peccatores intenderunt arcum , parauerunt sagittas suas in pharetra , * ut sagittent in obsecro rectos corde.

Quoniam quæ perfecisti , destruxerunt : * iustus autem

quid fecit ?

Dominus in Templo Sancto suo , * Dominus in coelo sedes eius.

Oculi eius in pauperem respiciunt : * palpebræ eius interrogant filios hominum.

Dominus interrogat iustum , & impium : * qui autem diligit iniquitatem odit animam suam.

Pluet super peccatores laqueos : * ignis , & sulphur , & spiritus procellarum pars calicis eorum.

Quoniam iustus Dominus , & iustitias dilexit : * æquitatem vidit uultus eius.

Añã. Deus meus misit Angelum suum , & conclusit orationem leonum , & non nocuerunt mihi.

Añã. Bene ambuletis : & Dominus sit in itinere vestro , & Angelus eius comitetur uobiscum.

Psalms 14.

Domine , quis habitabit in tabernaculo tuo ? * aut quis requiescet in monte sancto tuo ?

Qui

Qui ingreditur sine macula:
* & operatur iustitiam.

Qui loquitur veritatem in
corde suo: * qui non egit do-
lum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo ma-
lum: * & opprobrium non ac-
cepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in
conspectu eius malignus: * ti-
mentes autem Dominum glo-
rificat.

Qui iurat proximo suo; &
non decipit: * qui pecuniam
suam non dedit ad usuram, &
munera super innocentem non
accepit.

Qui facit hæc: * non move-
bitur in æternum.

Añ. Benè Ambuletis: &
Dominus sit in itinere vestro,
& Angelus eius committetur
vobiscum.

¶ Stetit Angelus iuxta aram
templi.

¶ Habens thuribulum au-
reum in manu sua.

De Libro Exodi.

Lectio i. Cap. 23.

Ecce ego mittam Angelum
meum, qui præcedat te,

& custodiat in via, & introdu-
cat in locum, quem paravi.
Observa eum, & audi vocem
eius, nec contemnendum pu-
tes: quia non dimittet, cum
peccaveris, & est nomen meum
in illo. Quod si audieris vo-
cem eius; & feceris omnia,
quæ loquor; inimicus ero ini-
micis tuis, & affligam affligen-
tes te. Præcedetque te Ange-
lus meus.

¶ Angelis suis Deus man-
davit de te, ut custodiant te in
omnibus viis tuis: * In mani-
bus portabunt te, ne unquam
offendas ad lapidem pedem
tuum. ¶ Millia millium mi-
nistrabant ei, & decies millies
centena millia assistebant ei.
In manibus.

Ex Zacharia Propheta.

Lectio vii. Cap. 1.

Factum est verbum Domi-
ni Zachariam filium Ba-
rachia, filii Addo Prophetam,
dicens: Vidi per noctem, &
ecce vir ascendens super equum
rufum, & ipse stabat inter myr-
teta, quæ erant in profundo:
& post eum equi rufi, varii, &
aibi.

albi. Et dixi: Quid sunt isti, Domine mi? Et dixit ad me Angelus qui loquebatur in me: Ego ostendam tibi quid sint hæc. Et respondit vir, qui stabat inter myrteta, & dixit: Isti sunt, quos misit Dominus, ut perambulent terram. Et responderunt Angelo Domini, qui stabat inter myrteta, & dixerunt: Perambulavimus terram, & ecce omnis terra habitatur, & quiescit.

R. Respondit Angelus Domini, & dixit: Domine exercituum, * Usquequo tu non misereberis Jerusalem, & urbium Juda, quibus iratus es?

V. Ille enim septuagesimus annus est. Usquequo.

Lectio iij. Cap. 2.

ET levavi oculos meos, & vidi: & ecce vir, & in manu eius funiculus mensurorum. Et dixi: Quo tu vadis? Et dixit ad me: Ut metiar Jerusalem, & videam quanta sit latitudo eius. Et ecce Angelus, qui loquebatur in me, egrediebatur in occursum eius. Et dixit ad eum: Curre, loquere ad pue-

rum istum, dicens: absque muro habitabitur Jerusalem præ multitudinem hominum, & iumentorum in medio eius. Et ego ero ei, ait Dominus, murus ignis in circuitu: & in gloria ero in medio eius.

R. In conspectu gentium nolite timere, vos enim in cordibus vestris adorare, & timete Dominum: * Angelus enim eius vobiscum est. V. Stetit Angelus iuxta aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua. Angelus enim. Gloria Patri. Angelus enim.

In secundo Noct. Antiphona.

Cum essem vobiscum, per voluntatem Dei eram: ipsam benedicite, & cantate ei.

Psalmus 8.

Coeli enarrant gloriam Dei. * & opera manuum eius annunciant firmamentum.

Dies diei eructat verbum: & nox nocti indicat scientiam.

Non sunt loquelæ, neque sermones: * quorum non audiantur voces eorum.

In omnem terram exivit sonus eorum: * & in fines orbis
tertæ

terræ verba eorum.

In sole posuit tabernaculum suum : * & ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo.

Exultavit, ut gigas ad cursum viam : * à summo caelo egressio eius.

Et occurfus eius usquè ad summum eius : * nec est, qui se abscondat à calore eius.

Lex Domini immaculata; convertens animas : * testimonium Domini fidele, sapientiam præstans parvulis.

Iustitiæ Domini rectæ lætificantes corda : * præceptum Domini lucidum illuminans oculos.

Timor Domini sanctus, permanens in sæculum sæculi : * iudicia Domini vera, iustificata in semetipsa.

Desiderabilia super aurum, & lapidem pretiosum multum : * & dulciora super mel, & favum.

Etenim servus tuus custodit ea : * in custodiendis illis retributio multa.

Delicta quis intelligit? Ab occultis meis munda me : * & ab alienis parce servo tuo.

Si mei non fuerint dominati,

tunc immaculatus ero : * & emundabor à delicto maximo.

Et erunt, ut complaceant eloquia oris mei : * & meditatio cordis mei in conspectu tuo semper.

Domine adiutor meus : * & redemptor meus.

Añã. Cum essem vobiscum, per voluntatem Dei eram : ipsum benedicite, & cantate ei.

Añã. Tollens se Angelus Domini, qui præcedebat castra Israel, abiit post eos.

Psalmus 23.

Domini est terra, & plentudo eius : * orbis terrarum, & universi, qui habitant in eo.

Quia ipse super maria fundavit eum : * & super flumina præparavit eum.

Quis ascendet in montem Domini? * aut quis stabit in loco sancto eius?

Innocens manibus, & mundo corde, * qui non accepit in vano animam suam, nec iuravit in dolo proximo suo.

Hic accipiet benedictionem à Domino : * misericordiam à Deo salutari suo.

Hæc

Hęc est generatio quærentium eum: * quærentium faciem Dei Jacob.

Attollite portas, principes, vestrās; & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex glorię.

Quis est iste Rex glorię? * Dominus fortis, & potens; Dominus potens in prælio.

Attollite portas, principes, vestrās, & elevamini portæ æternales: * & introibit Rex glorię.

Quis est iste Rex glorię? * Dominus virtutum ipse est Rex glorię.

Añã. Tollens se Angelus Domini, qui præcedebat castra Israel, abiit post eos.

Añã. Immittet Angelus Domini, in circuitu timentium eum, & eripiet eos.

Psalmus 33.

Benedicam Dominum in omni tempore: * semper laus eius in ore meo.

In Domino laudabitur anima mea: * audiant mansueti, & lætentur.

Magnificate Dominum mecum: * & exaltemus nomen

eius in idipsum.

Exquisivi Dominum, & exaudivi me: * & ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.

Accedite ad eum, & illuminamini: * & facies vestrę non confundetur.

Iste pauper clamavit, & Dominus exaudivit eum: * & de omnibus tribulationibus eius salvavit eum.

Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum: * & eripet eos.

Gustate, & videte, quoniam suavis est Dominus: * beatus vir, qui sperat in eo.

Timete Dominum omnes sancti eius: * quoniam non est inopia timentibus eum.

Divites eguerunt, & esuriunt: * inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono.

Venite filii, audite me: * timorem Domini docebo vos.

Quis est homo, qui vult vitam: * diligit dies videre bonos?

Prohibe linguam tuam à malo: * & labia tua ne loquantur dolum.

Diver

Diverte à malo , & fac bonum : * inquire pacem , & persequere eam.

Oculi Domini super iustos : * & aures eius in preces eorum.

Vultus autem Domini super facientes mala : * ut perdat de terra memoriam eorum.

Clamaverunt iusti , & Dominus exaudivit eos : & ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos.

Iuxta est Dominus iis , qui tribulato sunt corde : * & humiles spiritu salvabit.

Multæ tribulationes iustorum : * & de omnibus his liberavit eos Dominus.

Custodit Dominus omnia ossa eorum : * nequam ex his non conteretur.

Mors peccatorum pessima : * & qui oderunt iustum , delinquent.

Redimet Dominus animas servorum suorum : * & non delinquent omnes , qui sperant in eo.

Ana. Immittet Angelus Domini in circuitu timentium eum & eripet eos.

V. Ascendit fumus aroma-

tum in conspectu Domini.

R. De manu Angeli.

Sermo Sancti Bernardi Abbatis.

In psalm. Qui habitat.

Lectio iv.

Angelis suis mandavit de te. Mira dignatio, & vere magna dilectio charitatis. Quis enim? Quibus? De quo? Quid mandavit? Studiosè consideremus, fratres, diligenter commendemus memoriæ hoc tam grande mandatum. Quis enim mandavit? Cuius sunt Angeli? Cuius mandatis obtemperant? Cuius obediunt voluntati? Nempè Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis. Nec cunctantur, quin etiam in manibus tollant te. Summa ergo maiestas mandavit Angelis, & Angelis suis mandavit. Illis utique sublimibus, tam beatis, quam proximis sibi coherentibus, & verè domesticis mandavit de te. Tu quis es? Quid est homo, quod memor es eius? Aut filius hominis: quoniam reputas eum? Quasi verò non sit homo patredo, & filius hominis vermis. Sed quid pu-

tas mandavit de te? Ut custodiant te.

R. Vivit ipse Dominus: * Quoniam custodivit me Angelus eius, & hinc euntem, & ibi commemorantem, & inde huc revertentem. V. Et non permisit me Dominus ancillam suam coquinari. Quoniam.

Lectio v.

Quantam tibi debet hoc verbum inferre reverentiam, aferre devotionem, conferre fiduciam! Reverentiam pro praesentia, devotionem pro benevolentia; fiduciam pro custodia. Cautè ambula, ut videlicet, cui adfunt Angeli, sicut eis mandatum est, in omnibus viis tuis. In quovis diversorio, in quovis angulo Angelo tuo reverentiam habe. Tu ne audeas, illo praesente, quod, videntè me, non auderes? An praesentem esse dubitas, quem non vides? Quid si audires? Quid si tangeres? Quid si olfaceres? Vide, quia non solo visu, rerum praesentia comprobetur.

R. Angelus Domini descendit cum Azaria, & sociis eius

in fornacem, & excussit flammam ignis de fornace: * Et non tetigit eos omnino ignis, neque contristavit.

V. Benedictus Deus eorum, qui misit Angelum suum, & eruit servos suos, qui crediderunt in eum. Et non,

Lectio vi.

In ipso itaque, fratres affectuosè diligamus Angelos eius, tamquam futuros aliquando cohaeredes nostros, interim verò actores, & tutores à Patre positos, & praepositos nobis. Quid sub tantis custodibus timeamus? Nèc superari, nèc seduci, minus autem seducere possunt, qui custodiunt nos in omnibus viis nostris: fideles sunt, prudentes sunt, potentes sunt, quid trepidamus? Tantum sequamur eos, adhaeremus eis, & in protectione Dei caeli commoremur. Quoties ergo gravissima cernitur urgerentatio, & tribulatio vehemens imminere, invoca custodem tuum, ductorem tuum, adiutorem tuum in oportunitatibus, in tribulatione: in clama-

cum,

eum, & dic; Domine, salva nos, perimus.

R. In omni tribulatione eorum non est tribulatus: * Et Angelus faciei eius salvavit eos. **V.** In dilectione sua, & indulgentia sua ipse redemit eos, & portavit eos, & elevavit eos cunctis diebus sæculi. Et Angelus. Gloria. Et Angelus.

In 3. Noct. Antip.

Misit Dominus Angelum suum, qui percussit omnem virum robustum, & bellatorem, & principem exercitus Regis Assyriorum.

Psalmus 95.

Cantate Domino canticum novum: * cantate Domino omnis terra.

Cantate Domino; & benedicite nomini eius: * annunciate de die in diem salutare eius.

Annunciate inter Gentes gloriam eius: * in omnibus populis mirabilia eius.

Quoniam magnus Dominus, & laudabilis nimis: * terribilis est super omnes Deos.

Quoniam omnes dii Gen-

tium dæmonia: * Dominus autem coelos fecit.

Confessio, & pulchritudo in conspectu eius: * sanctimonia, & magnificentia in sanctificatione eius.

Afferte Domino patriæ gentium, afferte Domino gloriam, & honorem: * afferte Domino gloriam nomini eius.

Tollite hostias, & introite in atria eius: * adorare Dominum in atrio sancto eius.

Commoveatur à facie eius universa terra: * dicite in Gentibus, quia Dominus regnavit.

Etenim correxit orbem terræ, qui non commovebitur: * iudicabit populos in æquitate.

Latentur cœli, & exultet terra, commoveatur mare, & plenitudo eius: * gaudebunt campi, & omnia, quæ in eis sunt.

Tunc exultabunt omnia ligna sylvarum à facie Domini, quia venit: * quoniam venit iudicare terram.

Judicabit orbem terræ in æquitate: * & populos in veritate sua.

Ant. Misit Dominus Ange-

lum

lum suum, qui percussit omnem virum robustum, & bel-latorem, & principem exercitus Regis Assyriorum.

Añã. Adorate Dominum omnes Angeli eius: audivit, & lætata est Sion.

Psalms 96.

Dominus regnavit; exul-tet terra: * lætentur insulæ multæ.

Nubes, & caligo in circuitu eius: * iustitia, & iudicium correctio sedis eius.

Ignis ante ipsum præcedet, * & inflamavit in circuitu inimicos eius.

Illuxerunt fulgura eius orbi terræ: * vidit, & commota est terra.

Montes, sicut cæra fluxerunt à facie Domini: * à facie Domini omnis terra.

Annunciaverunt cæli iustitiam eius: * viderunt omnes populi gloriam eius.

Confundantur omnes, qui adorant sculptrilia: * & qui gloriantur in simulacris suis.

Adorate eum omnes Angeli eius: * audivit, & lætata est Sion.

Et exultaverunt filie Judæ, * propter iudicia tua, Domine.

Quoniam tu Dominus altissimus super omnem terram: * nimis exaltatus es super omnes deos.

Qui diligitis Dominum, odite malum: * custodit Dominus animas sanctorum suorum de manu peccatoris liberavit eos.

Lux orta est iusto: & rec-tis corde lætitia.

Lætamini iusti in Domino: * & confitemini memoriæ sanctificationis eius.

Añã. Adorate Dominum omnes Angeli eius: audivit, & lætata est Sion,

Añã. Benedicite Domino omnes Angeli eius, potentes virtute; facientes verbum illius, ad audiendam vocem sermonum eius.

Psalms 102.

Benedic anima mea Domi-no: * & omnia, quæ intra me sunt, nomini sancto eius.

Benedic anima mea Domi-no: * & noli oblivisci omnes retributiones eius.

Qui propitiatur omnibus ini-

iniquitatibus tuis : * qui sanat omnes infirmitates tuas.

Qui redimit de interitu vitam tuam : * qui coronat te in misericordia , & . miserationibus.

Qui replet in bonis desiderium tuum : * renovabitur ut aquilæ inventus tua.

Faciens misericordias Dominus : * & iudicium omnibus iniuriam patientibus.

Notas fecit vias suas Moyſi , * filiis Israel voluntates suas.

Miseraror , & . misericors Dominus : * longanimis , & multum misericors.

Non in perpetuum irascetur : * neque in æternum comminabitur.

Non secundum peccata nostra fecit nobis : * neque secundum iniquitates nostras retribuit nobis.

Quoniam secundum altitudinem cœli à terra : * corroboravit misericordiam suam super timentes se.

Quantum distat ortus ab occidente : * longè fecit à nobis iniquitates nostras.

Quomodo miseretur pater

filiorum misertus est Dominus timentibus se : * quoniam ipse cognovit figmentum nostrum.

Recordatus est , quoniam pulvis sumus : * homo sicut foenum dies eius , tamquam flos agri sic efflorescit.

Quoniam spiritus pertransibit in illo , & non subsistet : * & non cognoscet amplius locum suum.

Misericordia autem Domini ab æterno : * usque in æternum super timentes eum.

Et iustitia illius in filios filiorum ; * his , qui servant testamentum eius.

Et memores sunt mandatorum ipsius : * ad faciendum ea.

Dominus in cœlo paravit sedem suam : * & regnum ipsius omnibus dominabitur.

Benedicite Domino omnes Angeli eius : * potentes virtute , facientes verbum illius , ad audiendam vocem sermonum eius.

Benedicite Domino omnes virtutes eius : * ministri eius , qui facitis voluntatem eius.

Benedicite Domino omnia

opera eius : * in omni loco dominationis eius , benedic anima mea Domino.

Añã. Benedicite Domino omnes Angeli eius , potentes virtute ; facientes verbum illius , ad audiendam vocem sermonum eius.

¶. In conspectu Angelorum psallam tibi Deus meus.

R. Adorabo ad templum sanctum tuum , & confitebor nomini tuo.

Lectio Sancti Evangelij secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 18.

In illo tempore : Accesserunt discipuli ad Jesum dicentes : Quis putas maior est in regno coelorum ? Et reliqua.

Homilia S. Hilarii Episcopi.

Comm. in Matth. Cant. 18.

Humilitas passionis scandalum mundo est. In hoc enim maximè ignorantia detinetur humana , quod sub deformitate crucis , æternæ gloriæ Dominum noluit accipere. Et quid mundo tam periculosum , quam non recepisse

Christum ? Verumtamen sub hominis nuncupatione auctorem scandali huius Judaicum populum designat ; per quem omne hoc mundo periculum comparatur , ut Christum in passione abnegent , quem ex , & Prophetæ passibilem prædicaverunt. Ideo enim necesse esse , ait , venire scandala : quia ad Sacramentum reddendæ nobis æternitatis , omnis in eo passionis humilitas esset explenda.

R. Machabeus , & qui cum eo erant , cognoverunt expugnari præsidia : * Cum fletu , & lachrymis rogabant Dominum , & omnis turba simul , ut bonum Angelum mitteret ad salutem Israel.

¶. Cum pariter prompto animo procederent Ierosolymis , apparuit præcedens eos eques in veste candida. Cum fletu :

Benedictio. Quorum festum.

Lectio viii.

Videte ne contemnatis unum de pusillis istis , qui credunt in me , Apitissimum

mura vinculum mutui amoris imposuit, ad eos præcipuè, qui verè in Domino credidissent. Pusillorum enim Angeli quotidie Deum vident: quia Filius hominis venit salvare, quæ perdita sunt. Ergo, & Filius hominis salvat, & Deum Angeli vident, & Angeli pusillorum præfunt fidelium orationibus. Præesse Angelos absoluta auctoritas est Salvatorum igitur per Christum orationes Angeli quotidie Deo offerunt. Ergo periculose ille contemnitur, cuius desideria, & postulationes ad æternum, & invisibilem Deum ambitioso Angelorum famulatu, ac ministerio pervehuntur.

R. Tu Domine, qui misisti Angelum tuum sub Ezechia rege Juda, & interfecisti de castris Senacherib. centum octoginta quinque millia: * Et nunc dominator cœlorum mitte Angelum tuum bonum ante nos in timore, & tremore magnitudinis brachii tui.

V. Ut metuant, qui cum blasphemiam veniunt adversus sanctum populum tuum. Et

nunc. Gloria. Et nunc.

Si hoc festum venit in Quadrages. ix. Lectio leg. de Homilia Feria occur. & de ea sit comm.

Lectio ix

ATque, ut ingentem effectum humanæ salutis ostenderet, comparationis posuit exemplum eius, qui oves nonaginta novem in montibus reliquisset, & errantem unam requisisset, qua inventa, plus gaudii sit, quam habebatur in nonaginta novem conservatione lætiæ. Ovis una, homo intelligendus est, & sub homine uno universitas sentienda est. Sed in unius Adæ errore omne hominum genus aberravit. Ergo nonaginta novem non errantes multitudo Angelorum cœlestium oppinanda est, quibus in cœlo est lætitia, & cura salutis humanæ. Igitur, & quærens hominem, Christus est, & nonaginta novem relicti, cœlestis gloriæ, multitudo est, cui cum maximo gaudio errans homo in Domini corpore est relatus. Te Deum.

AD

AD LAUDES, ET PER
Horas.

Hymnus.

Antiphona.

Angelis suis Deus manda-
vit de te, ut custodiant
te in omnibus viis tuis.

Pfalm. Dominus regnavit,
cum reliq. de Dominica.

Añs. Laudemus Dominum,
quem laudant Angeli, quem
Cherubim, & Seraphim, Sanc-
tus, Sanctus, Sanctus procla-
mant.

Añs. Angeli eorum sem-
per vident faciem Patris mei,
qui est in caelis.

Añs. Benedictus Deus, qui
misi Angelum suum, & eruit
servos suos, qui crediderunt
in eum.

Añs. Laudate Deum om-
nes Angeli eius, laudate eum
omnes virtutes eius.

Capitulum. Exod. 23.

Ecce ego mittam Angelum
meum, qui praecedat te,
& custodiat in via, & introducat
in locum, quem paravi: obser-
va eum, & audi vocem eius.

ORbis patrator optimè,
Qui, quidquid est potètia
Magna creasti, nec regis
Minore providentia.
Addesto supplicantium
Tibi reorum coetuis
Lucisque crepusculum
Lucem novam da mentibus.
Tuusque nobis Angelus
Signatus ad custodiam,
Hic adsit: à contagio
Qui criminum nos protegat.
Serpentis nobis æmuli
Calumnias exterminet,
Ne rete fraudulentæ
Incauta nectar pectora.
Metum repellat hostium
Nostris procul de sinibus:
Pacem procuret civium,
Fugetque pestilentiam.
Deo Patri sit gloria,
Qui, quos redemit Filius,
Et Sanctus unxit Spiritus,
Per Angelos custodiat.
Amen.

¶ In conspectu Angelorum
psallam tibi Deus meus,

¶ Adorabo ad templum
sanctum tuum, & confitebor
nomini tuo.

Ad

Reverfus est Angelus; qui loquebatur in me, & fuscitavit me, quasi virum, qui fuscitatur à somno suo.

Oratio.

Deus, qui ineffabili providentia Sanctos Angelos tuos ad nostram custodiam mittere dignaris: largire supplicibus tuis, & eorum semper protectione defendi, & æterna societate gaudere. Per Dominum.

Ad Tertiam. Añã. Laudemus Dominum.

Cap. Ecce ego, ut supra.

R. brev. Stetit Angelus, * Juxta aram templi. Stetit. *V.* Habens thuribulum aureum in manu sua. Juxta. Gloria Patri. Stetit.

V. Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini. *R.* De manu Angeli.

Ad Sextam. Añã. Angeli eorum.

Cap. Exod. 23.

Nec contemnendum prætes: quia non dimittet

meum in illo.

R. brev. Ascendit fumus aromatum: * In conspectu Domini. Ascendit.

V. De manu Angeli. In conspectu. Gloria Patri. Ascendit.

V. In conspectu Angelorum psallam, tibi Deus meus.

R. Adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo.

Ad Nonã. Añã. Laudate Deum.

Cap. Exod. 23.

Quod si audieris vocem eius, & feceris omnia, quæ loquor, inimicus èro inimicis tuis, & affligam affligentes te, præcedetque te Angelus meus.

R. brev. In conspectu Angelorum: * Psallam tibi, Deus meus. In conspectu.

V. Adorabo ad templum sanctum tuum, & confitebor nomini tuo. Psallam. Gloria Patri. In conspectu.

V. Adorate Deum.

R. Omnes Angeli eius:

In secund. Vesp. Añã. Angelis suis, cum reliq. de Laud. Psalm.

D

Dixit

Dixit Dominus cum reliq. de Do-
minica, & loco ultim. Psalm. Con-
fitebor tibi Domine in toto
corde meo : quoniam, ut in
Vesp. fer. 6.

Capitulum; Hymn. & V. ut
supra in prim. Vesp.

Ad Magn. Añã.

Sancti Angeli Custodes nos-
tri, defendite nos in præ-
lio, ut non pereamus in tre-
mendo iudicio.

Deinde fit comm. seq. & fer. si
occurrat in Quadrage.

Pag. 103. exit officium huius

DIE VIII. MARTII.

S. Veremundi Abbatis, dup.
lect. 1. Noct. de Scriptura, 2.
Noctur. Beridetur. de communi
Abbat. 2. loco. In 3. Noct. Ec-
ce nos reliquimus. Si venerit in
Quadrag. Lect. 1. Noct. *Fustus*
si morte, & de eodem commu-
ni 1. loco, 9. lect. & com. fer.
In 2. Vesp. à cap. S. Franciscæ
Vid. com. præc. & fer. si occur-
rat in Quadrages. *S. Raymundi*

Di. X. V. exit officium huius

Pag. 105. / APRILIS.

Fer. 3. post octav. Pasche. In
Dedicatione Ecclesie Cathedral.

Pompeloni. Dup. 1. clas. in tota
Dioc. es. In Civitate cum Octava.
Et extra eam sine Octava. Omnia
de commu. Dedicat. Ecclesie cum
Alleluia, in sine Invitator. Añã.
V. & B. & Psalm. Nocturnor.
dicuntur sub prima Añã.

M A I U S

Die X. Maii. In festo Sancti
Martini Loinaz Mart. Dup. in
Dioc. es. Lect. 1. Noctur. de scrip-
tura. In secundo Nocturno Ser-
mo Sanc. Ambrosii, Dignum,
& congruum, de comm. mart.
tempore Paschal. de primo loco.
In 3. Noct. Hom. Ego sum vi-
tis vera, de eodem communi, nona
lect. & commem. SS. Gordiani,
&c. mart. eorum Añã. in Laud. de
1. Vesp. eiusdem commu.

Oratio.

Præsta, quæsumus, omni-
potens Deus: ut qui Bea-
ti Martini Martyris tui, &c.

Si hoc festum venerit in fer.
2. Rogat. vel Vig. Ascens. lect.
1. Noctur. Fratres, debitores
sumus, ut in commun. plurimor.
martyr. extra tempus Paschal.

Si

*Si autem venerit in Vig. Pen-
tesest. vel in ipsa die, trans-
fertur post eius octav. Et tunc
omnia de comm. unius Martyr.
extra tempor. Paschal. Lect. 1.
Noctur. de scriptura. In secun-
do Noctur. sermo Sanc. August.
Ep. Triumphalis, &c. In 3.
Noctur. Homilia Sanc. Gregor.
Papa. Si quis vult, de communi
de secundo loco.*

*Feria III. post Festum SS. Tri-
nitatis. In festo Reliquiar. Eccle-
sia Cathedral. Pompelon. Dup.
in toto Dioces. ex concessione
Sixti V.*

*Omnia de communi plurimor.
Martyr.*

*In primo Noct. Lect. de scrip-
tura. In secundo Noct. Nemo
est, qui nesciat, de communi
plurimor. Martyr. In tertio Noct.
Evangel. Descendens Jesu de
monte, de eodem communi.*

Oratio.

PROpitiare, quæsumus Do-
mine, nobis famulis tuis
per Sanctorum tuorum, quo-
rum reliquæ in hac (vel illa)
continentur Ecclesia, merita
gloriosa; ut eorum pia inter-

*cessione ab omnibus semper
protegamur adversis. Per Do-
minum.*

*In alijs Eccles. præter Cathed-
ral. non dicitur in Oratione,
in hac, sed in ille.*

*Si in dicta fer. 3. occurras.
dup. min. In Cathedral. fit de
festo Reliquiar. non verò in al-
lis Ecclesijs, sed transfertur ad
diem sequentem, vel aliam non
impeditam festo duplici, vel
semidup. vel Dominica. Festum
semidup. occurrens in dicta fer.
3. transfertur ad aliam diem
non impeditam.*

JUNIUS

*Die XIV. In Eccles. Cathed.
Festum S. Exuperii Episc. &
Confess. Duplex. Omnia et in
communi Confess. Pentif. Oratio.
Da quæsumus.*

*Lect. primi Noct. de scriptura.
In secundo, & tertio Noct. de
comm. de primo loco.*

*In secundis Vesp. à Cap. fit de
S. Basilio Magno Episc. & Conf.
commem. S. Exuperii, & SS. Vi-
ti, &c. Martyr.*

Extra Cathedral. In Dioces. S.

*Basilii Magni Episc. & Confes.
Dup. ut in Breviar. In secundis
Vesp. à Cap. S. Exuperii com.
S. Basilii, & S. Viti, &c. marty.*

*Die XV. In Cathedr. S. Ba-
silii Magni Episc. & Conf. Dup.
nona lectio (ex duabus) & comm.
SS. Viti, &c. Mart. cum secundis
Vesp.*

*Extra Cathedral. In Dioces.
S. Exuperii Episc. & Conf. Dup.
omnia ut supra, nona lectio (ex
duabus) & comm. SS. Viti, &c.
Martyr.*

*Si hoc ipso die occurrat dies
Dominica, vel faciendum sit of-
ficium de aliquo festo dup. prius
translato, sit de Dominica, vel
de festo prius translato: Et of-
ficium S. Basilii in Cathedr. &
S. Exuperii in Dioces. transfe-
runtur in primam diem officio no-
vem lect. non impeditam.*

JULIUS.

*Die VII. In festo Sancti Fir-
mini Episc. & Mart. & Patro-
ni Dioces. & Regni, Dup. I.
clas. cum octav. In Pompelonensi
Dioces. & Regno.*

Omnia de communi unius Mart.

Oratio.

DEus, qui per fidei præco-
nium, & passionis ago-
nem Beatum Firmianum Episco-
pum, & Martyrem immortali-
tatis laurea coronasti: concede
propitius; ut cuius celebramus
triumphum, assequamur, &
premium. Per Dominum.

*Lectio. primi Noct. A Mileto,
ut in communi unius Mart.*

In 2. Noct. Lectio iv.

Firminus Pompelone nobi-
libus parentibus Firmo,
& Eugenia natus, una cum illis
à Beato Saturnino Episcopo
Tolosano baptizatus est, à quo
& Honesto Presbytero, ut
Christiana Religione imbuere-
tur, traditus, tantum in ea
profecit, ut Regiones circum-
quaque Evangelicis documen-
tis, & vitæ sanctitate illustraret.
Episcopus Pompelonensis crea-
tus, terrenis facultatibus in
pauperes erogatis, ad munus
Apostolicum se accingens, cum
intelligeret per universam Ga-
liam inferri sævam Christianis
persecutionem, Pompelone

discedens; multas Galliarum Urbes perlustravit, atque ab Idolorum cultu innumeram multitudinem Aggennensium, & Andegavensium ad Christi fidem convertit; Domino eius doctrinam multis miraculis confirmante.

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. V. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

INde Bellovacum petens cum pro stirpanda Idolatriæ superstitione plurimum laboraret à Valerio Præsidente comprehensus, & flagellis usque ad necem casus, in carcerem coniectus est. Sergio autem Valerii successori reservatus, eo loco in ediam, & squallorem diu patienter tulit: sed vi à Populo liberatus in ea Civitate diutius prædicavit. Ecclesiam in honorem Protomartyris Stephani, aliasque nonnullas conf-

truxit. Inde Ambianum perrexit, ubi quadraginta dierum spatio, multis editis miraculis, tria hominum millia ad Christi fidem convertit, Sacroque Baptismate abluit. Porro Sebastianus, & Longinus Præsides, cum certò scirent Firmini prædicatione multas suæ Provinciæ Urbes Idolis contemptis, Christum colere, Treveris Ambianum, quam celerrimè advenerunt: Et Firminum graviter obiurgatum, quod contra Imperialia edicta novam Religionem induceret in carcerem detrudunt. At populi seditionem veriti, intempestæ noctis silentio, eum capite plecti iusserunt septimo Kalendas Octobris.

R. Desiderium animæ eius tribuisti ei, Domine. * Et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. V. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Et voluntate,

Lectio vi.

Eius Corpus Faustianus Senator, qui ab ipso Fir-

77
mino fuerat lavacro Baptifma-
tis regeneratus , clam sepélivit:
Quod ibi latuit usque ad Theo-
doricum Regem , quo tem-
pore Salvius Venerabilis Amb-
bianensium Antistes assiduis
precibus à Deo impetravit,
(ingente super sepulchri lo-
cum lumine radiante , & ex
eodem suavissimo odore ad
vicina usque oppida flagrante).
Sancti Martyris reliquias sibi
revelari. In quarum transla-
tione , elementa etiam ipsa
visa sunt ei obsequium præsti-
tisse. Nam Idibus Januarii, cum
hiems esset horrida , subito
omnes Regionis arbores, flo-
ribus, & foliis virentibus ves-
titæ, prata liliis, ac rosas ple-
na omnibus aridebant. De-
nique multi ægroti, & infirmi
ob merita Sancti Firmini illa
die integram sanitatem recu-
perarunt.

✠. Stola iucunditatis induit
eum Dominus : * Et coronam
pulchritudinis posuit super ca-
put eius. ✠. Cibavit illum Do-
minus pane, vitæ, & intellectus:
& aqua sapientiæ salutaris po-
tavit illum. Et coronam. Glo-

ria Patri. Et coronam:

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum
Joannem.

Lectio vii. Cap. 12. d.

In illo tempore : Dixit Jesus
discipulis suis: Amen, amen
dico vobis; nisi granum fru-
menti cadens in terram mor-
tuum fuerit, ipsum solum ma-
net. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.
Tract. 51. in Ioan. sub med.

Ipsè Dominus Jesus erat gra-
num mortificandum, & mul-
tiplicandum : mortificandum
infidelitate Judæorum, multi-
plicandum fide populorum.
Jam verò exhortans ad passio-
nis suæ festanda vestigia : Qui
amat, inquit, animam suam,
perdet eam. Quod duobus mo-
dis intelligi potest : Qui amat,
perdet : id est, si amas, perdes.
Si cupis vitam tenere in Chris-
to, noli mortem timere pro
Christo. Item alio modo : Qui
amat animam suam, perdet
eam:

eam : noli amare , ne perdas : noli amare in hac vita , ne perdas in æterna vita.

R. Corona aurea super caput eius : * Expressa signo sanctitatis , gloria honoris , & opus fortitudinis. **V.** Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis , posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Expressa,

Lectio viii.

HOc autem , quod posterius dixi , magis habere videtur Evangelicus sensus. Sequitur enim : Et qui odit animam suam in hoc mundo , in vitam æternam custodit eam. Ergo , quod supradictum est , qui amat (sub intelligitur in hoc mundo) ipse utique perdet : qui autem odit (utique in hoc mundo) in vitam æternam ipse custodit eam. Magna , & mira sententia , quemadmodum sit hominis in animam suam amor , ut pereat , odium , ne pereat. Si malè amaveris , tunc odisti : si benè oderis , tunc amasti. Felices , qui oderunt custodiendo , ne perdant amando.

R. Hic est verè martyr , qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit : * Qui minas iudicum non timuit , nec terrenæ dignitatis gloriam quæsit , sed ad coelestia regna pervenit. **V.** Iustum deduxit Dominus per vias rectas , & ostendit illi regnum Dei. **Qui. Gloria. Qui.**

Lectio ix.

SED vide ne tibi subreptim , ut te ipsum velis interimere , sic intelligendo , quod debes odisse in hoc mundo animam tuam. Hinc enim quidam maligni , atque perversi homines , & in seipsis crudeliores , & sceleratiores homicidæ , flammis se donant , aquis se præfocant , præcipitio se collidunt , & pereunt. Hoc Christus non docuit : imò etiam diabolo præcipitium suggerenti respondit : Redi retro satanas : scriptum est : Non tentabis Dominum Deum tuum. Petro autem dixit , significans qua morte clarificaturus erat Deum : Cum esses iunior , cingebas te , & ambulabas , quo volebas ,

cum

cum autem tenueris, alter te
cingeret, & feret, quo tu non
vis. Ubi satis expressit, non à
se ipso, sed ab alio debere
occidi, qui vestigia sequitur
Christi. Te Deum.

Quando hoc festum venerit in
Sabbato, in secundis Vesper. fit
commem. Corona Domini, & Do-
minica occurrentis. Sem. autem
fit de commem. Sancta Elisabeth
Vidua.

Dominica infraoct. S. Firmi-
ni, que est prima post oct. Apof-
tolor. Petri, & Pauli, fit de
festi. Coronæ Domini. Dup. mai-
oribus officium fit, ut infra poni-
tur fol. 35.

Et si in dicta Dominica ve-
nerit octava S. Firmini. Offi-
cium Coronæ Domini fit in Domi-
nica sequent. prima post octav.
Sanct. Firmini, que erit die xxi.
Iulij.

Die VIII. Julij. Secunda die
infraoct. Sanct. Firmini, fit offi-
cium de Sancta Elisabeth, ut in
Breviar. sine commemor. octav. In
secund. Vesp. fit commemor. octav.
S. Firmini, si de illa die sequen-
s fit agendum, non autem si
officium diei seq. recitandum sit
de alio.

Die IX. Julij. Tertia die in-
fraoct. de ea sem. dup. cum com-
mem. octav. S. Elisabeth.

In primo Noct. Lect. de script.
occur.

In secundo Noct.

Sermo Sancti Augustini Episc.
Sermone 44. de Sanctis.

Lectio iv.

Patienter permittunt egro-
ti se à medicis secari, uti,
& variis amaritudinū con-
fessionibus anxii, ut tempo-
rali tandem restituantur sani-
tati. Quanto magis Sanctus
Firminus longanimiter tolera-
vit omnem acerbitem tor-
mentorū temporalium, ut
coronaretur in misericordia,
& miserationibus, & in bonis
satiaretur desiderium suum?
In torculari itaque conculcari
voluit, ut tamquam uba ma-
tura in vinum deficeret, & vi-
num malorum granatorum
dilecto suo propinaret, quo
mentes religiosæ ebrietate sci-
unt viriliter conculcare, &
ad eterna iterortis oculis an-
helare.

R. Ho.

℞ Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutabit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. V. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Et dedit illi.

Lectio v.

Quæ ergo in tyrocinio suo mundanas contempnit divitias: qui corporales etiam refrenavit illecebras: qui in provectu militiæ suæ multas est perpessus iniurias, in perfectione sacrificij, nihil sibi reservans, se ipsum obtulit holocaustum, bibens illum calicem pretiosum, quem sedens ad magnam mensam sacrae lectionis, sibi prius ab invitatore suo viderat appositum. Cuius mors, quantumcumque videatur in conspectu reproborum despicibilis, in oculis tamen eius est pretiosa, qui in sanctis suis est mirabilis. At ipse enim primò vocavit militem suum, ipse magnificavit, ipse iustificavit, ipse dedit ei pugnare, ipse dedit, & vincere. Longè est dissimi-

lis hæc militia mundanæ militiæ, in qua victores existimantur, qui quod malè desiderant, assequuntur, qui lærantur, cum malè fecerint, & exultant in rebus pessimis.

℞. Desiderium animæ eius tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. V. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

IN Christiano ergo agone manifesta est poena, occulta victoria, secundum quod ex persona martyrum clamat Psalmista: Da nobis auxilium de tribulatione: quia vana salus hominis. In Deo faciemus virtutem: tamquam si diceret: victoria nostra, gloria nostra intus est, non foris est: foris despecti, intus dilecti.

℞ Stola iucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput eius. V. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intelletus: & aqua sapientiæ sa-

E

luta-

lutaris potavit illum. Et coronam. Gloria Patri. Et coronam.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Iesus discipulis suis: Amen amen dico vobis, nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et reliqua.

De homilia S. Augustini Episc.

Quid sit ministrare Christo cui operi merces tanta proponitur, hoc potius debemus inquirere. * Si enim hoc putaverimus esse Christo ministrare, ea quæ sunt corpori necessaria præparare, aut cenanti cibum coquere, vel apponere, vel poculum dare, poculumque miscere: fecerunt hoc illi, qui potuerunt illum in corpore habere presentem, sicut Martha, & Maria, quando Lazarus unus erat ex discumbentibus. Sed eo modo, Christo etiam Judas perditus ministravit. Nam, & oculos ipse habebat: & quamvis ex eis, quæ mittebantur, scele-

tamen etiam necessaria parabantur.

R. Corona aurea super caput eius: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. **V.** Quonia n prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

Nullo modo igitur de huiusmodi ministro diceret Dominus: ubi sum ego, illic, & minister meus erit: & si quis mihi ministraverit honorificabit eum Pater meus: quoniam Judam talia ministrantem, reprobatum, potius quam honoratum, videmus.

R. Hic est verè martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas iudicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsit sed ad Coelestia Regna pervenit.

V. Justum dedexit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

T T quid ergo alibi quæri

re Christo, & non potius in
istis iphis verbis agnoscimus?
Cum enim dixit: si quis mihi
ministrat, me sequatur; hoc
intelligi voluit, ac si diceret;
si quis me non sequitur, non
mihi ministrat. Ministrant er-
go Jesu Christo, qui non sua
quærunt sed quæ Jesu Christi,
Te Deum.

*In secund. Vesp. à Cap. de
Septem Fratribus, commem. oët.
S. Firmini, & S. Elisabeth.*

Die X. Julii. *Quarta die in-
fract. sit Officium de Septem
Fratibus, &c. ut in Breviar.
cum commem. oët. S. Firmini, &
S. Elisabeth.*

Die XI. Julii. *Quinta die in-
fract. de ea semidup. cum com-
mem. oët. S. Elisabeth, & S.
Pii Pap. & Mart.*

In primo Noët. Lect. de script.

In secundo Noët.

Sermo Sancti Petri Chryfologi.
De Sancto Apollinari 128.

Lectio iv.

Merito Sanctus Firminus,
quia iuxta mandatum
Dei sui perdidit animam suam,
eam invenit in vitam sempiternam.
Beatus, qui ita cur-

tum consumavit, fidem se-
vit, ut verè primus à cre-
tibus suo reperiretur in l-
Nec eum quisquam Conf-
ris vocabulo minorem cre-
esse, quam Martyrem, q
Dei nutu quotidianum
multiplicem reversum cor-
cit ad agonem. Audi Pau-
dicentem: Quotidie mori
semel mori parum est e-
qui potest Regi suo glo-
sam sæpe de hostibus ref-
victoriam.

R. Honestum fecit i-
Dominus, & custodivit eum
inimicis, & à seductoribu-
tavit illum: * Et dedit illi
ritatem æternam. V. Jul-
deduxit Dominus per vias
tas, & ostendit illi Reg-
Dei. Et dedit.

Lectio v.

Non tam mors; q
fides, & devotio r-
tyrem facit: & sicut virtuti
in acie, in conflictu pro R-
amore succumbere; ita i-
sectæ virtutis est diu agere
consumare certamina. I-
ideo persequutus est ma-
rem, quia non intulit mort-
sed probavit martyrem, c

non elicuit fidem, iniecit tela; que potuit, & omnia armorum suorum genera callidus exegit inimicus: nec tamen fortissimi ductoris movere mentem potuit, aut temerare constantiam.

R. Desiderium anime ejus tribuisti ei, Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. V. Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et.

Lectio vi.

Sed ut propugnatorem suum sibi Ecclesia Sancta retineret, Christo vehementer occurrit, ut vincenti justitie reserveret coronam; & sibi belli tempore preliatoris sui presentiam condonaret. Et quid piura, fratres? Egit, egit Ecclesia Sancta mater, ut nunquam a suo separaretur Antifite. Ecce vivit, ecce ut bonus Pastor suo medius assistit in grege: nec umquam separatur spiritu, qui corpore precessit ad tempus: extinctus est diabolus, persecutor occubuit: ecce renas, & vivit, qui pro

Rege suo desideravit occidi qui vivit, & regnat Deus per omnia seculorum secula.

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. V. Cibavit illum Dominus pane vite, & intellectus, & aqua sapientie salutaris potavit illum. Et coronam. Gloria Patri. Et coronam.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelij secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis, nisi gravum frumenti cadens in terram mortuum fuerit: ipsum solum manet. Et reliqua.

De homilia S. Augustini Episc.

Ex tract. 15. in Joannem.

Minister est Christi usque ad illud opus magne charitatis, quod est animam suam pro fratribus ponere, hoc est enim, & pro Christo ponere: quia & hoc propter sua membra dicturus est, cum pro illis fecistis, pro me fecistis.

De tali quippè opere etiam se ministrum facere, & appellare dignatus est; ubi ait: sicut filius hominis non venit ministrari, sed ministrare, & animam suam pro multis ponere. Hinc ergo est unusquisque minister Christi, unde est minister, & Christus. Sic ministrantem Christo, honorificabit Pater ejus honore illo magno, ut sit cum Filio ejus, nec unquam deficiat fidelitas ejus.

℞. Coròna àurea super caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, glòria honoris, & opus fortitudinis. V. Quòdnam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus corònam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

CUm ergo auditis, fratres, Dominum dicentem: ubi ego sum; illic, & minister meus erit: nolite tantummodò bonos Episcopos, & Clericos cogitare: etiam vos pro modo dulo vestro ministrare Christo bene vivèdo, eleemòsynas facièdo, nomen, doctrinamque ejus, quibus potueritis, prædicàdo, ut unusquisque

etiam Pater familias hoc nomine agnòscat patèrnum affectum suæ familiæ se debere. Pro Christo, & pro vita eterna suos omnes admoneat, doceat, hortètur, corripiat, impendat benevolentiam, exerceat, disciplinam.

℞ Hic est verè martyr, qui pro Christi nòmine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicum non timuit, nec terrena dignitatis gloriam quæsit: sed ad cœlestia regna pervenit. V. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Glorie Patri. Qui.

Nona lect. de Sancto Pio Pap. & Mart. ut in Breviar. Antiph. pro ejus commem. Iste sanctus, ut in primis Vesp.

Vesp. de Sancto Ioanne Gualberto Confess. cum commem. octavar. & SS. Naboris, &c. Mart.

Die XII. Julij. Sexta die in fræoct. sit Officium de S. Ioanne Gualberto Conf. Dup. ut in Breviar. cum commem. vct. & SS. Naboris, &c. Mart. In secundis Vesp. comm. S. Anacleto Pap. & Mart. & octavar.

Die XIII. Julij. *Septima die infra oct. sic de S. Anacleto Pap. & Mart. semidup. ut in Brev. comm. oct. Antiph. Ilte Sanctus. V. Gloria, & honore. & Oct. S. Elisabeth.*

Vesp. de oct. S. Firmini, ut in primis Vesp. festi com. Anaclei, & oct.

Die XIV. Julij. *In die octava Sancti Firmini Dup. Omnia ut in die. cum comm. oct. S. Elisabeth.*

Lectiones primi Noct. de scrip.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Joannis Chrysostomi.

De Sancto Ignatio tom. 5.

Lectio iv.

TEmpus animadvertite, fratres, quod dignitatē Episcopalem Beatus Firminus est affectus: neque enim est eadem nunc, quæ tunc erat Ecclesiam gubernandi conditio: non æqualis est labor viam tritam, & planè paratam post multos ingredi viatores, atque eam, quæ nunc primò secunda est, quæque prærupta, & saxosa, ferisque plena, nec ullum adhuc viatorem admisit. Tunc autem quocumque quis oculos vèteret, ubique præcipitia, bàrathra, & bella, & pug-

Reges, & Pòpuli, & Civitates, & gentes, & domèstici, & alièni, credentibus insidias tendebant.

& Honestum fecit illum Dòminus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem ætèrnā. V. Justum deduxit Dòminus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

Quemadmodū igitur gubernatorem admiramur, non quod vectores possint in portum incòlumes ducere, cum mare tranquillum est, cumque navis fertur ventis secundis, sed cum insaniènte pelago, ventisque sævientibus, qui in navi sunt inter se disentiunt, magna tempestàte intus, & foris navigantes exagitantés, navim tamen potest dirigere, & conservare: sic eos, qui tunc Ecclesiam regèbant, multo magis, quam illos, qui eam in præsentì gubernant, suspicere debemus, & admirari, quando multa bella intus, & foris, quando fidei planta imbecillior erat adhuc, & dili-

do veluti modo genitus infans Ecclesiæ populus, magnam providentiam, atque sapientiam animæ, à qua nutriendus esset, postulabat.

R. Desiderium animæ ejus tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum ejus non fraudasti eum. V. Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Et.

Lectio vi.

Verum ne totum tempus in Episcopatus consideratione collocantes ab ijs, quæ ad eum uti martyrem spectant, enarrandis excludamur, age, ad illius certamina contendamus. Versutus enim diabolus, & ad fruendas aptus insidias, existimabat, si Pastores sustulisset, & ovilia se facile direpturum. Sed, qui comprehendit astutos in eorum astutia, ostendens Ecclesias suas non ab hominibus gubernari, sed eos, qui in ipsum credunt, semper à se regi, id fieri permittebat; ut cum cerneret, rectoribus sublati, non tamen

religionem delerj, nec veritatis prædicationem extinguere, sed potius augeri: ex rebus ipsis, & ipse, & qui ei inserviebant, omnes intelligerent Christianorum disciplinam non ab hominibus pendere, sed in cœlis radices agere, Deumque esse, qui ubique Ecclesias tueretur,

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. V. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio Sancti Evangelij secundum Joannem.

Lectio vij. Cap. 12.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Amen, amen dico vobis: Nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit, ipsum solum manet. Et reliqua.

Homil. S. Joannis Chrysostomi.

Homilia 66. in Joannem.

Dulcis præfens vita est, & multæ Plena voluptatis,

non tamen omnibus; sed ijs tantum, qui illi sunt affixi. Quod si quis in cœlum suspenderit, & quę ibi præclara sunt, contemplatus fuerit, statim hanc contemnet, ac nullius pretij existimabit. Nam, & corporum pulchritudo, quoad pulchrius non deprehenditur, in admiratione habetur: cum verò aliud præstantius apparuerit, illa prior despicitur. Quod si illam pulchritudinem, etiam nos intueri voluerimus, & cœlestis regni speciem considerare, confestim nos hujus sæculi vinculis dissolvemus.

R. Corona aurea super caput ejus: * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. V. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viij.

Vinculum namque est terrenarum rerum affectio: ad cujus dissolutionem, ut nos induceret Christus, quid dicat attende: Qui amat animam suam, perdet eam: & qui odit

animam suam in hoc mundo, in vitam æternam custodit eam. Enigmati simile hoc dictum videtur: non tamen ita est, imò verò præcipue sapientię plenum. Et quomodo, qui amat animam suam, perdet eam? Qui absurdis ejus cupiditatibus obtemperat, qui præter debitum ei indulget: quemadmodum, è contrario, qui odit eam in hoc mundo, custodit eam: hoc est, qui non parat ei, cum noxia jubet.

R. Hic est vere martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas judicum non timuit, nec terrene dignitatis gloriam quęsit: sed ad cœlestia regna pervenit. V. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix

ET non dixit, qui non parat, sed qui odit. Sic enim, quos odio habemus, ne vocem quidem audire, nec vultum eorum videre equo animo patimur: ita & anime, si quid præter Dei voluntatem nobis imperat, vehementer

aversari oportet. Cum enim iam de morte ad eos verba facturus esset, de morte videlicet sua, & praevideret eorum tristitiam, & exanimacionem, per excessum loquutus est, inquiens: Quid dico, si mortem meam generose non feretis. Nisi vos ipsi moriamini, nullum vos sequetur emolumentum. Te Deum.

In secundis Vesp. à Cap. sibi diei Oct. S. Elisabeth, ut in 1. vesp.

Festa S. Bonaventurae, & S. Henrici transferuntur in primam diem officio dup. semidup. vel Dominica non impedit am. Iso. 2.

Dominica post octav. Apostolor. Petri, & Pauli. In festo. Corona Domipi. Dup. mai.

Si hoc festum venerit in die S. Firmini transferuntur in sequentem Dominicam post eius octav.

Ad Vesperas, Antiphona.

Adest nova solemnitas, cum reliquis de Laudib. Psalm. Dixit Dominus: cum reliquis de Dominica, & loco ultimi Psalmi, dicitur. Laudate Dominum omnes gentes.

Capitulum: Cantus.
E Gredimini, & videre illae. Sio Regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua.

Hymnus.

ATerne Rex altissime, reddes coronas per-

Da coronam sanctissimam

Laudes proferre debitas.

Corona Christi capitis,

Signum nostrae tristitiae,

Honoribus exhibitis,

Det nunc vocem letitiae.

Sertum signat victoriam,

Qua Christus mortem expulit

Qua donat nobis gloriam,

Quae caput nostrum sustulit.

In tanto diademate

Rosa floret cum lilio,

Cuni utriusque Pneumate

Sit laus Patri, & Filio. Amē.

V. Tuam coronam adoramus

Domine.

R. Tuam gloriosam recolimus

palsionem.

Ad Magnificat, Antiphona.

Consecrator coronae spi-

neae, perpetuae laetitor

laureae, fons almae bonitatis

cele-

86
celebrantes tanta solèmnia
duc ad illa festa fœlicia super-
næ Civitatis, ubi vera sunt
gaudia.

ORATIO.

PRæsta, quæsumus om-
nipotens Deus, ut, qui
in memoriã passionis Dõ-
mini nostri Jesu Christi corõ-
nam ejus spineam venerãmur
in terris, ab ipso gloria, &
honore coronari mereãmur
in cœlis. Qui tecum vivit.

*Deinde sit cominem. Domini-
ca occur. & infra oct. S. Firmini.*

Ad Matut. Invitat.

Jubilemus Christo Regi
Domino: * Qui post co-
ronam spineam, coronam
confert gloriæ.

Psal. Venite exultemus.

Hymnus.

Sacræ Christi celebrémus
Coronæ solèmnia,
Et ipsius revocémus
Ad mentem præconia,
Ut implera comprobémus

Legis vaticinia.
Inter vepres demonstratur,
Vervex hærens cornibus,
In quo Christus figuratur
Coronandus sentibus:
Deus vivit, immolatur
Homo pro hominibus.
Sine rubus inflamatur,
Nec tamen combûritur:
Ignis spinis coronatur,
Quo culpa consumitur,
Nec læditur, sed sacratur
Spina dum sic tangitur.
Arcam, mensam, & altare
Sertum ambit aureum,
Et sculptura cingit mare
Sacerdotum æneum,
Quæ nûc Christi signat clare
Diadèma spineum.
Gloria, & honor Deo,
Usquequaque altissimo,
Una Patri, Filioque,
Inclito Paraclito,
Cui laus est, & potestas
Per æterna sæcula. Amen.

In I. Noct. Antip.

Spineos aculeos suffert vir
beatus, in pio judicio morte
condemnatus.

Psal.

Psalms. 1.

agite de corona Domini.

BEatus vir, qui non abiit
in consilio impiorum,
& in via peccatorum non ste-
tit: * & in cathedra pestilen-
tię non sedit.

Sed in lege Domini volun-
tas ejus: & in lege ejus me-
ditabitur die, ac nocte.

Et erit tanquam lignum,
quod plantatum est secus de-
cursus aquarum: * quod
fructum suum dabit in tem-
pore suo.

Et folium ejus non defluet:
* & omnia, quęcumque faci-
et, prosperabuntur.

Non sic impij, non sic: *
sed tanquam pulvis, quem
projicit ventus a facie terrę.

Ideo non resurgent impij
in judicio: * neque peccato-
res in concilio justorum.

Quoniam novit Dominus
viam justorum: * & iter im-
piorum peribit.

Ana. Spineos aculeos suf-
fert vir beatus, impio judi-
cio morte condemnatus.

Ana. Reges terrę, & om-
nes populi novum carmen

Psalms. 2.

QVare fremyerunt Gen-
tes, & populi medi-
tati sunt inania.

Abiterunt Reges terrę, &
Principes convenerunt in
unum: * adversus Dominum,
& adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula co-
rum: * & projiciamus a nos-
bis jugum ipsorum.

Qui habitat in coelis, iri-
debit eos: * & Dominus sub-
sanabit eos.

Tunc loquetur ad eos in
ira sua, * & in furore suo
conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum
Rex ab eo super Sion mon-
tem ejus, * predicans præ-
ceptum ejus.

Dominus dixit ad me, *
Filius meus es tu, ego hodie
genui te.

Postula a me, & dabo tibi
Gentes hereditatem tuam, *
& possessionem tuam termi-
nos terrę.

Reges eos in virga ferrę:
* & tanquam vas figuli con-

fringēs eos.

Et nunc reges intelligite: *
erudimini, qui iudicatis ter-
ram.

Servite Domino in timore:
* & exultate ei cum tremore

Apprehendite disciplinam,
ne quando irascatur Domi-
nus: * & pereatis de via ius-
ta.

Cum exarserit in brevi ira
eius: * beati omnes, qui
confidunt in eo.

Añā. Reges terræ, & om-
nes populi, novum carmen
agite de corona Domini.

Añā. Tu Domine suscep-
tor meus, gloria mea, exal-
tans caput meum.

Psalmus 4.

CUM invocarem exaudi-
vit me Deus iustitiæ
meæ: * in tribulatione dila-
tasti mihi.

Miserere mei, * & exau-
di orationem meam.

* Fili hominum, usquequò
gravi corde? * ut quid dili-
gitis vanitatem, & queritis
mendacium?

Et scitote quoniam mirifi-

cavit Dominus sanctum su-
um: * Dominus exaudiet me
cum clamavero ad eum.

Irascimini, & nolite pec-
care: * quæ dicitis in cordi-
bus vestris, in cubilibus ves-
tris compungimini.

Sacrificate sacrificium ius-
titiae, & separate in Domi-
no: * multi dicunt: quis of-
tendit nobis bona?

Signatum est super nos lu-
men vultus tui, Domine: *
dedisti lætitiā in corde meo

A fructu frumenti, vini,
& olei sui: * multiplicati
sunt.

In pace in idipsum: * dor-
miam, & requiescam.

Quoniam tu Domine, sin-
gulariter in spe: * constitui-
sti me.

Añā. Tu Domine suscep-
tor meus, gloria mea, exal-
tans caput meum.

V. Posuisti Domine super
caput eius.

R. Coronam de lapide
pretiosa.

✠ ✠ ✠
✠ ✠ ✠

De Isaia Propheta. Cap. 61.

Lectio i.

Spiritus Domini super me, pro eo quod unxit Dominus me, ad annuntiandum mansuetis misit me, ut manderer contritis corde, & predicarem captivis indulgentiam, & clausis apertionem: ut predicarem anam placabilem Domino: & diem ultionis Deo nostro, ut consolarer omnes lugentes: ut ponerem lugentibus Sion, & darem eis coronam pro cinere, oleum gaudii pro luctu, pallium laudis pro spiritu meroris: & vocabuntur in ea fortes iusticie, plantatio Domini ad glorificandum.

R. Exiit Jesus portans spineam coronam, & purpureum vestimentum: * Et dicit eis Pilatus: Ecce Homo. V. Egredimini filie Sion, & videte Regem vestrum coronatum corona, qua coronavit eum mater sua. Et dicit eis.

Lectio ii.

Et stabunt alieni, & pascent pecora vestra: & filii peregrinorum, agricolae, viatores vestri erunt. Vos autem Sacerdotes Domini vocabimini: ministri Dei nostri, dicitur vobis: fortitudinem gentium comedetis, & in gloria earum superbiatis. Pro confusione vestra duplici, & rubore laudabunt partem suam: propter hoc in terra sua duplicia possidebunt, læticia sempiterna erit eis.

R. Levavit Abraham oculos suos, viditque post tertium arietem inter vepres herentem cornibus: * Quem assumens obrulit holocaustum: V. Proprio filio non pepercit Deus, sed pro nobis omnibus tradidit eum. Quem.

Lectio iii.

Gaudens gaudebo in Domino, & exultabit anima mea in Deo meo, quia induit me vestimentis salutis, & indumento iusticie circumdedit me, quasi sponsam de-

cora-

coratum cōrona; & quasi sponsam ornata[m] monilibus suis. Sicut enim terra profert germen suum, & sicut ortus semem suum germinat, sic Dominus Deus germinavit iustitiam, & laudem coram univ[er]s[is] gentibus.

R. Milites placentēs coronam de spinis, imposuerunt capiti eius; * Et percutiebant caput eius arundine. *V.* Maledicta terra in opere tuo, spinas, & tribulos germinabit tibi. *Et. Gloria Patri. Et*

In secundo Noct. Antiphona.

Scuto bonę voluntatis tuę coronasti eum Domine.

Psalms 5.

Verba mea auribus percipe, Domine: * intellige clamorem meum.

Intende voci orationis meę:

* Rex meus, & Deus meus.

Quoniam ad te orabo: * Domine, manē exaudies vocem meam.

Manēstabo tibi, & videbo: * quoniam non Deus volens iniquitatem tu es.

Neque habitabit iuxta te

malignus: * neque permanebunt iniusti ante oculos tuos.

Odisti omnes, qui operantur iniquitatem: * perdes omnes, qui loquuntur mendacium.

Virum sanguinum, & dolosum abominabitur Dominus: * ego autem in multitudine misericordię tuę.

Introibo in domum tuam: * adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.

Domine, deduc me in iustitia tua: * propter inimicos meos; dirige in conspectu tuo viam meam.

Quoniam non est in ore eorum veritas: * cor eorum vanum est.

Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant: * iudica illos Deus.

Decidant a cogitationibus suis, secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos: * quoniam irritaverunt te Domine.

Et letentur omnes, qui sperant in te: * in æternum exultabunt, & habitabis in eis.

Et

Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum * quoniam tu benedices iusto.

Domine, ut scuto bonæ voluntatis tuæ: * coronasti nos.

Añã. Scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti eum Domine.

Añã. Hodie lætaberis militans Ecclesia, pacis coronaberis, & honoris gloria.

Psalms 8.

Domine Dominus noster: * quàm admirabile est nomen tuum in universa terra!

Quoniam elevata est magnificentia tua: * super cœlos.

Ex ore infantium, & lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos: * ut destruas inimicum, & ultorem.

Quoniam videbo cœlos tuos, opera digitorum tuorum, * lunam, & stellas, quæ tu fundasti.

Quid est homo, quod memor es eius? * aut filius hominis, quoniam visitas eum.

Minuisti eum paulò minus

ab Angelis gloria; & honore coronasti eum: * & constituisti eum super opera manuum tuarum.

Omnia subiecisti sub pedibus eius: * oves, & bovès universas: insuper, & pecora campi.

Volucres cœli, & piscès maris: * qui perambulatur fœmitas maris.

Domine Dominus noster: * quàm admirabile est nomen tuum in universa terra!

Añã. Hodie lætaberis militans Ecclesia, pacis coronaberis, & honoris gloria.

Añã. Usquequo exaltabitur potestas tenebrarum, caput lucis cingitur corona spiritalium.

Psalms 12.

Usquequo Domine, oblivisceris me in finem? * Usquequo avertis faciem tuam à me?

Quandiu ponam consilia in anima mea, * dolorem in corde meo per diem?

Usquequo exaltabit inimicus meus super me? * res-

pi-

pice, & exaudi me Domine
Deus meus.

Illumina oculos meos ne
unquam obdormiam in mor-
te: * ne quando dicat inimi-
cus meus: prævalui adversus
eum.

Qui tribulant me; exulta-
bunt, si motus fuero: * ego
autem in misericordia tua
speravi.

Exultabit cor meum in sa-
lutari tuo: cantabo Domino,
qui bona tribuit mihi: * &
psallam nomini Domini al-
tissimi.

Ana. Usquequò exaltabi-
tur potestas tenebrarum, ca-
put lucis cingitur corona spi-
narum.

V. Gloria, & honore coro-
nasti eum Domine.

R. Et constituisti eum su-
per opera manuum tuarum.

Sermo S. Anselmi Episc. Cap.

12. Lectio iua

Atende anima mea, quis
est ille, qui ingreditur
habens imaginem quasi regis,
& nihilominus servi despec-

tissimi confusione repletus,
coronatus incedit: sed ipsa
eius corona cruciatus est illi,
& mille puncturis speciosum
eius verticem divulnerat. Re-
gali purpura induitur, sed po-
tius in ea despicitur, quam
honoratur. Sceptrum in manu
gestat, sed eo ipso caput eius
reverendum feritur. Adorant
coram ipso positus in terra
genibus, & regem concla-
mant, & continuò ad conf-
puendum amabiles genas
eius subsiliunt, maxillas pal-
mis concurtiunt, & honorabi-
le collum exhonorant. Vide
anima mea quomodo per
omnia vir iste coarctatur, &
spemur sub crucis onere:
dorsum incurvare iubetur, &
suam ipsius portare ignomi-
niam.

R. Felix spina per cuius sti-
mulum sanguis exiit, qui sal-
vat populum. * Recolamus
agnum anniculum. V. O quã
felices sunt istę spinę vernan-
tes agni roseo sanguine. Re-
colamus.

Lectio v. Cap. 13.

Cognosce anima mea, cognosce, hic est Dominus Jesus Christus salvator tuus unigenitus Dei filius, verus Deus, verus homo, qui solus sub sole sine macula inventus est. Et nunc Domine Jesu Redemptor meus, te ut verum Deum adoro, in te credo, in te spero, & quibus possum desideris ad te suspiro. Aduva imperfectionem meam; ad tuam passionis gloriosam insignia, in quibus salutem meam operatus es, totum me inclino: tuam victoriosam crucis regale vexillum in nomine tuo, Christe, adoro: tuum spinem diadema, tuo rubentes sanguine clavos, tuo sancto lateri impressam immodicam lanceam, tua vulnera, tuum sanguinem, tuam mortem, tuam sepulturam, tuam victoriosam resurrectionem, & glorificationem, Christe, supplex adoro, & glorifico: odor enim mihi vitæ spirat in omnibus his: horum vivifico odore spiritum meum à peccati morte

resuscita. Horum virtutem ab astutiis Satanae me custodi, meque conforta, ut & iugum mandatorum suavem mihi fiat, onus crucis quod post te habulare me iubes, humeris animæ meæ, leve sit, atque portabile.

R. Occidentem illustrat Oriens verum solem nobis adiciens: ✽ Spem vincendi coronam largiens. **V.** Victor Christus arma victoriæ suæ nobis transmisit hodie Spem.

Lectio vi. Cap. 17.

Quæ est enim fortitudo mea, ut iuxta præceptum tuum mundi pressuras tam multiplices animo invicto sustineam? Nunquid pedes mei tamquam cervorum, ut velociter currentem per spinas, & confraga passionum consequi valeam? sed audi queso, vocem meam, & inclina super me famulum tuum suavem illam crucem, quæ lignum vitæ est his, qui apprehenderint eam, ut & spiritu curram alacriter. Portabo infatigabiliter eamque,

G ab

ab inimicis est, crucem post te: illam, inquam, divinissimam crucem humeris meis impone, cuius latitudo est charitas, super omnem creaturam se extendens; cuius longitudo æternitas, & cuius sublimitas omnipotentia; cuius profunditas inscrutabilis sapientia est. Confige illi manus meas, & pedes meos, & totam formam passionis tuæ, me famulum tuum indue. Ut autem, & spinarum capitis tui aliqua in me similitudo appareat, detur, obsecro, menti meæ, & salubris poenitentia compunctio, & alienæ miseriæ comparsio, & stimulus zeli æmulantis, quod rectum est coram te, & ad te convertat in ærumna mea, dum triplex mihi confugitur spina.

R. Egredientes filiaë Jerusalem, conspiciate coronam, quam Rex gloriæ suo sacrayit capite. * Et convertit in gloriam, quod fuit ad ignominiam.
V. De torrente bibens miseris, exaltavit caput Rex gloriæ. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno. Añã.

Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus, dum configitur spina.

Psalmus 14.
Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo? * aut quis requiescet in monte sancto tuo?

Qui ingreditur sine macula, * & operatur iustitiam.

Qui loquitur veritatem in corde suo: * qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit proximo suo malum, * & opprobrium non accepit adversus proximos suos.

Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus: * timentes autem Dominum glorificat.

Qui iurat proximo suo, & non decipit, * qui pecuniam suam non dedit ad usuram, & munera super innocentem non accepit.

Qui facit hæc, * non movebitur in æternum.

Añã. Ad nihilum deductus est in conspectu eius malignus,

• nus, dum configitur spina.

Añã. Qui spinarum aculeis fuit cruentatus, pretioso lapide à Patre coronatur.

Psalms 20.

Domine, in virtute tua letabitur rex: * & super salutare tuum exultabit vehementer.

Desiderium cordis eius tribuisti ei: * & voluntate labiorum eius non fraudasti eum.

Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: * posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso.

Vitam petiit à te: * & tribuisti ei longitudinem dierum in sæculum, & in sæculum sæculi.

Magna est gloria eius in salutari tuo: * gloriam, & magnum decorem impones super eum.

Quoniam dabis eum in benedictionem in sæculum sæculi: * lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo.

Quoniam rex sperat in Domino: * & in misericog-

dia Altissimi non commovebitur:

Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis: * dextera tua inveniatur omnes, qui te oderunt.

Pones eos, ut cilbanum ignis in tempore vultus tui: * Dominus in ira sua conturbabit eos, & devorabit eos ignis.

Fructum eorum de terra perdes: * & semen eorum à filiis hominum.

Quoniam declinaverunt in te mala: * cogitaverunt consilia, quæ non potuerunt stabilire.

Quoniam posuisti eos dorsum: * in reliquiis tuis præparabis vultum eorum.

Exaltare Domine in virtute tua: * cantabimus, & psallemus virtutes tuas.

Añã. Qui spinarum aculeis fuit cruentatus, pretioso lapide à Patre coronatur.

Añã. Benedices coronæ anni benignitatis tuæ, pinguescent speciosa deserti.

Psalmus 64.

TE dēcet hymnus, Deus,
in Sion: * & tibi red-
detur votum in Ierusalem:

Exaudi orationem meam;
* ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum prava-
luerunt super nos: * & im-
pietas nostris tu propli-
tiaberis.

Beatus; quem elegisti,
& assumpsisti; inhabitabit in
atriis tuis.

Replebimur in bonis do-
mus tuæ: * sanctum est tem-
plum tuum, mirabile in equi-
tate.

Exaudi nos, Deus, salu-
taris noster, * spes omnium
finium terræ, & in mari lon-
gt.

Præparans montes in vira-
tute tua, accinctus potentia:
* qui conturbas profundum
maris, sonum fluctuum eius.

Turbabuntur Gentes, &
timebunt, qui habitant ter-
minos à signis tuis: * exitus
matutini, & vespere delecta-
bis.

Visitasti terram; & ineb-
riasti eam: * multiplicasti
locupletare eam.

Flumen Dei repletum est
aquis, parasti cibum illorum:
* quoniam ita est præparatio
eius.

Rivos eius inebria; mul-
tiplica genimina eius: * in
fillicidiis eius lætabitur ger-
minans.

Benedices coronæ anni
benignitatis tuæ: * & campi
tui replebuntur ubertate.

Pinguescent speciosa de-
serti: * & exultatione colles
accigentur.

Induti sunt arietes ovium,
& valles abundabunt frumen-
to: * clamabunt, etenim
hymnum dicent.

Añã. Benedices coronæ
anni benignitatis tuæ, pin-
guescent speciosa deserti.

V. Stola iucunditatis in-
duit eum Dominus.

R. Et coronam pulchri-
tudinis posuit super caput
eius.

Lectio Sancti Evangelii secundum Joannem.

Lectio vii. Cap. 19.

In illo tempore: Aprehendit Pilatus Jesum, & flagellavit eum, & milites plectentes coronam de spinis imposuerunt capiti eius. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi.

Hoc Pilatus non ob aliud fecisse, credendus est, nisi, ut eius injuriis Judæi fatiati sufficere sibi existimarent, & usque ad eius mortem se vivere desisterent. Ad hoc pertinet, quod idem præses cohortem suam etiam permisit facere, quæ sequuntur: aut fortassis, & jussit, quamvis hoc Evangelista tacerit. Dixit enim quid de illis fecerint milites, Pilatum tamen id jussisse, non dixit. Et milites, inquit, plectentes coronam de spinis impo-

fuerunt capiti eius; & veste purpurea circumdederunt eum, & veniebant ad eum, & dicebant: Ave Rex Judæorum, & dabant ei alapas. Sic implebantur, quæ de se prædixerat Christus. Sic martyres informabantur ad omnia, quæ persecutori libuisset facere perferenda. Sic paulisper oculata tremenda potentia, commendabatur prius imitanda patientia. Sic regnum, quod de hoc mundo non erat, superbum mundum non atrocitate pugnandi; sed patiendi humilitate vincebat. Sic illud granum multiplicandum seminabatur horribili contumelia, ut mirabili pullularet in gloria.

* Corona spinea super caput eius: * Expressa signo sanctitatis gloriæ, & honoris, & ope fortitudinis. ¶ Hæc coronatus sum in domo eorum, qui me diligebant. Expressa.

Lectio viii.

EXiit iterum Pilatus foras, & dicit eis: Ecce adduco eum foras, ut cognoscatis, quia nullam invenio in eo causam. Exiit ergo Jesus portans coronam spineam, & purpureum vestimentum: & dicit eis: Ecce Homo. Hinc apparet, non ignorante Pilato, hæc à militibus facta, sive iusserit ea, sive permiserit, illa scilicet causa, quam supra diximus: ut hæc eius ludibria inimici libentissimè biberent, & ulterius sanguinem non sitirent. Egreditur ad eos Jesus portans spineam coronam, & purpureum vestimentum, non clarus imperio, sed plenus opprobrio, & dicitur eis: Ecce Homo. Si regi invidetis, jam parcite, quia dejectum videtis: flagellatus est, spinis coronatus est, ludibriosa veste amictus est, amaris convitiis illustratus est, alapis cæsus est: ferret ignominia, frigescat invidia: sed non frigescit, inar-

descit potius, & increfcit.

✱ Cum ergo vidissent eum Pontifices, & ministri, clamabant dicentes: Crucifixe. crucifixe eum. Ecce altera maior invidia. Parva quippè illa videbatur: velut affectate illicito ausu regie potestatis; & tamen neutrum sibi Jesus mendaciter usurpavit, sed utrumque verum est: & unigenitus Dei filius est, & Rex ab eo constitutus super Sion montem sanctum ejus. Et utrumque nunc demonstraret, nisi quanto erat potentior, tanto mallet esse patientior.

✱. Dum rosæ flos exaruit, in rosa spina floruit: ✱ Qua coronari voluit, qui in rubro apparuit. ✱ Et spina caput cingitur, quæ per cruoris exitum ad cœlum fecit aditum. ^{qua} Gloria Patri. Qua.

Nona lect. de Homil. in Evangelium Dominica occurrent.

Ad Laudes, & per horas.

ANte est nova solemnitas, det laudes Deo debitas fidelium devotio.

Psalm. Dominus regnavit, cum reliquis de Dominica.

Ant. Aña.

Añã. Christe caput Ecclesie, qui transfers ad nos hodie tui coronam capitis, exaudi tuos famulos.

Añã. Judæi viri sanguinum spinis coronant Dominum, qui est agnus inter vespres, & hircus emissarius, ferens peccata populi.

Añã. Spinea corona pro nobis coronatum Dominum benedicamus, & superexaltemus eum in sæcula.

Añã. In coronæ memoriâ novæ laudis præconia exultantes attollamus.

Capitulum. Cant. 3.

EGredimini, & videte filiæ Sion Regem Salomonem in diademate, quo coronavit eum mater sua.

Hymnus.

DEus tuorum militum
Sors, & corona præmiû,
Tuæ coronæ meritum.

Confert medelam omnium,
Tua corona spinea
Tuos coronet aurea,
Tua nobis humilitas

Pœnas repellant dubitas.
Tuæ coronæ mysticæ
Suscepto patrociniõ,
Iubilus vocis melicæ

Concurrat mentis gaudiõ.
Nostra conservat regio
Tibi thesaurum inclytum,
Imminente judicio,
Resumes hoc depositum.

Qui tanto diademate
Nos honorat in stadio,
Cum utriusque Pneumatè.
Sit laus Patri cum Filio,
Amen.

V. Eris corona gloriæ in manu Domini.

R. Et diadema regni in manu Dei tui.

Ad Benedictus. Antip.

Tu Christe, nostrum gaudium, salus, corona, & præmium, adesto recolentibus passionis tuæ insignia, ut cum iudex adveneris coronam justitiæ mereamur accipere.

Oratio.

PRæsta, quæsumus Omnipotens Deus, ut, qui in memoriâ passionis De-

mini nostri Jesu Christi coronam ejus spinam veneramur in terris, ab ipso gloria, & honore coronari mereamur in caelis. Qui tecum vivit.

Deinde fit commem. Dominica occurrent. & infraoct. S. Firmini.

Ad Tertiam Aña. Christe caput.

Capitulum. Egredimini, &c.

R. brev. Gloria, & honore
* Coronasti eum Domine. Gloria, &c. *V. Et constituisti eum super opera manuum tuarum. Coronasti. Gloria Patri. Gloria, & honore.*

V. Posuisti Domine super caput ejus.

R. Coronam de lapide pretioso.

Ad Sextam, Aña. Judæi viri.

Capitulum. Apocal. 6.

Vidi, & ecce equus albus, & qui sedebat super illum, habebat arcum, & data est ei corona, & exivit vincens, ut vinceret.

R. brev. Posuisti Domine Super caput ejus. Posuisti. V

Coronam de lapide pretioso. Super caput ejus. Gloria Patri. Posuisti.

V. Eris corona gloriæ in manu Domini.

R. Et diadema regni in manu Dei tui.

Ad Nonam, Aña. In coronæ memoria.

Capitulum. Isai. 18.

IN diè illa erit Dominus exercituum corona gloriæ, & sertum exultationis residuo populi sui.

R. brev. Eris corona gloriæ
* In manu Domini. Eris. *V. Et diadema regni in manu Dei tui. In manu. Gloria Patri. Eris corona.*

V. Stola jucunditatis induit eam Dominus.

R. Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus.

In secundis Vesperis. Antiphona.

Adest nova solemnitas, det laudes Deo debitas fidelium devotio,

Psalms 109.

Dixit Dominus Domino
meo : * Sede à dex-
tris meis.

Donec ponam inimicos
tuos , * scabellum pedum
tuorum.

Virgam virtutis tuæ emit-
tet Dominus ex Sion : * do-
minare in medio inimicorum
tuorum.

Tecum principium in die
virtutis tuæ in splendoribus
sanctorum : * ex utero ante
luciferum genui te.

Juravit Dominus , & non
poenitebit eum : * Tu es sa-
cerdos in æternum secundum
ordinem Melchisedech.

Dominus à dextris tuis,
* confregit in die iræ suæ re-
ges.

Judicabit in nationibus,
implebit ruinas : * conquas-
sabit capita in terra multo-
rum.

De torrénte in via biberit
* propterea exaltabit caput.

Ant. Adest nova solem-
nitas , det laudes Deo debi-
tas fidelium devotio.

Ant. Christe caput Ec-
clesiæ , qui transfers ad nos
hodie tui coronam capitis,
exaudi tuos famulos.

Psalms 115.

Credidi , propter quod
locutus sum : * ego
autem humiliatus sum nimis.

Ego dixi in excessu meo :
* omnis homo mendax.

Quid retribuam Domi-
no , * pro omnibus , quæ
retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam :
* & nomen Domini invo-
cabo.

Vota mea Domino red-
dam coram omni populo
ejus : * pretiosa in conspectu
Domini mors sanctorum ejus.

O Domine , quia ego
servus tuus : * ego servus
tuus , & filius ancillæ tuæ.

Dirupisti vincula mea : *
tibi sacrificabo hostiam lau-
dis , & nomen Domini invo-
cabo.

Vota mea Domino reddam
in conspectu omnis populi
ejus : * in atrijs domus Do-
mini,

mini, in medio tui Ierusalem.

Añã. Christe caput Ecclesie, qui transfers ad nos hodie tui coronam capitis, exaudi tuos famulos.

Añã. Judæi viri sanguinum spinis coronant Dominum, qui est agnus inter yepres, & hircus emissarius ferens peccata populi.

Psalms 130.

Domine, non est exaltati cor meum: * neque elati sunt oculi mei.

Neque ambulavi in magnis: neque in mirabilibus super me.

Si non humiliter sentiebam: * sed exaltavi animam meam.

Sicut ablactatus est super matrem suam: * ita retributio in anima mea.

Speret Israel in Domino, * ex hoc nunc, & usque in sæculum.

Añã. Judæi viri sanguinum spinis coronant Dominum, qui est agnus inter yepres, & hircus emissarius ferens peccata populi.

Añã. Spinica corona pro nobis coronatum Dominum benedicamus, & superexaltemus eum in sæcula.

Psalms 139.

ERipe me Domine ab homine malo: * a viro iniquo eripe me.

Qui cogitaverunt iniquitates in corde: * tota die consuebant prælia.

Acuerunt linguas suas sicut serpentis: * venenum aspidum sub labijs eorum.

Custodi me Domine, de manu peccatoris: & ab hominibus iniquis eripe me.

Qui cogitaverunt supplantare gressus meos: * absconderunt superbi laqueum mihi.

Et fones extenderunt in laqueum: * juxta iter scandalum posuerunt mihi.

Dixi Domino; Deus meus es tu: * exaudi Domine vocem deprecationis meæ.

Domine, Domine virtus salutis meæ: * obumbrasti super caput meum in die belli.

Ne

Ne tradas me Domine à desiderio meo peccatori: * cogitaverunt contra me, ne derelinquas me, ne forte exalcentur.

Caput circuitus eorum: * labor laborum ipsorum operiet eos.

Cadent super eos carbonēs; in ignem deicies eos: * in miserijs non subsistent.

Vie linguosus non dirigitur in terra: * virum injustum mala capiunt in interitu.

Cognovi, quia faciet Dominus iudicium inopis: * & vindictam pauperum.

Verumtamen iusti confitebuntur nomini tuo: * & habitabunt recti cum vultu tuo.

Añã. Spinea corona pro nobis coronatum Dominum benedicamus, & superexaltemus eum in sæcula.

Añã. In coronæ memoria novæ laudis præconia exultantes atollamus.

Psalms 141.

Voce mea ad Dominum clamavi: * voce mea

ad Dominum deprecatus sum.

Effundo in conspectu eius orationem meam, * & tribulationem meam ante ipsum pronuntio.

In desidiendo ex me spiritum meum, * & tu cognovisti semitas meas.

In via hac, qua ambulabam, * absconderunt laqueum mihi.

Considerabam ad dexteram, & videbam: * & non erat, qui cognosceret me.

Perit fuga à me, * & non est, qui requirat animam meam.

Clamavi ad te Domine, * dixi: Tu es spes mea, portio mea in terra viventium.

Intende ad deprecationem meam: * quia humiliatus sum nimis.

Libera me à persecutibus me: * quia confortati sunt super me.

Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo: * me expectant iusti, donec retribuas mihi.

Añã. In coronę memoria
noę laudis præconia exul
tantes attollamus.

*Capitulum, Hymnus, &
Vers.* ut in primis Vesper.

Ad Magnificat, Antiphona.

Rex Christe clementissi
me, Salvator mundi,
qui pro nobis corona spinea
coronari voluisti, da tuę fa
milie palmam certaminis, &
coronam victorię, Alleluia.

Oratio. Præsta quæsumus,
ut supra comm. Dom. & infra
oct.

Die XXXI. Iulii. In festo
S. Ignatii Conf. Patron. totius
Provincia, & in ea. Dup. i.
class. cum oct. nul. commem.

Lectiones primi Noct. Bea
tus vir, de suo communi. reliq.
ut in Breviario.

*In secundis Vesp. comm. die
oct. S. Iacobi. Lect. 2. et 3. Noct.
de die Oct. novissime impress.
in hoc Codice fol. III.*

AUGUSTUS.

Die I. Augusti. Oct. S.
Iacobi. Dup. 9. lect. Ss. Macha.

beor. &c. commem. octav. &
Ss. In Vesp. Capitul. S. Petri Ep.
& Confess. comm. S. Iacobi, oc
tav. & S. Stephani Mart.

*Festum S. Petri ad Vincula
transfertur in primam diem non
impeditam.*

Die II. Augusti. Petri Oxo
mens. Episc. & Confess. Dup.
9. lect. (qua fit ex duabus) S.
comm. oct. & S. In Vesp. comm.
S. Stephani Protomart. & octav.

Die III. Augusti. Invent.
S. Stephani Protom. sem. com.
oct. Vesp. Dominici Confess. com.
praced. & octav.

Die IV. Dominici Conf.
Dup. comm. oct. Vesp. B. M.
V. com. Dominici, & octav.

**Die V. Dedicat. B. M. V. ad
Nives.** Dup. mai. comem. oc
tav. Vesp. Transfigur. Domini
nostri Iesu Christi, comm. B.
M. V. octav. & Ss. Xisti, &c.
Mart.

Die VI. Augusti. Trans
figur. D. N. Iesu Christi. Dup.
mai. 9. lect. Ss. comm. octav.
& Ss. In Vesp. comm. oct. ut in
primis Vesp. festi, & Donat.
Mart.

Die VII. Augusti Octav.
S.

S. Ignacij. Dup. 9. lect. & com. S. In Vesp. com. Cyriaci &c. Mart.

Festum S. Caietani Conf. transfertur in primam diem non impeditam.

DIE XXVIII. AUGUSTI: In Matrice, ac tota Civitate Pomp.

S. Anct. Augustini Episc. ac Eccles. Doct. dnp. 1. clas. cum oct. Nulla sit com. S. Hermetis Mart.

In primis vesp. Añe.

Letate Mater nostra Ierusalem, quia Rex tuus dispensatorem strenuum, & civem fidelissimum de servitute Babylonis tibi redemit Augustinum. Psalm. Dixit Dñs, cum reliquis de Domin. & loco ultimi. Laudate Dominum omnes gentes, &c.

Añe. Augustini mater devotissima, quem carne prius pepererat mundo, charitatis visceribus postmodum multo semine lacrymarum genuit Christo.

Añe. Distulit tamen diu Baptismi gratiam; quia tumens innani Philosophia, volebat humana ratione comprehendere, quod pia mens vivacitate fidei nititur apprehendere.

Añe. Surgens autem post multos circuitus errorum, circuibat civitatem per vicus, & plateas querendo verum animæ virum, pro quo ne moreretur, dignum judicaret mori, ut eius semper inheret amor.

Añe. Inventus igitur à custodibus civitatis, & pallio vetustatis exutus (diligenter pertractata cum illis veritate) quem desiderabat invenit, & castis eius amplexibus ardens inhaesit.

Capitulum. Eccles. 50.

Ecce sacerdos magnus, qui in vita sua sustulit domum, & in diebus suis corroboravit templum. Templi etiam altitudo ab ipso fundata est; duplex aedificatio, & excelsi parietes templi.

Hym.

his nomen IUSTICI

us sup *Hymnus*

Magne Pater Augustine
Preces nostras suscipe,

Et per eas Conditiori
Nos unire satage,

Atque rege gregem tuum
Summum decus Præsulum.

Amatorem paupertatis
Te collaudant pauperes;

Affertorem varitatis
Amant veri iudices;

Frangis nobis favos mellis,
De scripturis differens.

Quæ obscura prius erant,
Nobis plana faciens;

Tu de verbis Salvatoris,
Dilcenti patem conficis,

Et propinias potum vite
De Psalmorum necitare.

Tu de vita Clericorum,
Sanctam scribis regulam,

Quam, qui amant, & se-
quuntur.

Viam tenent regulam,
Atque tuo sancto ductu,

Rediit ad patriam.
Regi regum salus, vita,

Decus, & imperium.
Trinitatis, & honor

Sit per omne seculum,
Qui concives nos adscri-
bat,

Supernorum civium. Amē.

V. Ora pro nobis beate
Augustine. R. Ut digni effi-
ciamur promissionibus Chris-
ti:

Ad Magn. An.

Adest nobis dies celebris,
quo solutus nexu carnis sanc-
tus Præsul Augustinus, as-
sumptus est cum Angelis; ubi
gaudet cum prophetis, lecta-
tur cum Apostolis, quorum
plenus spiritu, quæ prædixe-
runt mystica, fecit nobis per-
via, post quos secunda dis-
pensandi verbi Dei primus
refulsit gratia.

Oratio.

Deus, qui abditiora Sa-
pientiae tuae arcana
beato Augustino revelando,
& divinae charitatis flammam
in eius corde excitando, mi-
raculum columen nubis, &
ignis in Ecclesia tua renovasti;
concede, ut eius ductu

mun.

mundi vortices feliciter transeamus, & ad æternam promissionis patriam pervenire mereamur. Per Dominum nostrum.

AD MATUTINUM.

Invitatorium.

Magnus Dominus, & laudabilis valde. * Qui de tenebris gentium lumen Ecclesiæ suæ vocavit Augustinum. *Psalmus.* Venite exultemus. *Hymnus.* Magne Pater. *Vs in Vesperis.*

In primo Nocturno, *Ant.*

Aperuit Augustinus codicem Apostolicum, & coniecit oculis ad primum capitulum, legit: Induimini Dominum Jesum Christum, & statim quasi infusa luce securitatis, ab eo omnes dubietatis tenebræ diffugerunt. *Psalmus.* Beatus vir qui non abiit, cum reliq. de com. conf. Pontifi.

Ant. Insinuavit ergo per litteras sancto viro Ambrosio, præsens votum suum: & ut moneret quid sibi de libris

sanctis legendum esset: quo percipiendæ Christianæ gratiæ aptior fieret atque paratior. *Psalmus.* Quare fremuerunt gentes.

Ant. At ille iussit Isaiam Prophetam: quod præ ceteris Evangelii, vocationisque gentium fit prænuntiator, apertior. *Psalm.* Domine, quid multiplicati. *Vs.* Amavit eum Dominus, & ornavit eum. *Stolam gloriæ induit eum. Pater noster. Absolutio.* Exaudi. *Vs.* Jube Domine. *Benedictio.* Benedictione perpetua. De libro Ecclesiastici.

Lectio 1. Cap. 30.

ECCE Sacerdos magnus, qui in vita sua sustulit domum, & in diebus suis corroboravit templum. Templi etiam altitudo ab ipso fundata est, duplex edificatio, & excelsi parietes templi. In diebus ipsius emanaverunt putei aquarum, & quasi mare adimpleti sunt supra modum. Qui curavit gentem suam, & liberavit eam a prædicio-

ditione. Qui preualuit amplificare civitatem, qui adeptus est gloriam in conversatione gentis: & ingressum domus, & atrii amplificabit.

R. Invenit se Augustinus longe esse a Deo in regione dissimilitudinis: tamquam audiret vocem Dei de excelso: Cibus sum grandium, * Cresce, & manducabis me. V. Nec tu me mutabis in te, sicut cibum carnis tue, sed tu mutaberis in me. * Cresce, & manducabis me. *Benedict.* Unigenitus Dei Filius.

Lectio ii.

Quasi stella matutina in medio nebule, & quasi Luna plena in diebus suis lucet. Et quasi Sol resurgens, sic ille effulsit in templo Dei. Quasi arcus resurgens inter nebulas glorie, & quasi flos rosarum in diebus vernis, & quasi lilia que sunt in transitu aque, & quasi thus redolens in diebus estatis. Quasi ignis effulgens, & thus ardens in igne. Quasi vas auri solidum, ornatum

omni lapide pretioso. Quasi oliva pullulans, & cypressus in altitudinem se extollens.

R. Sensit igitur, & expertus est, non esse mirum, quod palato non sano poena est panis, qui sano est suavis: * Et oculis agris odiosa est lux, que puris est amabilis. V. Propter iniquitatem corripuisti hominem, & tabescere fecisti sicut araneam animam eius. * Et oculis agris. *Benedict.* Spiritus sancti gratia.

Lectio iii.

In accipiendo ipsum stolam glorie, & vestiri cum in consummatione virtutis. In ascensu Altaris sancti, gloriam dedit sanctitatis amicum. In accipiendo autem partes de manu sacerdotum, & ipse stans iuxta aram. Et circa illum corona fratrum: quasi plantatio cedri in monte Libano, sic circa illum steterunt quasi rami palme, & omnes filii Aaron in gloria sua.

R. Tunc vero invisibilia Dei per ea que facta sunt, in-

tellecta conserxit; sed aciem
figere non valuit, quia non
secum ferebat, nisi amantem
memoriam; * Et quasi, ol-
facta desiderantem, quæ co-
medere nondum posset.

¶ Quid autem sacræ
menti haberet, Verbum ca-
ro factum est, nec suspicari
quidem poterat. * Et quasi.
Gloria Patri. * Et quasi.

In secundo No. 7.

¶ *¶* Verumtamen, pr-
mam huius lectionem non in-
telligens, totumque talem
arbitrans, distulit repeten-
dum exercitior in dominico
eloquio. *Psalm.* Cum invoca-
re m.

¶ *¶* Inde ubi tempus ad-
venit, quo nomen eum dare
oportebat: relicto rure, Me-
diolanum remeans, baptiza-
tus est à beato Ambrosio, fu-
gitque ab eo sollicitudo vitæ
preteritæ. *Psalmus.* Verba
mea auribus.

¶ *¶* Nec satiabatur illis
diebus dulcedine mirabili,
considerare altitudinem con-
glij divini, super salutem ge-

neris humani. *Psalm.* Domine
Dominus nos ter. *¶* Elegit
eum Dominus. Sacerdotem
sibi. B. Ad sacrificandum ei
hostiam laudis. Pater noster.
Absolut. Ipsius pietas. *¶* Jube
domne. *Benedictio.* Deus Pa-
ter omnipotens.

¶ *¶* Lectio. 17. 1800. 1. 18

Augustinus, Tagaste in
Africa honestis paren-
tibus natus, ac puer docilita-
te ingenii æquales longe su-
perans, brevi omnibus doc-
trina antecelluit. Adolescens
alienus à Christiana religione,
Romam, deinde Mediolanum
se contulit: ubi cum frequens
Ambrosii Mediolanensis Epif-
copi esset auditor, eius opera
incensus studio catholicæ Fi-
dei, annos natus triginta tres
ab ipso baptizatur. Reversus
in Africam cum religione vite
sanctimoniam coniungens, à
Valerio notæ sanctitatis Epif-
copo Hipponensi, præbyter
factus est. Quo tempore fa-
miliam instituit religiosorum
quibuscumque victu communi,
eodemque cultu utens, eos

ad Apostolicæ vitæ doctrinæ, que disciplinam diligentissimè erudiebat. Sed cum vi-geret Manichæorum hæresis, in qua etiam ipse aliquandiu fuerat, vehementius in illam invehì cœpit: Fortunatumque hæresiarcham confutavit.

Æ. Itaque avidissime legere cœpit præ ceteris Apostolum paulum: Et perierunt illæ quæstiones; in quibus aliquando visus est ei adversari testimoniis legis, & Prophetarum textus sermonus eius. ¶ Et apparuit una facies eloquiorum castorum, & exultare cum tremore didicit. * Et perierunt. *Benedictio.* Christus perpetuæ.

Lectio v.

HAc Augustini pietate commotus Valerius, eum adiutorem adhibuit Episcopalis Officii. Nihil illo fuit humilius, nihil continentius. Lectus ac vestitus moderatus, vulgaris mensa, quam semper sacra vel lectione vel disputatione condiebat. Tanta benignitate fuit in pauperes,

ut; cum non esset alia facultas, sacra vasa frangeret, ad eorum inopiam sustentandam. Feminarum, & in eis fororis, & fratris filia, contubernium familiaritatemque vitavit: quippè qui diceret: etsi propinquæ mulieres suspectæ non essent, tamen quæ ad eas ventitarent, posse suspicionem efficere. Nullum finem fecit prædicandi Dei verbum, nisi gravi morbo oppressus. Hæreticos perpetuo insectatus, & coram, & scriptis, ac nullo loco passus consistere: Africam à Manichæorum, Donatistarum, Pelagianorum, aliorumque præterea hæreticorum errore liberavit. Æ. Immisit ergo Dominus in mentem eius, visumque est ei bonum in conspectu eius pergere ad Simplicianum. * Qui ei bonus apparebat servus Dei: & lucebat in eo gratia divina. ¶ Audierat enim quod à iuventute sua devotissime Deo viveret, & vere sic erat. * Qui ei bonus. *Bened.* Ignem sui amoris.

Lectio vi.

TAm multa piè, subtiliter, & copiosè scripsit, ut Christianam doctrinam maximè illustrarit. Quem in primis secuti sunt, qui postea Theologicam disciplinam via & ratione tradiderunt. Vvandalis Africam bello vastantibus, & Hipponem tertium iam mensem obsidentibus, in febrim incidit. Itaque cum discessam è vita sibi iustare intelligeret: Psalmos David, qui ad poenitentiam pertinent, in conspectu positos profusis lacrymis legebat. Solebat autem dicere, neminem, etsi nullius sceleris sibi conficius esset, committere debere, ut sine poenitentia migraret è vita. Ergo sensibus integris in oratione defixus, astantibus Fratribus, quos ad charitatem, pietatem, virtutesque omnes erat adhortatus, migravit in cœlum. Vixit annos septuaginta sex, in Episcopatu ad triginta sex. Cuius corpus primum in Sardiniam delatum, deinde à Luith-

prando Longobardorum Rege magno pretio redemptum Ticinum translatum est, ibique honorificè conditum.

R. Volobat enim conferentiæ suos, ut proferret, quis aptus esset modus vivendi sic affecto, ut ipse erat ad ambulandum in via Dei. **In** qua alius sic, alius sic ibat. **V.** Displicebat enim ei, quidquid agebat in seculo præ dulcedine Dei, & decore domus eius, quam dilexit. **In** qua alius. Gloria Patri. **In** qua alius.

In tertio Noct. Añã.

Flebat autem uberrimè in hymnis, & canticis, quæ sonantis Ecclesiæ vocibus vehementer affectus. **Psalm.** Domine, quis habitabit.

Añã. Voces igitur illæ in fluebant auribus eius, & edificabatur veritas in cor eius, & fluebant lacrymæ, & benè illi erat cum illis. **Psalm.** Domine in virtute.

Añã. Adiunctus inde Alipio, & Evodio, remeabat ad Africam, quærens quis eos ad

benè vivendum locus habere
 utilius: sed cum esset apud
 Ostia Tiberina, pia mater
 eius defuncta est. *Psalm.* Do-
 mini est terra, & plenitudo
 eius. *V.* Tu es Sacerdos in
 aeternum. *R.* Secundum or-
 dinem Melchisedech. Pater
 noster. *Absolutio.* Avinculis
V. Jube Dñe. *Bened.* Evange-
 lica lectio.

Lectio sancti Evangelii se-
 cundum Mattheum.

Lectio vii. Cap. 5.

In illo tempore: dixit Jesus
 discipulis suis: Vos estis
 sal terrae. Quod si sal evanide-
 rit, in quo salietur? Et reliquit
 eos.

Homilia Sancti Augustini
Episcopi.

Lib. 1. de Serm. Domini in man.
cap. 67.

Ostendit Dominus fatuos
 esse iudicandos, qui
 temporalium bonorum, vel
 copiam sectantes, volun-
 tatem mercentes, amittunt
 aeterna, quae nec dari possunt

ab hominibus, nec auferri. Ita-
 que si sal infatuatum fuerit, in
 quo salietur? Id est, si vos,
 per quos condiendi sunt quo-
 dammodo populi, metu per-
 secutionum temporalium ami-
 seritis regna caelorum, qui-
 erunt homines, per quos &
 vobis error auferatur cum
 vos elegerit Deus, per quos
 errorem auferat ceterorum?

R. Vulneraverat charitas
 Christi cor eius in visceribus,
 quasi sagittas acutas. * Et
 exempla fervorum Dei, quos
 de mortuis vivos fecerat,
 tanquam carbones vastato-
 res. *V.* Ascendenti a convul-
 sione plorationis, & cantanti
 canticum graduum, dederat
 sagittas acutas. * Et exem-
 pla. *Benedictio.* Cuius festum
 colimus.

Et ego ad nihilum valet sal
 infatuatum, nisi ut mit-
 tatur foras, & concuteatur ab
 hominibus. Non itaque cal-
 catus ab hominibus, qui pa-
 titur persecutionem, sed qui
 persecutionem tenendo non
 fatuatur. Calcari enim non

potest, nisi inferior: sed inferior non est, qui quamvis corpore multa in terra sustineat, corde tamen fixus in caelo est.

R. Accepta baptismi gratia, positus apud Ostia Tiberina cum Matre sua, colloquebatur soli valde dulciter, & inhiabant ore cordis pariter in superna fluentia fontis vitae: * Vilescibatque mundus iste inter verba cum delectationibus suis.

R. Tunc ait illa filio: Nulla re iam delector in hac vita, cum te contempta felicitate terrena videam servum Dei. * Vilescibatque. Gloria Patri. * Vilescibatque. *Benedictio. Ad societatem.*

Lectio. ix.

Vos estis lux mundi. Quò modo dixit superius sal terræ; sic nunc dicit, lumen mundi. Nam neque superius ista terra accipienda est, quam pedibus corporeis calcamus, sed homines qui in terra habitant, vel etiam peccatores, quo-

rum condiendis; & extirguendis putoribus, Apostolicum Salem Dominus misit in mundum. Et hic mundum, non caelum, & terram, sed homines, qui sunt in mundo, vel diligunt mundum, oportet intelliigi, quibus illuminandis Apostoli missi sunt. Non potest civitas abscondi super montem posita: id est, fundata super insignem magnamque iustitiam, quam significat etiam ipse mons in quo disputat Dominus. *Ti autem.*

Te Deum laudamus;

AD LAUDES.

per horas. Ant.

Post mortem matris reversus est Augustinus ad agros proprios, ubi cum amicis, ieiuniis, & orationibus vacans, scribebat libros, & docebat indoctos. *Psalm.* Dominus regnavit. *cum reliq.* *Ant.* Comperta autem eius fama, beatus Valerius Hipponensis Episcopus, eum à populo apprehensum, ac

sibi presentatam, licet in-
vitarum, presbyterum ordina-
vit.

Ana. Factus ergo presby-
ter, monasterium Monacho-
rum mox instituit, & cepit
vivere secundum regulam
sub sanctis Apostolis consti-
tutam.

Ana. Sanctus autem Va-
lerius ordinator eius exulta-
bat uberius, hominem sibi
talem datum divinitus, qui
in doctrina sana edificare Ec-
clesiam esset idoneus.

Ana. Eodem tempore
Fortunatus presbyter, Mani-
chæorum versus plurimos
seducebat, quem sanctus Au-
gustinus in conventu omnium
disputans publice superavit.

Capitul. Eccl. 50.

Ecce Sacerdos magnus,
qui in vita sua suffulcit
domum, & in diebus suis
cortoboravit templum. Tem-
pli etiam altitudo ab ipso fun-
data est; duplex edificatio,
& excelsi parietes templi.

Hymnus.

Magister Orbis maxi-
me,

Qui mente clara cælitus
Scrutaris inscrutabile
Trini Dei mysterium.
Ecclesie Sol splendide,
Ardore cuius igneo
Solvuntur imbres crimi-
num

Nubes fugantur hæresum.
Scriptis refutas Arij,
Manetis orta dogmata,
Donata & atra schismata
Verbo potente dissipas.
Per te subactis hostibus

Christi triumphat Gratia,
Et veritatis fulmine
Anguem Britannum con-
teris.

Quæcumque monstra protu-
lit

Orcus, quot inde proferet,
Libris repressa concident,
Quibus Fides innititur.

Te iure solitudines
Exuberantes Monachis:
Et restituti prædicant
Normæ priori Clerici.
Fove præcantes Trinitas,
Ex Patre Verbum, Cha-
ritas:

Quos

Quos Patris ardor edidit,
Amoris auge fructibus.

Amen.

¶ Ora pro nobis beate
Augustine. R. Ut digni efficiamur
promissionibus Christi.

Ad Benedictus. Antip.

In diebus ejus obsessa
est Civitas Hipponensis ab
exercitu Barbarorum, inter
quæ mala fuerunt Augustino
lacrymæ suæ panes die ac
noctæ; atque sub hoc even-
tu ad extremam horam ve-
niens, obdormivit in pacē.

ORATIO.

DEUS, qui abditiora sa-
pientiæ tuæ arcana
beato Augustino revelando,
& divinæ charitatis flammis
in eius corde excitando, mi-
raculum columnæ nubis, &
ignis in Ecclesia tuâ renova-
sti: concede, ut eius ductu
mundi vortices feliciter trans-
eamus, & ad æternam pro-
missionis patriam pervenire
mereamur. Per Dominum
nostrum Jesum Christum.

Ad Tertiam.

Antiph. Comperta autem:
Capitulum. Ecce sacerdos
magnus, ut supra.

R. breve. Amavit eum
Dominus. * Et ornavit eum.
Amavit. V. Stulam gloriæ in-
duit eum. * Et ornavit eum.
Gloria Patri. Amavit. V. Ele-
git eum Dominus sacerdo-
tem sibi. R. Ad sacrifican-
dum ei hostiam laudis.

Ad Sextam.

Antiph. Factus ergo pres-
byter.

Capitulum. Eccl. 50.

IN diebus ipsius emanave-
runt putei aquarum, &
quasi mare adimpleti sunt su-
pra modum. Qui curavit gē-
tem suam, & liberavit eam a
perditione.

R. breve. Elegit eum Do-
minus. * Sacerdotem sibi.
Elegit. V. Ad sacrificandum
ei hostiam laudis. * Sacerdo-
tem sibi. Gloria Patri. Elegit.
V. Tu es sacerdos in æter-
num. R. Secundum ordinem
Melchisedech.

Ad

Ad Magnam.

An. Eodem tempore.

Capitulum. Ecol. 30.

Quasi stella matutina in medio nebulae, & quasi luna plena in diebus suis lucet, & quasi sol resurgens, sic ille offulsit in templo Dei. *R. breves.* Tu es sacerdos. * In aeternum. Tu es. *V.* Secundum ordinem Melchisedech. * In aeternum. Gloria Patri. Tu es sacerdos in aeternum. *V.* Iustum deduxit Dominus per vias rectas. *R.* Et ostendit illi regnum Dei.

vid. secundis Vesperis.

An. Post mortem matris. Cum reliquis de Laudibus. Psalmus. Dixit Dominus. Cum reliquis de Dominica. & loco ultimi. Psalmus. Memento Domine David.

Capitulum. Hymnus. & ut in primis Vesperis.

Ad Magnificat.

An. Hodie gloriosus Augustinus. dissoluta huius habitationis domo, domum

non manufactam accepit in coelis, quam tibi cooperante Dei gratia, manu, lingua, fabricavit in terris: ubi, quod iam fuit interitum, gustat aeternum, decoratus una stola, secutusque de reliqua.

Et fit. com. Decollat. S. Ioannis Baptistae.

Die XXIX. Secunda die infra oct. fit de festo Decollat. S. Ioannis Baptistae. Dup. comm. oct. *R.* S. Sabina Mart. In secundis Vesp. à Cap. de S. Rosa, commem. Iagm. oct. *R.* S. Felicia & Martae.

Die XXX. Augusti. Tertia die infra oct. fit de festo S. Rosa. Dup. *R.* S. commem. oct. *R.* S. In secundis Vesp. à Cap. de S. Raymundo, commem. S. Rosa. *R.* oct. *R.*

Die XXXI. Augusti. Quarta die infra oct. fit de festo S. Raymundi. Nona. Confess. dup. comm. oct. *R.*

In secundis Vesp. commem. oct. *R.* Sidij. Abbat. & S. duodecim. Fratrum Mart.

SEPTEMBER:

Die I. Septemb. 5. *die infra est. de ea*, semidup. Omnia ut in die præter prop. & per octa.

In primo Noſt. lect. de scriptur.

In 2. Noſt. Lectio. iv.

Docebat, ac prædicabat ille privatis, & publicè in domo, & in Ecclesia salutis verbum cum omni fiducia adversus Africanas hæreses, maximeque contra Donatistas, Manichæos, & Pelagianos, libris confectis, ac repetitis sermonibus ineffabiliter admirantibus Christianis, & colletantibus, & hoc ipsum ubi poterant non tacentibus, sed diffamantibus; sicque adjuvante Domino levare in Africa Ecclesia Catholica exorsa est caput, quæ multo tempore illis convalescentibus hereticis, præcipueque rebaptizante Donati parte maiorem multitudinem Afrorum, seducta, & oppressa

jacobat. Per idem tempus coram Episcopis hoc illi iubentibus (qui plenarium totius Africae concilium Hipponæ agebant) de fide, & simbolo presbyter adhuc Augustinus disputavit.

B. Itaque avidissimè legere cepit præ ceteris Apostolum Paulum: * Et perierunt illæ quæstiones, in quibus aliquando visus est ei adverteri testimoniis legis, & Prophetarum textus sermone eius. **V.** Et apparuit una facies eloquiorum castorum, & exultare cum tremore didicit. * Et perierunt.

Lectio v.

Ille verò beatus senex Valerius cæteris amplius ex hoc exultans, & Deo gratias agens de concessio sibi speciali beneficio, metuere cepit, ut est humanus animus, ne ab alia Ecclesia Sacerdos probatus ad Episcopatum quæreretur, & sibi auferretur. Nam, & id profvenisset, nisi, & hoc idem Episcopus cognito ad locum secretum eum transire curasset,

(62) *quod* *quodammodo* *in* *que*
 rebus inuicem iuuenit esse
 esse. Unde amplius formi-
 datur idem venerabilis senex,
 et sic se obprobret, et dicit
 et sic scribitur in regis fidei
 is litteris apud Primatem
 Episcopum sedis Carthagi-
 nenis, allegans in his litteris
 rem corporis sui, et sic de
 gratiam, et sic obprobret,
 ut Hipponeis Ecclesie ordi-
 naretur Episcopus, qui in
 cathedra non iam succederet,
 sed in conspectu vacaret
 Augustinus. Quod igitur bea-
 tus Valerius optavit, et ro-
 gavit satagens rescripto im-
 petrauit.

¶ *Unus* *in* *omnibus* *ergo* *Domi-*
nus *in* *in* *in* *in* *in* *in* *in* *in* *in*
 que est et bonum omnino ad
 tu eius pergere ad simplicita-
 tum. Qui et bonum appare-
 bis scimus Dei. Et laudare
 in eo quod in dicitur. Quod
 rar enim haec ad inuicem
 sua deuotione. Quod inuicem
 et vere in omni. Qui enim
 quibus boni et in, colligat
 in eo quod in dicitur. Quod
 in eo quod in dicitur. Quod

¶ *Unus* *in* *omnibus* *ergo* *Domi-*
nus *in* *in* *in* *in* *in* *in* *in* *in* *in*
 re ab omnibus fidei
 tatur, et sic ad signaro trans
 aranis, et Africanis. Et cole-
 sic exemplis probaretur, colu-
 pulus, atque coactus; suc-
 cubuit, et Episcopatus cu-
 ram, et maioris loci ordina-
 tionem suscepit. Episcopatu
 igitur suscepto multo instan-
 tius, atque reuerentius, mai-
 re auctoritate non adhuc in
 una tantum regione, sed ab
 cumque rogatus manifeste
 hunc salubrem et alacritate,
 ad sua iterum proliferatione, atque
 crescere Domini Ecclesia,
 predicaret, paratus semper
 profectibus reddere ratio-
 nem de fidei. Et sic, quod in
 Deum et de eius dicta, et
 que excepta. Et sic Domi-
 nilla in eadem Hipponensi,
 relictis a ministerio ciuicari,
 ad sua Episcopos deferre-
 bant. Quibus cum audissent, et
 de contra forte aliquid dice-
 rent, apud suis resellebant,
 aut eadem in ad sanctam
 Augustinum deferretur, et
 que comperita patienter, et

levire, ut scriptum est, cum timore, & tremore salutem operabatur.

R. Volebat enim confitentibus suis, ut proficeret; quis aptus esset modus vivendi sic affecto, ut ipse erat, ad ambulandum in via Dei: * In qua alius sic, alius sic ibat. **V.** Dilectio erat enim ei; quidquid agebat in seculo pre dulcedine Dei, & decore domus eius, quam dilexi. * In qua alius. **V.** Gloria Patri. * In qua alius.

In tertio Nocturno.

Lectio 8. Evangelii secun-

dim Matthæi.

Lectio viii. Cap. 5. b.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis saltem, quod si sal evenerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra nisi ut mittatur foras, & concutatur ab hominibus; Et reliqua.

De Hom. S. Augustini Episc.

Lib. 1. de Serm. Dom. in mont.

Cap. 7.

Non ergo tantum dixit, sed et videamur bona operari vestra; sed addidit, & glorificent patrem vestrum, qui in caelis est; ut hoc ipsum, quod homo per bona opera placere hominibus, non ibi finem continiat; ut hominibus placeat; sed referat hoc ad laudem Dei; & propterea placeat hominibus, ut in illo glorificetur Deus. Hoc enim laudantibus expedit, ut non hominem, sed Deum honorent; sicut in ipso homine, qui portabatur, Dominus ostendit: ubi admirare sunt turbe (paralytico sanato), virtutes ejus, sicut in Evangelio scriptum est, timuerunt; & glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem talem hominibus. Cuius imitator Apostolus Paulus dicit: Tantum audientes erant, quoniam qui aliquando nos persequeretur, nunc evangelizat.

dem; quam aliquando vastabat, & in me glorificabant Deum.

R. Vulneraverat charitas Christi cor eius, & gestabat verba eius in visceribus, quasi sagittas acutas: * Et exempla servorum Dei, quos de mortuis vivos fecerat, tamquam carbonem vastatores.

V. Ascendenti à convalle plorationis, & cantanti canticum graduum, dederat sagittas acutas. * Et exempla

Postquam ergo cohortatus est audientes, ut se prepararent ad omnia sustinenda pro veritate, atque iustitia, & non absconderent bonum, quod accepturi erant, sed ea benevolentia discerent, ut ceteros docerent, non ad laudem suam, sed ad gloriam Dei bona opera sua referentes; incipit eos iam informare, & docere quid doceant, tamquam si quærent, dicentes: Ecce volumus omnia sustinere pro tuo nomine, & doc-

trinam tuam non abscondere. Sed quid est hoc ipsum, quod veras abscondi, & pro quo jubes omnia tolerare? Numquid aliud dicturus es contra ea, quæ in lege scripta sunt? Non; inquit.

R. Accepta baptismi gratia, positus apud Ostia Tiberina cum Matre sua, colloquebantur soli valde dulciter, & inhiabant ore cordis pariter in superna fluentia fontis vite: * Vilescebatque mandus iste inter verba cum delectationibus suis. V. Tunc ait illa filio: Nulla re iam delector in hac vita, cum te contempta felicitate terrena videam servum Dei. * Vilescebatque. Gloria Patri. * Vilescebatque.

Lectio ix.

de Sancto Egidio.

Egidius Athoniensis: ut in corp. Breviat.

In Laudibus fit com. Sancti Egidij Abbatis, & SS. Duodecim Mart. 2. Vesp. de S. Antonio Marty, cum com. Officium Festum S. Stephani transfertur.

ad

ad primam diem non impediam.

Die II. Septemb. Sexta die infra oct. sic de S. Antonio Marty. duplex cum comm. octavo.

In secundis Vesp. à Cap. de octavo. S. Augustini: comm. S. Antonini Marty.

Die III. Septemb. Septima die infra oct. de sa. semidup.

In primo Noct. lect. de scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio jo.

PAUPERUM semper memor erat, eisque inde erogabat, unde & sibi, suisque omnibus secum habitantibus erogabant, hoc est, ex redditibus possessionum Ecclesie, vel etiam ex oblationibus fidelium. Et dum forte, ut assolet, de possessionibus ipsis, invidia clericis fieret, alloquebatur plebem Dei, malle se ex collationibus plebis Dei vivere, quam illarum possessionum curam, vel gubernationem pati; & paratum esse se illis cedere,

ut eodem modo omnes Dei servi, & ministri viverent, quo in veteri testamento leguntur, Altari deservientes; de eodem participari. Domum verò, vel agrum, seu villam, nunquam emere voluit. Verum si forte Ecclesie, à quoquam sponte tale aliquid, vel donaretur; vel titulo legati dimitteretur, non respuebat; sed suscipi jubebat. Nam, & aliquas hereditates recusavit; non quia pauperibus inutiles esse possent, sed quoniam justum, & æquum esse videbat, ut à mortuorum, vel filijs, vel parentibus, vel affinibus magis consideretur, quibus ab eis deficientes dimittere noluerunt.

Itaque avidissime legere cepit præ ceteris Apostolum Paulum. * Et perierunt illæ questiones, in quibus aliquando visus est ei adversari testimoniis legis, & Prophetarum textus sermonum eius. ¶ Et apparuit una facies eloquiorum castorum, & exultare cum tremore didicit. * Et perierunt.

Lect.

Lectio v.

IN his quoque, quæ Ecclesia habebat, & possidebat, intentus amore, vel simpliciter cupiditate non erat, sed majoribus magis, & spiritalibus suspensus, & insinrens rebus, vix se ipsum ad ista temporalia ab exteriorum cogitatione relinqueret, & deponeret. Qui, tuis, acerbissime illis dispositis & ordinatis, tamquam a rebus mordacibus, & molestis animi, recursum ad interiora mentis, & superiora faciebat, quo vel de inveniendis divinis rebus cogitaret, vel jam inventis aliquid diceret, aut verò ex jam dictatis, atque transcriptis, aliquid emendaret, & id agebat in die laborans, & in nocte lucubrans. Hæc etiam tantum illa religiosissima Maria typum gestans superne Ecclesie, de qua scriptum est, quod sederet ad pedes Domini, atque intenta verbum ejus audiret. De qua soror conquesta, quod ab

eadem circa multum ministerium occupata, non adjuvaretur, audivit: Martha, Martha, sollicita es, & elegit optimam partem Marie, quæ non auferetur ab ea.

R. Invenit ergo Dominus in mentem ejus, visumque est ei bonum in conspectu ejus pergere de Simplitanum. Qui ei bonus apparebat, servus Dei, & lucebat in eo gratia divina. **V.** Audierat enim, quod à juventute sua devotissime Deo viveret, & vere sic erat. * Qui ei bonus.

Lectio vi.

Interea dum Ecclesie peccunia deficeret, hoc ipsum populo Christiano denunciabat, non se habere, quod indigentibus erogaret. Nam, & de vasis dominicis propter captivos, & quia multis plurimos indigentes, frangi, & conlari jubebat, & indigentibus dispensari. Hoc ipsum etiam venerabilis memorie Ambrosius in talibus necessitatibus indubitanter esse faciendum, & dixit,

&

de scripsit. Sed, & inde de neglecto à fidelibus gozophilatio, & secretario, unde alteri necessaria inferuntur, aliquando in Ecclesia loquens admonebat. Quod etiam Beatissimum Ambrosium se præsentem in Ecclesia tractavisse retulerat. Cum ipso semper clerici una etiam domo, ac mensa, sumptisque communibus alebantur. Docebat ibidem, dum quisque offerret munus suum ad altare, & illic recordatus fuisset, quod frater suus haberet aliquid adversus illum, reliquendum esse munus ante altare, atque eundem fratrem esse reconciliandum: & tunc veniendum, & munus ad altare offerendum.

R. Volebat enim confertenti estus suos, ut profertret, quis aptus esset modus vivendi sic affecto, ut ipse erat, ad ambulandum in via Dei. * In qua alius, sic, alius sic ibat. V. Displicebat enim ei, quidquid agebat in seculo præ dulcedine Dei, & decore domus eius, quam dilexit. * In qua alius, sic. Gloria Patri.

* In qua alius sic.

In tertio Nocturno.

LECTIO S. Evangelii secundum Mathæum.

LECTIO VII. Cap. 5. b.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ, quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet: ultra, nisi ut mittatur foras, & concalcetur ab hominibus. Et reliqua.

De Homil. S. Augustini Episc.

Cap. 17.

DIco enim vobis; quia nisi abundaverit iustitia vestra plusquam Scribarum, & Phariseorum, non intrabitis in Regnum Cælorum, id est, nisi non solum illa minima legis præcepta impleveritis, quæ inchoant hominem, sed etiam ista, quæ à me adduntur, qui non veni solvere legem, sed adimplere, non intrabitis in Regnum Cælorum. Sed dicetis mihi, si de illis mandatis minimis, cum superius loque-

re.

retur, dixit minimum vocari in Regno Cœlorum; quisquis unum eorum solverit, & secundum suam solutionem docuerit; magna autem vocari, quisquis ea fecerit, & sic docuerit, & ex eo jam in Regno Cœlorum futurum esse, quia magnus est: quid opus est addi præceptis legis minimis, si jam in Regno Cœlorum potest esse, quia magnus est quisquis ea fecerit, & sic docuerit?

R. Vulneraverat charitas Christi cor eius, & gestabat verba eius in visceribus, quasi sagittas acutas. * Et exempla fervorum Dei, quos de mortuis vivos fecerat tamquam carbones vastatores. ¶ Ascendenti à convalle plorationis, & cantanti canticum graduum dederat sagittas acutas. * Et exempla.

Lectio viii.

QUapropter sic est accipienda illa sententia. Qui autem fecerit, & docuerit sic, magnus vocabitur in Regno Cœlorum: id

est, non secundum illa minima, sed secundum ea, quæ ego dicturus sum: quæ autem sunt ista? ut abundet iustitia, inquit, vestra super Scribarum, & Phariseorum: quia nisi abundaverit iustitia, non intrabitis in Regnum Cœlorum. Ergo, qui solverit illa minima, & sic docuerit, minimus vocabitur: qui autem fecerit illa minima & sic docuerit, non jam magnus habendus est, sed idoneus Regno Cœlorum: Sed tamen non tam minimus, quam ille, qui solvit. Ut autem sit magnus, atque illi regno aptus, facere debet, & docere, sicut Christus nunc docet id est, ut abundet iustitia ejus super Scribarum, & Phariseorum.

R. Accepta baptismi gratia positus apud Ostia tiberina cum Matre sua colloquebantur soli valde dulciter, & inhabitant ore cordis pariter in superna fluenta fontis vitæ. * Vileſcebatque mundus iste inter verba cum delectationibus suis. ¶ Tunc ait illa filio:

filio: Nulla re iam delector
in hac vita, cum te con-
tempta felicitate terrena vi-
deam servum Dei. * Vilefce-
batque. V. Gloria Patri. * Vi-
lescebatque.

Lect. ix. cap. 8.

JUSTITIA Phariseorum est, ut
non occidat: justitia
eorum, qui iustitiam in
Regnum Caelorum, ut non
irascantur sine causa. Mini-
mum est ergo non occidere;
& qui illud solverit, minimus
vocabitur in Regno Caelo-
rum: qui autem illud imple-
verit, ut non occidat, non
continuo magnus erit, & ido-
neus Regno Caelorum, sed
tamen ascendit aliquem gra-
dum, perficietur autem, si
nec irascatur sine causa.
Quod si perfecerit, multo
remotior erit ab homicidio.
Quapropter, qui docet, ut
non irascamur: non solvit
legem, ne occidamus: sed
implet potius, ut & foris,
dum non occidimus, & in
corde, dum non irascimur,

innocentiam custodiamus. Te
Deum.

Die IV. Septembrio.

*In Octava Sancti Augustini
Dup. Ad vesp. omnia ut in pri-
mis vesp. Festi, excepta oratione.*

Oratio.

DEUS, qui beatum Au-
gustinum Ecclesie tue
in exponendis sacre Scriptu-
re mysteriis, doctorem opti-
mum, & electum Antistitem
providisti: da nobis, quaesum-
us, ejus semper, & doctri-
nis instrui, & oratione fulciri.
Per Dominum nostrum.

*Ad Matutinum, & Horas
omnia ut in die Festi, prater
eaque sequuntur.*

In I. Noct. Lect. de script. occur.

In Secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANNO Domini quadrin-
gentesimo quadragesi-
mo, cum Vandali totam
Africae Provinciam occupas-
sent: vastantes omnia, nec
parentes sexui, ordini, vel

arati: post autem ad Hippo-
nensis Civitatem pervenien-
tes, ipsam manu valida obse-
dissent: sub hac tribulatione,
Augustinus præ ceteris suæ
senectutis, amarissimam, &
lugubrem duxit vitam: Fue-
runtque sibi lacrymę eius pa-
nes die, ac nocte, cum alios
videret occisos, alios effu-
gatos, Ecclesias Sacerdoti-
bus viduatas, civitates cum
accolis dispartas. His tribus
tribulationibus attritus, ter-
tio obsidionis mense, febril-
ibus laborans, lecto decum-
bit.

R. Itaque avidissimè le-
gere cępit præ ceteris Aposto-
lum Paulum: * Et perierunt
illę quęstiones, in quibus
aliquando visus est ei ad-
versari testimonijs legis, &
Prophetarum textus sermo-
num eius. ¶. Et apparuit una
facies eloquiorum castorum,
& exultare cum tremore didi-
cit. * Et perierunt.

Lectio v.

Intelligens autem dissolu-
tionem sui corporis in-

minere, septem Psalmos Pœe-
nitentiales sibi scribi fecit, ip-
sosque in loco contra parietem
positos lecto decubans
legebat, & ubertim, ac jugi-
ter lachrimas fundebat: & ut
Deo vacaret liberius, & ejus
intentio à nullo impediri pos-
set, ante decem dies sui exitus,
nullum ad se ingredi
præcepit, nisi vel cum medi-
cus Ingredederetur, vel cum si-
bi refectio portaretur. Qui-
dam autem æger ad eum ve-
nit, asserens sibi in visione
præceptum esse, ut ad eum
accederet, & sanitatem re-
ciperet: Videns autem fidem
ejus, pro ipso oravit, & sa-
nitatem recepit.

R. Immisit ergo Domi-
nus in mentem eius, visumque
est ei bonum in conspec-
tu eius pergere ad Simplicia-
num: Qui ei bonus appare-
bat servus Dei: Et lucebat in
eo gratia divina. ¶. Audierat
enim quod, à iuventute sua
devotione Deo viveret, &
vere sic erat. * Qui ei bonus.

Lec-

Lectio vi.

Denique dissolutio sui corporis appropinquans, hoc memoriale docuit, nullum videlicet hominem, quantumcumque excellentis meriti sine confessione, & Eucharistia debere transire. Ad extremam autem horam veniens membris omnibus sui corporis incolumis, integro aspectu, atque auditu, anno gratis sue septuagesimo septimo, Episcopatus vero quadagesimo septimo, coram positis fratribus, & orantibus, migravit ad Dominum. Verbum Dei usque ad ipsam suam egritudinem, sine intermissione aliqua predicavit. Testamentum autem nullam fecit, quia unde faceret, pauper Christi non habuit.

R. Volebat enim confertis, & suis, ut proferret, quis, aptus esset modus vivendi sic affecto, ut ipse erat, ad ambulandum in via Dei: * In qua alius sic, alius sic ibat. *
V. Displicebat enim ei, quid-

quid agebat in seculo præ dulcedine Dei, & decore domus eius, quam dilexit. * In qua alius. *V.* Gloria Patri. *
 In qua alius.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundum
 • Mattheum.

Lectio vii. Cap. 5.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ, quod si sal evanuerit, in quo salietur? Ad nihilum valet ultra, nisi ut mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. Et reliqua.

De Homil. S. Gregorij, Pape.

Considerandum nobis est, fratres charissimi, ut qui una, eademque exhortationis voce, non sufficit simul cunctos admonere, studeat, singulos, in quantum valet, instruere, privatis locutionibus edificare: debemus namque pensare, quod à Domino dicitur: Sanctis

Apostolis, & per Apostolos nobis: Vos estis sal terre: Si igitur sal sumus, condire mentes fidelium debemus. Vos igitur, qui pastores estis, pensate, quia animalia Dei pacificis: de quibus profecto animalibus à Deo per Psalmistam dicitur: Animalia tua habitabunt in ea.

R. Vulneraverat Charitas Christi cor eius, & gestabat verba eius in visceribus, quasi sagittas acutas: * Et exempla servorum Dei, quos de mortuis vivos fecerat, tamquam carbones vastatores. V. Ascendenti à convalle plorationis, & cantanti canticum graduum, dederat sagittas acutas. * Et exempla.

Lectio viii.

ET sæpe videmus; quod petra salis brutis animalibus anteponitur, ut ex eadem salis petra lambere debeant, & meliorari. Quasi ergo inter bruta animalia petra salis debet esse Sacerdos in populis. Curare namque Sacerdoti necesse est, quæ de sin-

gulis dicat; unumquemque qualiter moneat: ut quisquis Sacerdoti jungitur, quasi è salis tactu, æternæ vite sapore condiamur. Sal etenim non sumus, si corda audientium non condimus: quod condimentum ille proximo veraciter impendit, qui prædicationis verbum non subtrahit, sed tunc alijs vere recta prædicamus, si dicta rebus, & exemplis ostendimus;

R. Verbum Dei ad ultimam ægritudinem alacriter, fortiter, ac sana mente in Ecclesia prædicavit: membrisque omnibus incolumis, in tegro aspectu, & auditu. * Coram fratribus orantibus dormivit in pace. V. Testamentum nullum fecit, quia, unde faceret, pauper Christi non habuit. * Coram fratribus. Gloria Patri. Coram.

Lectio. ix.

NUllum autem; puto; fratres charissimi, ab alijs maius præiudicium, quam à Sacerdotibus tollerat Deus: quan-

quando eos, quos ad aliorum correctionem posuit, date de se exempla pravitatis cernit, quando ipsi peccamus, qui compescere peccata debuimus.

Nulla animarum, lucra querimus: ad nostra quotidie studia vacamus, terrena concupiscimus, humanam gloriam intenta mente captamus. Et quia eo ipso, quo ceteris prelati sumus, ad agenda quelibet maiorem licentiam habemus: susceptæ benedictionis mysterium vertimus ad ambitionis argumentum. Dei causam relinquimus, ad terrena negotia vacamus: locum sanctitatis accipimus, & terrenis actibus implicamur. Te Deum.

In secundis Vesp. à Cap. sit de commem. S. Iuliani Episc. & Conf. cum commem. octav.

Festum S. Rosalix Virg. transfertur in primam diem non impeditam.

Die XXV. Septembris.

Commemoratio martyrii S. Firmini Episc. & Martyris Pa-

troni Regni, & Dioces. dup. in toto Regno Navarra, & Dioces.

Leet. 1. Noct. de Scriptura. Reliq. ut in eius festa 7. Julii.

OCTOBER.

Die XXI. Octobris.

In Ecclesia Cathedrali sit de S. Ursula, & Sociarum eius Virg. & Mart. Dup. quia habetur in eorum unum Caput Virg.

Omnia de communi Virg. & Mart.

In primis Vesp. ad Magnif. & in Laudib. ad Benedictus.

Ant. Prudentes Virgines, aptate vestras lampades: ecce sponsus venit, exite obviam ei.

V. Adducentur Regi Virgines post eam.

R. Proximæ eius afferentur tibi.

Oratio.

DA nobis, quæsumus Domine Deus noster, sanctarum Virginum, & Martyrum tuarum Ursulæ, & Sociarum eius, palmas incessabili devotione venerari, ut quas

quas digna mente non possumus celebrare, humilibus saltem frequentemus obsequiis. Per Dominum.

Comm. S. Hilarii Abbat. Lectio. primi Noct. de scriptura.

In secundo Nocturno Lectio- nes de Communi Virginum. Jaco.

In tertio Nocturno, Homi- lia in Cantabrum. Simile est Regnum Caelorum decem Virginibus, ut in Communi Virginum.

Nona Lectio (qua fit ex duobus) & commem. S. Hilarii, ut in Breviario.

In secundis Vesp. a Capit. Ss. Nunilonis, & Alodia, Vir- ginum, & Mart. Anriphona, Prudentes, &c. commem. Ss. Ursulae, & Sotatarum eius. An- ti-phona Istarum (S. V. Gloria, & honore coronati eas, &c.

Die XXII. Octobris. In- festo Ss. Nunilonis, & Alodia Virg. & Mart. Dap. in Dioces.

In utrisque Vesp. ad Mag- nific. & in Laudibus ad Benedic- tus. Ant. Prudentes Virgines. V. Adducuntur, sus in commu- ni. Magnific.

Oratio.

A Diuente nos, quæ- sumus, Domine, merita, intercessionelque Sancta- rum Virginum, & Martyrum tuarum Nunilonis, & Alodie, ut quæ eorum solemnitate votiua collimus honore, ipsa- rum suffragiis ab omnibus malis erui mereamur. Per Dominum.

In primo Nocturno Lect. de scriptura.

In secundo Nocturno. Lectio.

N Unilo, & Alodia foro- res non longè ab Ur- be: Ota nobilibus parenti- bus, sed patre Gentili, matre vero Christiana orta, à pri- mis annis fidei præceptis à matre instituta, in dies mori- bus, & Christiana doctrina profecerunt. Hanc itaque vi- tæ rationem, matre mortua, cum vigilantissimè exequere- retur, impium per totam fe- rre Hispaniam Abderramis Cordubensium Regis pro- mul-

mulgatur edictum, ut quicumque utroque, vel altero parente Ethnico genitus esset, nisi Christum abnegaret, capite plecteretur. Cumque hoc sacrilegum edictum per omnes ferè Provincias in Regno præsertim Aragonum observaretur, quidam Sanctarum Virginum cognatus, quod illis, ut Christi fidem abnegaret, persuadere non potuisset, eas defert ad iudicem, contra edictum regis, patre ortas gentili fidem profiteri Christianam.

R. Propter veritatem, & mansuetudinem, & iustitiam: * Et deducet te mirabiliter dextera tua. V. Specie tua, & pulchritudine tua, intende, prospere procede, & regna. Et deducet.

Lesio v.

Quas ille statim iubet sibi præsentari. At Virgines nec precibus, nec minis, ullo modo flecti potuerunt, ut à sancto proposito recederent. Quare ira accensus iudex, iubet eas domi

ipsarum, ut vel sic terrentur, arctissimis vinculis alligari: at illæ maiori tunc animo sese invicem hortabantur ad agonem, laborumque tolerantiam. Quo cognito scelestus ille Sanctarum Virginum cognatus, ad Regem Ismael, qui tunc Osce præerat, se contulit, cœpitque eas instanter accusare. Quas ille ad se perductas, postquam nulla ratione potuit à fide deflectere, jubet in carcerem variis tormentis affligi, & post quadraginta dies, si in proposito perseveraverint, capite plecti. Ubi cum licet majori dixisset; Nunillo certam vicem extende: tunc illa crinibus caput circumligans; feri, inquit, velociter, cui cum paululum crura nudarentur, Soror occurrens illa cooperuit, ubi, & ipsa statim decollata est duodecimo Kalendas Novembris.

R. Dilexisti iustitiam, & odisti iniquitatem. Propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ. V. Propter veritatem, & mansuetudinem,

&

& iustitiam. Propterea.

Lectio vi.

E Arum corpora in loco, qui dicitur Furcas, ut à bestiis devorarentur; posita; Dei beneficio intacta ab eis extiterunt: quæ Christiani à rege obdenta sepeliverunt. Cui autem in loco ubi sepulta fuerant; è cœlo splendida lumina cernerentur, ita ut Rex etiam ipse miraretur, corpora inde exhumari, & in altum urbis puteum, superiecto magno lapidum, & terræ aggere; ne quando à Christianis invenirentur, ac colerentur, rex prosci jubeat. At Dominus, qui discipulis suis dixit: capillus de capite vestro non peribit; Once Regine Navaræ inspiravit, religiose, solciteque eam investigare, quæ tandem inventa, in celeberrimum Sancti Salvatoris Legerensis Coenobium honorificè transtulit decimoquarto Kalendas Maii, ubi populorum frequentia venerantur.

¶ Afferentur Regi virgi-

nes post eam, proxime eius: * Afferentur tibi in letitia, & exultatione. ¶ Spécie tua, & pulchritudine tua, intende, prospère progredere, & regna. Afferentur. Gloria Patri. Afferentur.

In tertio Noct. Hom. in Evangelium. Accesserunt ad Jesum, ut in Comuni Virginum secundæ loco.

In secundis Vesp. à Cap. S. Petri Paschas. Episc. & Mart. commem. Ss.

NOVEMBER.

Die XXVIII. Novembris.

In Civitate Pompelonens. ieiunatur pro Vigil. S. Andree auctoritate maiorum. Si vero veneris in Dominica, ieiunatur die precedenti.

Vesp. seq. nul. commem. nisi veneris in Adventu.

Die XXIX. Novembris. In festo S. Saturnini Episc. & Mar. & Patroni Civitatis Pompelon.

In Civitate Dup. prima class. cum octava.

Extra eam Dup. secunda class. sine octava.

Omnia de communi unius Mar.

Mi

tyris. Oratio Infirmi-
tatem. In primo Nocturno Lect. A
Mileto, de eodem Comuni 1.
loco.

In secundo Nocturno
Lectio. ju. anno 1007

Saturninus Episcopus à
Beato Petro Apostolo-
rum Principe ordinatus, ad
predicandum Christi Evange-
lium in Galliam missus est.
Qui cum Tolosam miserabili
gentilium errore detentam vi-
deret, eam divino fregus au-
xilio ad verum Dei cultum
perducere cepit, ibique par-
vulam Ecclesiam, ubi divina
perageret officia, construxit.
Propagandi autem Verbi Dei
amore incensus, Honestum
Presbyterum à Hispaniis
misit. Quia à Pompelonen-
sis benigne receptus, ab eo
precibus impetravit, ut is-
tuc Saturninum Tolosanum
Episcopum accersiret. Quo-
cum ille accersitus libenter ve-
nisset, Beati Saturnini adhor-
tationibus brevi ad quadra-
ginta hominum millia ex ur-
be, & circumvicinis oppidis
fidem susceperunt. In quibus

fuerunt tres nobiles Senatores
Faulus, Fortunarus, & Fir-
mus, cuius filius Firminus pos-
tea Episcopus Pompelonen-
sis creatus est.

Honestum fecit illum
Dominus, & custodivit eum
ab inimicis, & à seductoribus
rotavit illum. Et dedit illi
claritatem aeternam. **V.** Des-
centique cum illo in fossam
& in vinculis non dereliquit
eum. Et dedit.

Cognita deinde Pompe-
ni solennitate, &
in religione profectus, relicto
ibi Honesto Evangelicæ præ-
dicationis gratia, Saturninus
Tolosam rediit. Qui cum ad
templum, quod tunc Capit-
olium edificaverat, frequen-
ter accederet, illarum domo-
rum, quæ sancti viri præsen-
tiam sustinere non poterat, &
ut et antiqua simulacra, ad
solita consuetudinem vota, res-
ponsa dare renuebant. Qua-
rei novitate idolorum Sacri-
dotes commoti, inierunt con-
quisieruntque illa in frata
tractandas suis. Annis

obvenisset. Ut verò cognoverunt crebro Saturnini ad Ecclesiam transitu garrula numina muta fieri, eiusque prædicatione populi magnam partem Christo Jesu tanquam vero Deo cultum, & reverentiam adhibuisse, beatum Episcopum interficere decreverunt.

R. Desiderium animæ eius tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. **V.** Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Et voluntate.

Lectionis: vi.

Porro cum illi tauro ad victimam parato certi aliquid de his, quæ dicebantur, studiosius vellent agnoscere, & Deos suos litatione tam ingentis hostiæ propitios sibi reddere vellent. En Saturninum ipsum ad Ecclesiam vententem comprehendunt, eique vel diis sacrificare, vel mortem subire proponunt. Qui cum se unum, & verum

Deum colere, & ei hostias laudis immolare profiteretur, deos autem gentium, doemones, & inania simulacra esse palam diceret, ad hanc vocem omnis illa sacrilega multitudo commota est, & tauro ad victimam præparato Saturninum tanquam deorum hostem alligant, atque ictum stimulis acerbis eundem taurum cum ipso de superiori Capitolii parte præcipitant: Qui in primis gradibus capite colli-
so, cerebroque excusso, ac corpore omnium membrorum parte lacerato, dignam Deo animam reddidit tertio Kalendas Decembris in persecutione Neronis. Eius corpus dug tantum mulieres sexus infirmitatem fidei virtute superantes, ligneo feretro immissum, in abdito, profundoque loco condiderunt.

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus **V.** Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et.

Gloria Patri. Et:

In tertio Noct. Evangelium.

Si quis venit ad me, de Com-
muni unius Mart. primò loco.

In Civitate nihil de Vigil. S.
Andree, nec de S. Saturnino
Mart. In adventu autem fit
commem. feria.

Extra Civitatem in Dioces.
nona lectio, & commemor. Vigil.
& S. Saturnini Mart. In ad-
ventu non fit commemor. Vigil. in
Laud.

In Civitate in secundis Vesp.
fit commemor. S. Andree Apostol.
& feria in Adventu.

Extra Civitatem in Dioces.
Vesp. S. Andree Apostol. ut in
Breviar. commemor. S. Saturnini
Episc. & Mart. & feria in
Adventu.

Quando festum S. Saturni-
ni venerit in Dominica prima
Adventus transfertur post fes-
tum S. Andree.

Die XXX. Novembris.
In Festo S. Andree Apostol.
Dup. secunde clas. ut in Bre-
viar. & in Laudib. non fit com-
mem. in Civitate sua oct. fit ve-
ro feria in Adventu.

In secundis Vesp. (in Civita-

te) fit commemor. oct. si die sequen-
ti fiat Officium de ea. Si vero
die sequenti fiat de festo S. Sa-
turnini, in Civitate Vesp. erunt
de S. Saturnino cum commemor. S.
Andree Apost. & feria. Et ecc-
lesia Civitatem in Dioces. Vesp.
S. Andree Apostol. cum commemor.
S. Saturnini, & feria.

DECEMBER

Die I. Decembris. Tertia
die infra oct. Sanct. Saturnini de
ea semidup.

In primo Noct. lect. de scrip-
tura occurrent.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Augustini Episcopi.

De S. Cypriano 22. Lectio iv.

S Ermonem exigit tam gra-
ta, & religiosa solemnitas,
quæ passionem Beati Mar-
tyris Saturnini celebramus.
Tristis proculdubio tunc Ec-
clesia fuit, non damno cadentis,
sed desiderio recedentis
semper cupiens videre præsen-
tem tam bonum rectorem at-
que doctorem. Sed quos af-

si xerat sollicitudo certaminis, consolata est corona victoris. Et nunc non solum sine ulla tristitia, verum etiam cum ingenti lætitia cuncta, quæ tunc gesta sunt, legendo recolimus, dieque isto gaudere nobis concessum est, non timere. Neque enim formidamus terribiliter venientem, sed expectamus hilariter redeuntem.

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. *V.* Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.
Vicina corporis morte non moriebatur in animo pastoris vigilantia pastoralis, & cura tuendi Domini cæ regis, usque ad extremum vitæ huius diem mente sobria tenebatur: nec excutiebat ab animo diligentiam fidelissimæ dispensatoris manus tam proxima cruenti carnificis: ita se martyrem cogitabat futurum,

ut esse non oblivisceretur Episcopum, Magis curans, quam rationem pastorum Principi de commissis sibi ovibus redderet, quam quid infideli de fide propria responderet; amabat quippè eum, qui Petro dixerat, amas me? Pasce oves meas: & pascebat oves eius, pro quibus sanguinem fundens illum imitans properabat.

R. Desiderium animæ eius tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. *V.* Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Et.

Lectio vi.

Præcesserant eum multi martyres, quos flagrantissimis exhortationibus suis ad vincendum diabolum accenderat, & erat utique justum, ut quos veridicus loquendo præmiserat, patienter intrepidus sequeretur. Quid ad hæc dicamus? Quid ad hæc exultemus tanta con-

ceptione gaudiorum? In quid erumpat cor nostrum, & os nostrum? Habentes memoriam præsentis loci, festivitatem solemnissimi diei, propositionem saluberrimi exempli, omnibus medullis nostris dicamus, Deo gratias.

R. Stola jucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. V. Cibavit illum Dominus pane vitæ, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et. Gloria. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio vij.

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc autem, & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

De Homilia S. Gregorij
Pape.

SCimus, quia cum de terra Philistinorum arca Domini ad terram Israelitarum redderet, plastro superimposita est, & vacca plastro subjunctæ sunt, quæ factæ fuisse memorantur, quarum vitulos clausurunt domi, & scriptum est: ibant autem, indirectum vaccæ per viam, quæ ducit Bethsames: uno itinere gradiebantur, pergentes, & mugientes, & non declinabant neque ad dexteram, neque ad sinistram: quid igitur vaccæ, nisi fideles quosque in Ecclesia designant? Qui dum sacri eloquii præcepta considerant, quasi superimpositam sibi Domini arcam portant.

R. Corona aurea super caput eius: Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. V. Quoniam prevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lec.

Lectio viii.

DE quibus hoc etiam est notandum, quod fuisse foetae memorantur: quia sunt plerique, qui in via Dei intrinsicus positi, foris carnalibus affectibus ligantur; sed non declinant a recto itinere, quia arcam Dei portant in mente: ecce enim vaccae Bethsames pergunt; Bethsames quippe domus solis dicitur; & Propheta ait: vobis autem, qui timetis Dominum, orietur Sol iustitiae. Si igitur ad aeterni Solis habitationem tendimus, dignum profecto est, ut de Dei itinere pro carnalibus affectibus non declinamus: tota enim virtute pensandum est, quod vaccae Dei plastro suppositae pergunt, & gemunt: dant ab intimis mugitus, & tamen de itinere non deflectunt gressus. Sic nimirum fideles quique esse debent, ut compatiantur proximis per charitatem, & tamen de via Dei non exorbitent per compassionem.

R. Hic est vere martyr, qui pro Christi nomine sanguinem

suum fudit: * Qui minas iudicum non timuit, nec terrenae dignitatis gloriam quaesivit, sed ad caelestia regna pervenit. *V.* Iustum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio. ix.

Hoc ipsum verò odium animi, qualiter exhiberi debeat, veritas subdando manifestat, dicens: & qui non bajulat crucem suam, &c. Crux quippe à cruciatu dicitur; & duobus modis crucem Domini bajulamus, cum aut per abstinentiam carnem asfigimus, aut per compassionem proximi necessitatem illius nostram putamus. Qui enim dolorem exhibet in aliena necessitate, crucem portat in mente. Sciendum vero est, quod sunt nonnulli, qui carnis abstinentiam non pro Deo, sed pro inani gloria exhibent: & sunt plerique, qui compassionem proximo non spiritualiter, sed carnaliter impendant, ut ei non ad vir-

tutem, sed quasi miserando ad culpas faveant: Hi itaque crucem quidem videntur ferre, sed Dominum non sequuntur. Upde rectè hæc eadem veritas dicit: qui non bajulat crucem suam, & venit post me, non potest meus esse discipulus. Te Deum.

In secundis Vesp. à cap. fit de S. Bibiana Virg. & Mart. cum commem. octav. & in Adventu etiam de feria.

Die II. Decembris. Quarta die infraoct. in festo S. Bibiana Virg. & Mart. semidup. ut in Breviar. commem. octav. & in Adventu feria.

Vesp. de S. Francisco Xaverio. Intra Regnum, etiam in Civitate, commem. feria tantum.

Extra Regnum in Dioces. commem. S. Bibiana, & feria.

Die III. Decembris. Quinta die infraoct. In festo S. Francisci Xaverij Confess. Patroni Regni. Dup. prima clas. cum oct. intra Regnum in Dioces.

In primo Nocturno Lektionen, Beatus vir, de Communi Conf. non Pontif. secundo loca.

In secundo, & tertio Noct.

ut in Breviar.

In Laudibus commem. feria. In Civitate nihil de sua octava in Laudib.

Extra Regnum, Dup. majus.

Lektionen primi Noct. Beatus vir, de eodem Communi. reliqua ut supra.

In secundis Vesp. ubique commem. Barbara Virg. & Mart. ut in Breviar. & feria. In Civitate nihil de sua octava.

Die IV. Decembris. Sexta die infraoct. S. Saturnini, & secunda S. Francisci Xaverij.

In festo S. Barbara Virg. & Mart. Dup. ut in Breviar.

In Laudibus (in Civitate) com. S. Saturnini, S. Francisci Xaverij, & feria (in Regno) commem. S. Francisci Xaverij, & feria.

In secundis Vesp. (in Civitate) commem. S. Saturnini, S. Francisci Xaverij, feria, & S. Sabba Abbat. (in Regno) commem. S. Francisci Xaverij, feria, & S. Sabba Abbat.

Die V. Decembris. Pro Civitate septima die infraoct. de ea semidup.

In primo Nocturno Lect. de
scriptura.

In secundo Nocturno.

Sermo Sancti Maximi
Episcopi.

Lectio iv.

Hic est ille Evangelicus
Pater familias profe-
rens de thesauro suo nova, &
vetera, qui veteris, novique
testamenti unum, atque idip-
sum ministerium predicans,
Ecclesias Christi locupletissi-
ma disputatione ditavit. In-
corruptibilis, atque indefe-
sus illius est hodie thesaurus,
qui pecuniam Domini sui
nummularis feneratoris, quo-
tidie in corde fidelium coele-
stium divitiarum sanctam con-
quirit usuram.

R. Honestum fecit illum
Dominus, & custodivit eum
ab inimicis, & a seductoribus
tutavit illum: * Et dedit illi
claritatem eternam. V. Des-
cenditque cum illo in foveam
& in vinculis non dereliquit
eum. Et dedit.

Lectio v.

Quid igitur, fratres, tan-
to speciosius viro, cu-
ius hæc est regula, &
mensura sermonis, ut inter
varias hominum causas, mo-
tusque diversos, nunc affec-
tione Patris, nunc auctoritate
Doctoris consoletur humiles
superbos comprimat, negli-
gentes arguat, increpet infi-
deles. Tantoque denique de-
core sacerdotium, vitamque
suam vir fidelissimus adorna-
vit, ut doctrinam suam sub-
sequentibus confirmaret ope-
ribus dominicam illam fen-
tentiam tenens: Qui docue-
rit, & fecerit, hic magnus vo-
cabitur in Regno Colorum,
&c.

R. Desiderium anime eius
tribuisti ei Domine: * Et vo-
luntate laborum eius non
fraudasti eum: V. Quoniam
prevenisti eum in benedictio-
nibus dulcedinis: posuisti in
capite eius coronam de lapi-
de pretioso. Et.

Lect.

Lectio. vi.

Quam maguus hic, quāque præcipuus in Regno Cælorum est, quē in omnem gloriam sermo propheticus, vita mirabilis, & mors Deo devota sublimat? Nec immerito, fratres, tantū cum honore nominis eius memoria per amplissima mundi spatia celebratur, quia per uniuersum orbem ad firmamentum fidei nostræ, & passio eius, & doctrina profecit.

Be. Stola iucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput eius. ¶ Cibavit illum Dominus pane vite, & intellectus: & aqua sapientiæ salutaris potavit illum. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

In illo tempore: Dixit Iesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem,

& filios, & fratres, & sorores, adhuc autem, & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

Homilia S. Ambrosii Episcopi

In Psalm. 118. octon. 14.

Si quis ociosis hoc accipiat auribus, fortasse dicat: Tu Domine Jesu legem dedisti, dicens: dilige Dominum Deum tuum: dilige proximum tuum: & ut impleres hanc legem venisti. Dixisti per legem: honora patrem, & matrem: & in Evangelio jubēs, ut parentes oderim, quomodo sibi conveniunt ista præcepta? sic mitis, & humilis corde venisti? non possum salvo pietatis jure odisse patrem, cui debeo, quod creatus sum, nec matrem longo decem mensium fastidio pii foetus onera portantem, qui in absolute plus periculi, in delatione plus rædii est: quid dulcissimi merentur filii, ut paterno excludantur amore, cum sit impium mori nolle pro liberis: quid uxor charissima, quædam vitæ cohæres,

& confortium communis naturæ?

R. Corona aurea super caput eius : * Expressa signo sanctitatis , gloria honoris , & opus fortitudinis. ¶. Quoniam prævenisti eum in benedictionibus dulcedinis : posuisti in capite eius coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio viii.

ODerim ergo pignora charitatis : Ita Evangelii lenitate rigorem præduræ legis Judæis inflectis , ut quorum lex condemnat injurias eorum , tu Evangelio tuo condemnes gratiam ? Video istius modi asseritioni , me respondere non posse ; sed tu Domine , responde. Respondebit igitur : Ego ne condempno pietatem , qui odi iniquitatem ? Ego parentes præcipio non amandos , qui inimicos suadeo diligendos ? Sed non legisti : tempus amandi , & tempus odio habendi ; & tempus belli , & tempus pacis ? De quo hoc dicit Ecclesiastes : Noane de eo , quod

ratione temporis fiat ; ut pie , & amare , & odisse possimus : ut quos dilexeris , odisse , & quos oderis amare conveniat ? Tempus igitur amandi , tempus odio habendi , hoc est , tempus martyrii , quando ea , quæ divina sunt , omni charitati necessitudinum præferenda sunt. Tempus belli , quo etiam bellum pro Christi nomine perfidis pignoribus inferamus. Tempus pacis , quia in pace locus eius.

R. Hic est vere martyr , qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit : * Qui minas iudicum non timuit , nec terrenæ dignitatis gloriam quæsit , sed ad cœlestia regna pervenit. ¶. Justum deduxit Dominus per vias rectas , & ostendit illi Regnum Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio. ix.

Denique ipse in Evangelio evidenter exposuit , qua ratione nostros debeamus odisse , dicens : qui diligit patrem , aut matrem plusquam me , non est me dignus ; non di-

dixit, indignos esse; qui parentes suos diligunt: sed eos indignos, ait, qui plus parentes, quam Christum diligunt. Si enim a deo deferimus parentibus, quia nostræ generationis auctores sunt; quanto magis Christum oportet amare, qui ipsorum est auctor parentum? Illi dederunt, quod non potestatis est, sed ministerii sui: Christus donat salutem, qui parentum beneficia conservat. Te Deum.

Ad Laud. fit commemor. Xaverii, feria, & S. Sabb. Abbat.

Vesp. diei octav. S. Saturnini Dup. ut in primis Vesp. festi, & fit commemor. Xaverii, & feria.

Festum S. Nicolai Episc. transfertur in primam diem non impeditam.

PRO REGNO.

Ipsa die V. Decembris. Tertia die infra oct. Xaverii, de ea semidup.

*In primo Noct. Lect. de scriptura
In secundo Nocturno.*

Sermo Sancti Bernardi Abbat.
tis.

Sermo 1. de Sanct. Victore.

Lectio iv.

SANCTI FRANCISCI XAVERII vita, & gloria specialis, non tam ad gloriam, quam ad virtutem provocat omnes, qui recto sunt corde. Non recti planè, sed perversi est animi, ante quærere gloriam, quam exercere virtutem, & velle coronari, qui legitime non certaverit. Vanum est vobis, inquit, ante lucem surgere, ita est: Frustra ad celsitudinem nititur gloria, qui prius non claruit virtute: frustra fatuæ virgines sponso obviam surgunt, quarum lampades extinguuntur: & ideo fatuæ, quia vacuis gloriantur lampadibus, virtutis oleum non habentes.

De. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam. V. Justum deduxit. Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei. Et dedit.

Virtus, gradus ad gloriam: virtus, mater gloriae est Fallax gloria, & vana est pulchritudo, quam illa non parturivit. Sola est, cui gloria iure debetur, & securè impenditur. Sancto Francisco Xaverio, nec virtus, nec gloria deest: sed quemadmodum ambæ res, & quo ordine in homine processerunt, id operæ pretium intueri. Habemus enim, dilectissimi, in vita Francisci Xaverii, & quod dignè miremur, & quod subtiliter imitemur. Tutius sanè emulanda solidiora, quam sublimiora, & quæ magis virtutem redoleant, gloriam minus. Studeamus proinde moribus conformari cui in mirabilibus similari, & si volumus, non valeamus.

R. Amavit eum Dominus, & ornavit eum, stolam gloriae induit eum: * Et ad portas paradisi coronavit eum. **V.** induit eum Dominus loriam fidei, & ornavit eum. Et ad portas.

Æmulemur in virobrium victum, devotum affectum, æmulemur mansuetudinem spiritus, castimoniam corporis, oris custodiam, animi puritatem, ponere frenum iræ, & modum linguæ, dormire parcius, orare frequentius, commone nosmetipsos Psalmis, Hymnis, & Canticis spiritualibus, diebus jungere noctes, & divinis laudibus occupare: æmulemur charismata meliora: *Æmulemur*, inquam, quod exitit liberalis in pauperes, patiens ad peccantes, benignus ad omnes. Hoc enim melius. In his forma est, cui imprimamur, in miraculis gloria, à qua reprimamur, illa lætificent, ista ædificent: moveant illa, ista promoveant.

R. Ille homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingredere in requiem meam: * Quia te vidi iustum coram me ex omnibus gentibus. **V.** Ille est, qui contempsit vitam mundi,

& pervenit ad coelestia regna.
Quia. Gloria Patri. Quia.

In tertio Nocturno.

LECTIO S. Evangelii secundum
Lucam.

Lectio vii. Cap. 19. b.

IN illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis parabolam hanc: Homo quidam nobilis abiit in regionem longinquam accipere sibi regnum, & reverti. Et reliqua.

De Homilia venerabilis Bedae
Presbyteri.

Servus, qui negotiari iustus acceptam Domini pecuniam in sudario reposuit, ostendit eos, qui ad predicandum idonei, praedicationis officium, jubente Domino, per Ecclesiam, vel saltem suscipere, vel susceptum dignè gerere detrectant. Pecuniam quippè in sudario ligare est percepta dona sub otio leni torporis abscondere: sunt enim homines, hac sibi perveritate blandientes, ut dicant, sufficit, ut de se

unusquisque rationem reddat.

Et. Ille est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est, & de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. V. Ecce homo sine querela verus Dei cultor, abstinens se ab omni opere malo, & permanens in innocentia sua. Ipse.

Lectio viii.

Servus aequam vocatur, quia & piger, & desidens est ad exercendum negotium; & prociax, & superbus ad accusandum Domini iudicium. Quod putaverat se pro excusatione dixisse, in culpam propriam vertitur. Si, inquit, durum, & crudelem esse me, noveras, & aliena sectari, ibique metere, ubi non sererim: quare non tibi istius modi cogitatio incussit timorem, ut scires, me mea diligentius quaesitum, & dares pecuniam meam ad mensam?

Et. Sint lumbi vestri precincti, & lucernae ardentes in manibus vestris: * Et vos si-

miles hominibus expectanti-
lus Dominum suum, quando
revertatur à nuptiis. *V. Vigila-*
te ergo, quia nescitis, qua
hora Dominus vester ventu-
rus sit. Et Gloria. Et.

Lectio ix.

Pecunia ergo, & argu-
mentum predicatio Evā-
gelii est, & sermo divinus,
qui dari debuit ad mensam,
hoc est, promptis, paratis-
que fidelium cordibus intima-
ri. Ad quam videlicet men-
sam, id est, mentem audi-
torum, non alia, quam do-
minica est deferenda pecunia,
ut omnis sermo decentis
scripturę sensum sequatur.
Nam quod hic Dominus, non
quamlibet pecuniam, sed
suam, dicit: Nummularis
esse fenerandum, exponit
Apostolus, dicens: Si quis
loquitur, quasi sermones Dei.
Te Deum.

*In Laudib. sit commemor. se-
ria & S. Sabbe Abbat.*

*Vesp. S. Nicolai Episc. & Conf.
cosam m. octav. & feria.*

Die VI. Decembris. Pro Ci-
vitate.

*In die oct. S. Saturnini Dup.
Omnia ut in die festi.*

In primo Noct. lect. de scriptura.

In secundo Nocturno.

Sermo S. Petri Chrylogi.

De S. Cypriano 129.

Lectio io.

Quoniam hodie Deo in
natali Sancti Saturnini
Martyris convenimus,
in quo miro certamine de
diabolo triumphavit: & quia
nobis virtutum suarum glo-
riosum reliquit exemplum;
ided exultare nos convenit,
& letari. Natalem ergo sanc-
torum cum auditis, charissi-
mi, nolite putare illum dici,
quo nascuntur in terram de
carne, sed de terra in cœlum,
de labore ad requiem, de
tentationibus ad quietem, de
cruciatibus ad delicias, non
fluxas, sed fortes, & stables,
& æternas; de mundanis risi-
bus ad coronam, & gloriam.
Tales natales digne martyrum
celebremus.

Et. Honestum fecit illum
Dominus, & custodivit eum
ab inimicis, & à seductoribus
tutavit illum: * Et dedit illi

cla

claritatem eternam. *V.* Descenditque cum illo in foveam, & in vinculis non dereliquit eum. Et dedit.

Lectio v.

CUM ergo huiusmodi festivitas agitur, noli estimare, charissime, quod in solis prandiis, & profusioribus epulis natales martyrum celebrentur, sed imitandum tibi proponitur, quod in memoria martyris celebras. Aspice ergo, charissime, alacritatem populi circumstantis; in hac enim die aliquando turba affuit impiorum, cum Sanctus Saturninus iussu tyrani feriretur: turbae erant malorum expectantium chori; nunc multitudo fidelium ad colendum devota confluit: tunc turba savientium, nunc exultantium; tunc desperatorum, nunc sperantium.

R. Desiderium animae eius tribuisti ei Domine: * Et voluntate labiorum eius non fraudasti eum. *V.* Quoniam praevenisti eum in benedictionibus dulcedinis: posuisti in capite eius coronam de lapi-

de pretioso. Et voluntate.

Lectio vi.

IDCIRCO ergo natales martyrum annua letitia celebrantur, ut quod semel actum est, per omnia saecula in memoria maneat devotorum. Gesta res est, charissime, ne te diceres ignorare; celebrantur annua, ne dicas, oblitus sum. Ad haec ergo imitanda vos animate, charissimi, hanc magnanimitatis gratiam concupiscite: hoc petite dari vobis, quod ille meruit adipisci. *R.* Stola iucunditatis induit eum Dominus: * Et coronam pulchritudinis posuit super caput eius. *V.* Cibavit illum Dominus pane vitae, & intellectus: & aqua sapientiae salutaris potavit illum. Et. Gloria Patri. Et.

In tertio Nocturno.

Lectio S. Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 14.

IN illo tempore: Dixit Jesus turbis: Si quis venit ad me, & non odit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores,

ad-

adhuc autem, & animam suam, non potest meus esse discipulus. Et reliqua.

Homilia S. Augustini Episcopi

Ex Epistola 38.

Sumptus ad rurim edificandam, & bellantium valentia decem milium adversus regem, qui viginti habet, nihil est aliud, quam ut renunciât unusquisque omnibus, quæ sunt ejus. Prælocutio autem superior cum extrema conclusione concordat: in eo enim, quod unusquisque renuntiat omnibus, quæ sunt ejus, etiam illud continetur, ut oderit patrem suum, & matrem, & uxorem, & filios, & fratres, & sorores, adhuc, & animam suam, omnia enim hæc propria ejus sunt, quæ plerumque implicent, & impediunt ad obtinenda, non ista propria temporaliter transitura, sed in æternum mansura communia.

R. Corona aurea super caput ejus * Expressa signo sanctitatis, gloria honoris, & opus fortitudinis. V. Quoniam prævenisti eum in bene-

ditionibus dulcedinis: posuisse in capite ejus coronam de lapide pretioso. Expressa.

Lectio. viii.

Nec succenseant parêtes; hoc præcipere Dominum, ut eos oderimus, quando nobis hoc de anima nostra præcipitur. Sicut autem hoc præceptum, quo perdere jubemur animam nostram, non ad id valet, ut se quisque interimat, quod inexpiabile nefas est: & tamen valet ut interimat in se carnalem animæ affectum, quo cum impedimento futuræ vitæ præsens vita delectat: ita de parentibus rectissimè dicitur, ut qui eos amat, perdat eos, non more parricidarum interficiens, sed spiritali gladio Verbi Dei carnalem affectum eorum, quo & seipfos, & eos, quos genuerunt, irritamenti huius sæculi obligare conantur, pie fidenterque percutiens, & occidens, illud in eis vivere faciat, quo cum filiis suis temporalibus, parentes æternos Deum, Ecclesiamque cognoscunt.

R. Hic est vere martyr, qui pro

pro Christi nomine sanguinem suum fudit: * Qui minas iudicum non timuit, nec terrenę dignitatis gloriam quęsit, sed ad cęlestia regna pervenit. V. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnũ Dei. Qui. Gloria Patri. Qui.

Lectio ix.

Tolle Crucem tuam, & sequere Dominum: Crux enim nostra, quam Dominus portari à nobis jubet, ut eam expeditissimi sequamur, quid aliud, quam mortalitatem carnis huius significat? Ipsa enim nos cruciat, donec absorveatur mors in victoriam. Crux ergo hæc ipsa crucifigenda est, & transfigenda est clavis timoris Dei, ne solutis, & liberis membris reluctanter portare non possis: sequi enim Dominum, nisi eam portans, omnino non vales; nam quomodo eum sequeris, si non es eius? qui autem Jesu Christi sunt, ait Apostolus, carnem suam crucifixerunt cum passionibus, & derideriis. Te Deum.

Ad Laudes fit commemor. Xaverii, & feria.

In secundis Vesp. à Cap. fit de S. Ambrosio Episc. cum com. oct. S. Saturnini, Xaverii, & feria.

Si hæc dies octava venerit in Dominica recitatur hoc modo.

In Sabbato præcedenti Vesp. de Psalt. à Capit. de Dominica, & fit commemor. S. Saturnini ut in primis Vesp. festi, & Xaverij.

In die Dominica in Laudibus fit comm. octava S. Saturnini, & Xaverij.

Vesp. de S. Ambrosio Episcop. commemor. Dominica, octava S. Saturnini, & Xaverij.

PRO REGNO.

Ipsa die VI. Decembris fit de S. Nicolao Conf. Dup. cum commemorat. Xaverij, & feria.

In secundis Vesp. à Cap. fit de S. Ambrosio, commemor. Nicolai, Xaverij, & feria.

Die VII. Decembris. In festo S. Ambrosii Episcop. Confess. & Eccles. Doct. Dup. In Laudibus commemor. Xaverii, & feria.

Vesp. Conception. B. M. V. commemor. Ambrosii, & feria tantum, nihil de octav.

Die VIII. Decembris, In festo Conception. B. M. V. Dup. secunda class. cum octav.

In Laudibus commemor. feria tantum.

In secundis Vesp. commemor. S. Leocadia Virg. & Mart. & feria tantum.

Die IX. Decembris. *In festo S. Leocadia Virg. & Mart. Dup. (Hisp.)*

In Laudibus commemor. octav. Conception. Xaverii, & feria.

In secundis Vesp. à Cap. fit de octav. Xaverii, ut in primis Vesp. festi, commemor. Leocadia, Conception. feria, & S. Melchadis Mart.

Die X. Decembris. *Octav. Xaverii. Dup.*

In primo Noct. Lect. de scriptura.

In secundo Nocturno.

De Serm. S. Bernardi Abbatis.

Serm. 2. de S. Victore.

Lectio iv.

GAudete in Domino, dilectissimi, qui inter continua suæ pietatis beneficia indulget hominem mundo, cuius multi salventur exemplo. Iterum dico, gaudete, quod factus de medio appropriavit Deo, ut multo plures eius intercessione salventur, in terris visus est, ut esset exemplo: in cælum levatus est, ut sit patrocinio. Hic

informatur ad vitam, illic invitatur ad gloriam: factus est mediator ad Regnum, qui fuit incitator ad opus. Bonus mediator, qui sibi jam postulans nihil, totum in nos transferre desiderat, & supplicantis affectum, & supplicationis fructum: quid enim quærat sibi, qui nullius eget?

R. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem eternam. **V.** Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi Regnum Dei. Et dedit.

Lectio v.

HÆc dies gloriose migrationis eius, dies lætitiæ cordis eius, exultemus, & lætemur in ea. Introibit in potentias Domini, gaudeamus: quia nunc potentior est ad salvandū. Hodie Beatus Franciscus Xaverius, posito corpore, tantò alacrior, quantò expeditior penetravit in sancta, similis factus in gloria sanctorum. Hodie despecto mundo, & mundi principe triumphato, supra mundum victor ascendit, accipiens de

ma

manu Domini coronam victo-
riæ. Ascendit autem cum im-
mensa suppellectili meritorum
clarus triumphis, miraculis glo-
riosus: sedet veteranus miles,
debita iam suavitate, & securi-
tate quietus: securus quidem
sibi, sed nostri sollicitus. O ve-
nerandam etiam ipsis Angelis
Sanctitatem! quam pari studio,
etsi dispari voluntate, & mali
fugitant, & frequentant boni,
ne facile dixerim, quid virum
astruat sanctiorem, horum fas-
vor, aut pavor illorum.

R. Amavit eum Dominus,
& ornavit eum, stolam glo-
riæ induit eum: * Et ad por-
tas paradisi coronavit eum.
V. Induit eum Dominus lorij
cam fidei, & ornavit eum. Et
ad portas.

Lectio vi.

OMiles emerite, qui Chris-
tianæ militiæ duris labo-
ribus Angelicæ felicitatis re-
quiem commutasti: respice ad
imbelles, & imbecilles commi-
liones tuos, qui inter hostiles
gladios, & spirituales, nequi-
tias tuis laudibus occupamur,
quàm pium, quàm dulce, quàm

suave; ò Franciscæ Xaveri! in
hoc loco afflictionis, & in hoc
corpore mortis te canere, te
colere, te precari. Nomen tu-
um, & memoriale tuum fauus
distilans in labijs captivorum,
mel, & lac sub lingua eorum,
qui tui memoria delectantur.
Eia ergo fortis athleta; dulcis
Patrone, advocate fidelis exura-
ge in adiutorium nobis; ut, &
nos de nostrâ ereptione gau-
deamus, & tu de plena victo-
ria glories.

R. Iste homo perfecit, om-
nia, quæ locutus est ei Deus,
& dixit ad eum: Ingredere in
requiem meam: * Quia te vi-
di justum coram me ex omni-
bus gentibus. V. Iste est, qui
contempsit vitam mundi, &
pervenit ad coelestia regna.
Quia. Gloria Patri. Quia.

*In tertio Nocturno Evange-
lium, & Homil. ut in die festi.*

*In Laudibus commem. octavo.
Concept. feria, & Melchiadis.*

*In 2. Vesp. com. S. Damasi Papa,
& Conf. oct. Concept. & feria.*

*Si hac dies octavo venerit in Vig.
Temp. Lect. 1. Noct. Beatus vir,
de Communi Conf. non Pontif. de*

se-

secundo loco, & nona lectio feria.

Si hac octava venerit in Dominica recitatur hoc modo.

In Sabbato precedent. Vesp. de S. Leocadia cum commem. Dominica, Xaverij, octav. Concept. & S. Melchiadis Mart.

In die Dominica in Laudibus, commem. Xaverij, octav. Concept. & Melchiadis.

In secundis Vesp. commemor. Xaverij, Damasi Pap. & Concept.

Die XXX. Decembris. Officium translationis S. Iacobi Apostol. Dup. majus.

Omnia ut in prop. SS. Hisp. 25. Iulij præter Orationem, & Lectiones 2. Nocturni, quæ sunt propria.

ORATIO.

DEus, qui dispositione mirabili Corpus Beati Iacobi Apostoli tui de Ierosolymis ad Hispaniam transferri, & in Compostella gloriose sepeliri voluisti; concede, quæsumus: ut eius meritis, & præcibus in coelesti Ierusalem collocari mereamur. Per Dñm.

In Laudib. fit comem. octav.

In 2. Vesp. commem. S. Sylvestri Pap. & Confess. & octavar.

Si hac dies venerit in Dominica fit commem. Dom. in primis Vesp. & Laud. ante commem. octavar. & nona lectio legitur de Homil. eiusdem Dom. & in 2. Vesp. post commem. S. Sylvestri fit commem. Dom. & octavar.

Quando festum S. Thomæ Episc. & Mart. occurrit in Dominica, & juxta regulas Breviarij transferatur in diem sequent. quo die celebratur supra dicta festivitas Translationis S. Iacobi: eo anno non recitatur de S. Thomæ, sed transfertur in Vigil. Epiph. anni sequentis: Et tunc in 2. Vesp. diei octav. SS. Innocent. fit commemor. S. Thomæ, Vigil. Epiph. & S. Thelesphori Pap. & Mart.

In Officio S. Thomæ Episc. & Mart. ut in die 29. Decemb. nona lectio, & commem. Vigil. Epiph. & Thelesphori Pap. & Mart.

In primis Vesp. Epiph. nulla com.

FINIS.

PRO DIE- VIII. MARTII.

IN FESTO

SANCTI VEREMUNDI,

ABBATIS REGALIS MONASTERII HIRACHENSIS,
Dup. min. pro utroque Clero in toto Regno Navarra.

Ad Vesp. à Capitulo fit de S. Veremundo Abbate, cum commem. Sancti Thomæ Aquinatis de communi Confes. non Pontificum. Oratio: Intercessio, de comm. Abbat.

Ad Matut. Lectiones 1. Nocturni de Script. occur. Si vero venerit in Quadrage. Beatus vir. 2. loco Conf. non Pontif.

IN II. NOCTURNO.

Lectio iv.

Veremundus natione Navarrus, clarissimis ortus parentibus, ex vico Villatorta, vel ut aliis placet, ab Areillano, ad radices montis Jurrae à Stella Civitate duorum fere passuum milibus distantis, parvulus adhuc, relicta domo, rebusque patriis, Deo militaturus, Monasterium Hirachense Ordinis Sancti Benedicti, sub disciplina Munij Abbatis, ingressus est: ubi

mirum dictu, quantâ morum integritate, quantâ virtutum perfectione, vel in ipsâ pueritiâ, reliquos sui temporis superabat. Cilicio, jejuniis, vigiliis, & orationibus, domabat corpus, ne gravaret animam. Cæterum, cum in dies semper iret de virtute in virtutem, in mortui Abbatis, avunculi sui, locum sufficitur.

z. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à seductoribus tutavit illum: * Et dedit illi claritatem æternam.

y. Justum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei :: Et dedit illi, &c.

Lectio v.

Pastor electus, non mores mutavit, sed & cæteros, & se ipsum, virtutibus quotidie superabat. Quod miraculorum signa frequenter manifestabant: si-

A ve,

ve, dum futura prædicat; sive, dum menses Monasterij, in area ardentes, oratione solâ extinguit; sive, dum latrones, greges, & armenta Monasterij deprædantes, permanere immobiles facit; sive, dum demones à corporibus obsessis relégit; sive, dum cæcos illuminat, & infirmos sanat; sive denique, dum pluvias, & alia postulata à populo, à Deo impetrat. Præter cætera tamen in pauperes, & alios fideles, magnificentissimus fuit: quamobrem mira, & stupenda, per ipsum operatus est Dominus. Contigit enim (inter alia multa) ut ingens fames totum Regnum Navarræ depopularetur: quâ miserabili plagâ coacti multi ad Sanctum virum elemosynam petitori confluebant. Ingravescente vero in dies fame, multitudo circiter triam hominum millium convénit: verum, cum domi non esset, unde tanta multitudo reficeretur, ingens clamor, & ululatus oritur; nam fame confectis vix erant vires quoquam eundi: quare periclitandum erat, nisi à Patre subveniretur.

Amavit eum Dominus, & ornavit eum. Stollam gloriæ induit eum: * Et ad portas Paradisi coronavit eum.

Induit eum Dominus lorica[m] fidei, & ornavit eum. Et ad portas Paradisi, &c.

Lectio. vj.

QUod mirandum spectaculum vehementer dolens, accessit ad Altare sacrum peracturus: & ecce, dum ad illum locum deventum esset, in quo Sacerdos orat pro populo, & lachrymis à Deo postulareret auxilium, columba alba, de cælo descendens, super singulorum capita, quasi illos tangens, volitabat; atque mox, cunctis videntibus, in cælum rediit. Quò tantum virium, tantamque saturitatem unusquisque sensit, ac si splendidissimis, & variis eibis esset refectus. Qua de re Deo gratias exhibentes læti redierunt ad propria. His igitur, & aliis miraculis Monasterium, quod satis illustre totâ Hispaniâ Veremundus accepit, insignis famâ sanctitatis reddidit augustius. Felici tandem resolutus morte, migravit ad

Chris

Christum, anno Domini millesimo nonagesimo secundo, octavo Idus Martij, cum Monasterium Hirachense rexisset quadraginta, & amplius annis.

Re. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum: Ingredere in requiem meam:

* Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus.

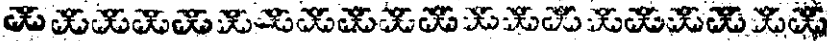
✕. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & pervenit ad coelestia regna. Quia te vidi. Gloria Patri. Quia te vidi, &c.

105.
IN III. NOCTURNO.

Homil. in Evang. Ecce nos reliquimus, &c. de communi Abbat. Si venerit in Quadrag. Nona lectio erit de Homiliâ feriæ, & commem. istius ad Laudes.

Missæ: Os Justi. de communi Abbat. cum commem. feriæ, & in fine Evangelium istius, si venerit in Quadrag.

In secundis Vesperis à Capitulo de seq. festo Sanctæ Franciscæ Romanæ Viduæ cum commem. Sancti Veremundi, & feriæ.

DIE XV. MARTII.

IN FESTO

SANCTI RAYMUNDI,

ABBATIS REGALIS MONASTERII SANCTÆ MARIÆ

de Fitero, & Fundatoris Ordinis de Calatrava,

duplex minus pro utroque Clero Regni Navarra.

In primis Vesperis à Capitulo fit de eo, de communi Confessorum non Pontificum præter sequentia. In hymno mutatur tertius versus, & dicitur Hac die letus meruit supremos laudis honores, cum commem. Sanctæ Florentinae Virg. & feriæ.

ORATIO.

Deus, qui Beato Raymundo Abbati præliari prælia tua, & fidei inimicos superare dedisti, concede, ut ejus Nos intercessionibus muniti ab hostibus mentis, & corporis, liberemur. Per Dominum nos-

trum, &c. *Et fit commemor.
feria.*

*Lectioes primi Nocturni
Beatus vir de 2. loco Confes.
non Pontificum.*

IN II. NOCTURNO.

Lectio. iv.

Raymundus, Canonicus Ecclesiæ Turiasonenſis in Regno Aragoniæ, quò Divina, procul à mundi ſtrepitu, liberius contem- plaretur, ſuperno ſpiritu aſſilante, in ſolitudinem ſe recepit. Deinde, cum Ciſterciensium Monachorum fama undequaque diffundere- tur, illud amplexus eſt Inſtitutum, ac, longe, late- que evulgatâ eius vitæ ſanc- timoniâ, Abbas Monasterij Beatae Mariæ de Fitero conſtitutus eſt. Poſtquam verbo, & exemplo ad omne opus pietatis ſuos induxiſſet, co- pioſum exercitum Fidelium collegit, Caſtrum de Turrungen, & Calatravam à Mau- ris tuendam, de manu Sanctij Caſtellæ Regis ſuſcepit: ac peritiâ rei militaris mi- rabiliter pollens, Saracenos fugavit, multasque urbes expugnavit. Novo, & uſ- que ad ea tempora inaudito exemplo Raymundus Mo- nachatui Militiam conjunxit.

Ordinem Militarem de Ca- latrava nuncupatum, & in totâ Europâ celeberrimum, ac à pluribus Summis Pon- tificibus approbatum, inſti- tuit, ſub regulâ, legibus, & viſitatione Ciſterciensium: ex quo alij Ordines Milita- res, de Alcantara, de Chriſ- to, de Avibus, de Monte- ſia, de Monte-franco, de Monte-gaudio, & de Truxillo, eidem Religioni Ciſter- ciensi ſubjecti prodierunt.

β. Honestum fecit illum Dominus, & custodivit eum ab inimicis, & à ſeducto- ribus tutavit illum: * Et de- dit illi claritatem æternam.

γ. Justum deduxit Domi- nus per vias rectas, & of- tendit illi Regnum Dei. Et dedit, &c.

Lectio v.

Hæc fuere prima ſemina Inſtytæ militiæ, ſub qua tot viri, tot Principes, tot Duces, tot etiam aliæ Re- ligioſæ militiæ profiterentur. Huius novi Ordinis milites quoad prælio abſtine- bant, adamuſum observa- bant victum, veſtitum, pſal- modiam, contemplationem, opus manuum, ſilentium, vigiliasque, ac denique mu- tuam quotidianorum defec- tum proclamationem, ut ni-
hil

hūl minus à Monachis efficerent. Hinc præceptum est communi assensu, & deliberatione Capituli Generalis Cisterciensis, ut illius Ordinis milites essent filij Monasterij Morimundi; utque Abbas, & domus eadem, in eos jus illud filiationis haberet, quale in Morimundo noscitur habere Cistercium. Eidem militiæ Beatus Raymundus ultra ipsam Calatravæ arcem, & oppidum, plura alia loca, & castra acquisivit.

℞. Amavit eum Dominus, & ornavit eum: stolam gloriæ induit eum: * Et ad portas Paradisi coronavit eum.

℥. Induit eum Dominus loricanam fidei, & ornavit eum. Et ad portas Paradisi, &c.

Lectio vi.

TAndem vir sanctus utriusque militiæ, Cœlestis, & terrenæ, supremus ductor, post multas victorias partas de Saracenis, plures de Doemone, post caputiatas galeas orbi inductas, cunctis fidei inimicis formidabiles, post homines aptatos utriusque armis, qui, & ad sonitum Buccinæ leones, & ad Tyranni ictum agnos, illud in prælio, hoc in claustris,

imitarentur, plenus dierum, & virtutum, anno salutis millesimo, centesimo, sexagesimo tertio, & sexto regiminis Ordinis à se inchoati, animam emisit, multis post mortem miraculis illustris. Sacræ ejus corporis exuviae Toletum translatae in Monasterio Montis Sion, auctoritate Pauli Papæ Secundi, litteris datis die decimâ quintâ mensis Martij anno millesimo quadringentesimo sexagesimo octavo, super Altaris Aram ad Epistolæ cornu decenter collocatae fuerunt, additis à Summo Pontifice Indulgentiis ijs, qui eum locum devote visitaverint.

℞. Iste homo perfecit omnia, quæ locutus est ei Deus, & dixit ad eum: ingredi in requiem meam: * Quia te vidi justum coram me ex omnibus gentibus.

℥. Iste est, qui contempsit vitam mundi, & pervenit ad Cœlestia regna, Quia te, &c. Gloria Patri, &c. Quia te, &c.

IN III. NOCTURNO.

Lectio Sancti Evangelij secundum Lucam. Cap. 3.

Lectio vij.

IN illo tempore: dicebat Joannes ad turbas, quæ exibant, ut baptizarentur ab ipso

ipso: Genimina viperarum; quis ostendit vobis fugere à venturâ irâ? Et reliqua.

Homilia Sancti Bernardi Abbatis in exhortatione ad milites Templi.

SI percutere in gladio omnino fas non est Christiano, cur ergo præco Salvatoris contentos fore suis stipendiis Militibus indixit, & non potius omnem eis Militiam interdixit? Sed secure dissipentur gentes, quæ bella volunt, & abscindantur, qui nos conturbant. Exeratur gladius uterque Fidelium in cervices inimicorum, ad destruendam omnem altitudinem extollentem se adversus scientiam Dei; quæ est Christianorum fides; ne quando dicant gentes: ubi est Deus eorum? Porro imminente bello, intus fide, foris ferro, non auro se inuniant, quatenus armati, & non ornati, hostibus metum incutiant, non provocent avaritiam. Deinde non turbulenti, aut imperuosi, & quasi ex levitate præcipites, sed consultè, atque cum omni cautela, & providentiâ, se ipsos ordinantes, & disponentes in aciem, juxta quod de Patribus scriptum est: *Veni profecto Israelitæ, proce-*

dunt ad bella pacifera.

R. Iste est, qui ante Deum magnas virtutes operatus est; & de omni corde suo laudavit Dominum: * Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum.

Y. Ecce homo sine querelâ, verus Dei cultor, abstinens se ab omni malo, & permanens in innocentia suâ. Ipse intercedat pro peccatis, &c. *Lectio viij.*

AT vero, ubi ventum fuerit ad certamen, tum demum pristina lenitate postposita, tanquam si dicerent: *Nonne, qui oderunt te, Domine, oderam, & super inimicos tuos tabescebam?* Irruunt in adversarios, hostes velut oves reputant, nequaquam, etsi paucissimi, vel sævam barbariem, vel numerosam multitudinem formidantes. Noverunt siquidem, non de suis præsumere viribus; sed de virtute Domini Sabaoth sperare victoriam, cui nimirum facile esse confidunt, juxta sententiam Machabæi: *concludi multos in manu paucorum; & non esse differentiam in conspectu Dei cœli, liberare in multis, & in paucis; quia non in multitudine exercitus est victoria belli, sed de cœlo fortitudo est.*

✠. Ita denique miro quodam, ac singulari modo cernuntur, & agnis mitiores, & leonibus ferociores, ut pene dubitem, quid potius censeam appellandos, Monachos videlicet, an milites, nisi quod utrumque forsitan congruentius nominatim, quibus neutrum deesse cognoscitur, nec Monachi mansuetudo, nec militis fortitudo. De qua quid dicendum, nisi quod à domino factum est istud, & est mirabile in oculis nostris? Tales sibi elegit Deus, & collegit à finibus terræ Ministros ex fortissimis Israël; qui verè lectulum Salomonis vigilantè, fideliterque custodiant omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi.

R. Sint lumbi vestri præcincti, & lucernæ ardentes in manibus vestris: * Et vos similes hominibus expectantibus Dominum suum, quando revertatur à nuptiis.

V. Vigilate ergo, quia nescitis, qua hora Dominus vester venturus sit. Et vos similes, &c. Gloria Patri, &c. Et vos similes.

Nona lectio dicitur de Homil. occurrenti. Quod si contigerit hoc festum transferri extra Quatrag. nona lectio dividitur ab illis verbis: Ita denique. In

laud. fit. commem. feria.

Missæ. Dicitur Os Justi de communi Abbatum, præter sequentia.

ORATIO.

DEus, qui Beato Raymundo Abbati præliari prælia tua, & fidei inimicos superare dedisti, concede, ut ejus nos intercessione muniti ab hostibus mentis, & corporis liberemur. Per Dominum nostrum, &c.

✠. Sequentia Sancti Evangelij secundum Lucam. Cap. 3.

IN illo tempore: Dicebat Joannes ad turbas, quæ exhibant, ut baptizarentur ab ipso: Gemina viperarum, quis ostendit vobis fugere à venturâ irâ? Facite ergo fructus dignos poenitiæ, & ne coeperitis dicere: Patrem habemus Abraham. Dico enim vobis, quia potens est Deus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ: jam enim securis ad radicem arborum posita est. Omnis ergo arbor non faciens fructum bonum excidetur, & in ignem mittetur. Et interrogabant eum milites, dicentes: quid faciemus nos? Et ait illis: neminem concutiatis, neque calumniam faciatis, & contenti estote stipendiis vestris.

Cetera ut in dicto communi Abbatum.

NOS

NOS D. EMMANUEL LA-CANAL, CANONICUS
expresse professus Sanctæ Pampilonensis Ecclesiæ, Ordinis S. Augustini, & Vicarius Generalis ejusdem Dioecesis pro Illustrissimo D. D. Gaspare à Miranda, & Argaiç, Dei, & Apostolicæ Sedis gratia, Episcopo Pampilonensi, Regioque Consiliario, &c.

Fidem facimus indubiam omnibus presentes nostras litteras visuris, vel audituris, supra scripta Officia, & Missas, Sanctorum Veremundi Abbatis Monasterij Hirachensis, pro die octavâ mensis Martij, & Raymundi Abbatis Monasterij de Fitero, ac Fundatoris præclarissimi Ordinis Militaris de Calatrava, pro die decimâ quintâ eiusdem mensis recitanda, & celebranda, sub ritu duplici minori singulis annis in toto Regno Navarra ab utroque Clero Seculari, & Regulari in ipso commoranti, concordare cum Officiis, lectionibus, & Missis prædictorum Sanctorum, concessis, & approbatis à Sac. Rituum Congregatione sub diebus 28. Septembris 1674. illud Sancti Veremundi Abbatis pro Monachorum Ordinis Sancti Benedicti Abbatris Congregatione Vallisoletanâ; & sub die 22. Januarij 1678. pro alterâ eorundem Monachorum Claustralium Tarraconensi, & Cæsaraugustanâ, jam reductum ad formam Breviarij Romani. Aliud Sancti Raymundi approbatum ab eadem Sac. Cong. pro Monachis Cisterciensibus die 22. Januarij anni 1702. & postmodum ad usum prædicti Breviarij Romani reductum, & extensum pro Fratibus reformatis Ordinis SS. Trinitatis Congregationis Hispaniæ sub die 10. Aprilis 1728. quæ Officia, & Missæ ad utrumque Clerum Regni Navarra ex decreto prædictæ Sac. Cong. Rituum diei 23. Augusti anni 1766. extensæ fuerunt, & nuper à SS. D. N. Clem. XIII. per suum Apostolicum Breve diei octavi Maij anni currentis approbato. De quibus omnibus constat Nobis per litteras Apostolicas presentatas, & alia documenta producta ab Illustrissimâ hujus Regni Navarra Diputatione; & in eorum fidem presentibus subscripsimus manu nostrâ. Pampilonæ decimo Kalendas Augusti anni MDCCLXVII.

Lic. D. Emmanuel de la Canal.

D. Franciscus Ignatius de Alzolegurre
Secretarius.

LECTIONES

DEPROMPTÆ EX OCTAVARIO ROMANO,

PRO CLERO PROVINCIÆ DE GUIPUZCOA

Recitandæ in die Oct. S. Ignatij de Loyola ejusdem Provinciæ

PATRONI.

DIE VII. AUGUSTI.

In Oct. S. Ignatij Conf.
Duplex.

*LECTIONES primi Nocturni
de Scriptura occurrente.*

*In secundo Nocturno.
ut in die Oct. S. Ferdinandi
die VI. Junii. in Sanct. Hisp.
Sermo Sancti Bernardi Abb.
Serm. 2. de S. Victore.*

Lectio iv.

GAudete in Dómino, dilectissimi, qui inter continua suæ pietatis beneficia indulgit hominem mundo, cuius multi salvarentur

exemplo. Iterum dico, gaudete, quòd factus de medio appropriavit Deo, ut multò plures eius intercessione salventur. In terris visus est, ut esset exemplo: in cœlum levatus est, ut sit patrocinio. Hic informat ad vitam, illic invitat ad gloriam: factus est mediator ad Regnum qui fuit incitator ad opus. Bonus mediator, qui sibi iam postulans nihil, totum in nos transferre desiderat, & supplicantis affectum, & supplicationis fructum. Quid enim querat sibi, qui nullius eget?

*Estas lecciones del segundo Nocturno son como las
de la octava de S. Fernando, se hallan en el
Sancto de España, el día 6. de Junio #*

ꝛ. Honestum fecit, &c.

Jol. 106

Lectio v.

HÆC dies gloriosæ migrationis eius, dies lætitiæ cordis eius, exultemus, & lætemur in ea. Introiit in potentias Domini, gaudeamus: quia nunc potentior est ad salvandum. Hodie Beatus Ignatius posito corpore, tanto alacrior, quanto expeditior penetravit in sancta, similis factus in gloria sanctorum. Hodie despecto mundo, & mundi principe triumphato, supra mundum victor ascendit, accipiens de manu Domini coronam victoriæ. Ascendit autem cum immensâ suppellectili meritorum, clarus triumphis, miraculis gloriosus. *Sedet* veteranus miles, debitâ jam suavitate, & securitate quiescens: securus quidem sibi, sed nostri sollicitus. O venerandam etiam ipsi Angelis sanctitatem, quam pari studio, et si dispari voluntate, & mali fugiant, & frequentant

boni. Nec facile dixerim, quid virum astringat sanctiorem, horum favor, aut pavor illorum.

ꝛ. Amavit eum, &c.

Jol. 107

Lectio vi.

OMnes emérite, qui Christianæ militiæ duris laboribus Angeliæ felicitatis requiem commutasti: respice ad imbelles, & imbecilles commilitones tuos, qui inter hostiles gladios, & spirituales nequitias tuis laudibus occupamur. Quam pius, quam dulce, quam suave, o Ignatij, in hoc loco afflictionis, & in hoc corpore mortis te canere, te colere, te precari. Nomen tuum, & memoriale tuum favus distillans in labijs captivorum, mel & lac sub lingua eorum, qui tui memoriâ delectantur. Eia ergo fortis athleta, dulcis patrone, advocate fidelis, exurge in adiutorium nobis; ut & nos de nostrâ ereptione gaudeamus, & tu de plenâ victoria

toriâ gloriâris.
R. Iste homo, &c.

fol. 107.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelij secundum Lucam.

Lectio vii. Cap. 10:

In illo tempore: Designavit Dominus & alios septuaginta duos: & misit illos binos ante faciem suam in omnem civitatem & locum, quod erat ipse venturus. Et reliqua.

De Homilia Sancti Gregorij Papæ. *Ex homil. 17. in Ev.*

Misis autem prædicatoribus, quid dicat audiamus: Misis quidem multa, operarij autem pauci. Ad messem multam operarij pauci sunt, quod sine gravi loqui mærore non possumus: quia & si sunt qui bona audiant, desunt qui dicant: Ecce mundus sacerdotibus plenus est, sed tamen in mes-

se Dei rarus valde invenitur operator: quia officium quidem sacerdotale suscipimus; sed opus officij non implémus. Sed pensate, fratres charissimi, pensate quod dicitur: Rogate ergo dominum messis, ut mittat operarios in messem suam. Vos pro nobis petite, ut digna vobis operari valeamus, ne ab exhortatione lingua torpeat, ne postquam prædicationis locum suscepimus, apud justum iudicem nostra nocentia citurnitas addicat.

R. Iste est qui ante, &c.
fol. 108.

Lectio viii. *paula post.*

SED utinam, si ad prædicationis virtutem non sufficimus, loci nostri officium in innocentia vitæ tenéamus; nam subditur: Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos. Multi enim cum regimini curam suscipiunt, ad lacerandos subditos inardescunt, terrorem potestatis exhibent, & quibus prodesse debuerant, nocent.

Et

Et quia charitatis viscera non habent, domini vidēri appetunt: patres se esse minimè recognoscunt, humilitatis locum in elationem dominationis immutant: & si quando extrinsecus blandiuntur, intrinsecus saeviunt. De quibus aliàs Veritas di-

cit: veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces.

Be. Sint lumbi vestri, 82c.
fol. 109.

Nona lectio de S. Donato Epif. & Mart. ut in Breviario.

In posterum hoc offic. invenietur in codice Dioces.

D. Bernardo de Navarra

Siendo Obispo de Pamplona el 9to de Mayo de 1776 el Sr. D. Juan Lorenzo de Argoyen, y Dictari Obpo de Pamplona año de 1776, se añadieron en este libro estas lecciones en dho año

